

ПРЕДЛОГ

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ ДОДАТНОГ ПРОТОКОЛА 5 УЗ СПОРАЗУМ
О ИЗМЕНИ И ПРИСТУПАЊУ СПОРАЗУМУ О СЛОБОДНОЈ
ТРГОВИНИ У ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВРОПИ И ОДЛУКЕ
ЗАЈЕДНИЧКОГ КОМИТЕТА СПОРАЗУМА О СЛОБОДНОЈ
ТРГОВИНИ У ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВРОПИ БРОЈ 3/2015 УСВОЈЕНЕ
26. НОВЕМБРА 2015. О ИЗМЕНИ ОДЛУКЕ ЗАЈЕДНИЧКОГ
КОМИТЕТА СПОРАЗУМА О СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ У
ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВРОПИ БРОЈ 3/2013, У ВЕЗИ СА АНЕКСОМ 4
СПОРАЗУМА О СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ У ЦЕНТРАЛНОЈ
ЕВРОПИ (СЕФТА 2006), ПРОТОКОЛ О ДЕФИНИЦИЈИ ПОЈМА
„ПРОИЗВОДИ СА ПОРЕКЛОМ” И МЕТОДЕ
АДМИНИСТРАТИВНЕ САРАДЊЕ ИЗ ЧЛАНА 14. СТ. 1. И 3,
УСВОЈЕНЕ 20. НОВЕМБРА 2013. ГОДИНЕ

Члан 1.

Потврђује се Додатни протокол 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи, усвојен 26. маја 2017. године у Београду и Одлука Заједничког комитета Споразума о слободној трговини у Централној Европи број 3/2015, усвојена 26. новембра 2015. године у Кишињеву, о измени Одлуке Заједничког комитета Споразума о слободној трговини у Централној Европи број 3/2013, у вези са Анексом 4 Споразума о слободној трговини у Централној Европи (СЕФТА 2006), Протокол о дефиницији појма „производи са пореклом” и методе административне сарадње из члана 14. ст. 1. и 3, усвојене 20. новембра 2013. године, у оригиналу на енглеском језику.

Члан 2.

Текстови Додатног протокола 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи и Одлуке Заједничког комитета Споразума о слободној трговини у Централној Европи број 3/2015 о измени Одлуке Заједничког комитета Споразума о слободној трговини у Централној Европи број 3/2013, у вези са Анексом 4 Споразума о слободној трговини у Централној Европи (СЕФТА 2006), Протокол о дефиницији појма „производи са пореклом” и методе административне сарадње из члана 14. ст. 1. и 3, усвојене 20. новембра 2013. године, у оригиналу на енглеском језику и у преводу на српски језик гласе:

ADDITIONAL PROTOCOL 5

TO THE AGREEMENT ON AMENDMENT OF AND ACCESSION TO THE CENTRAL EUROPEAN FREE TRADE AGREEMENT

Preamble

Having in mind the Ministerial Conclusions of 21 November 2014 on emphasising the importance of undertaking efforts aimed at deepening the implementation of the Agreement on Amendment of and Accession to the Central European Free Trade Agreement (hereinafter referred to as "CEFTA 2006"), and taking into account the provisions of Articles 12, 13 and 14(4) of the CEFTA 2006;

Having resolved to eliminate the obstacles to their mutual trade, in accordance with the provisions of the Marrakesh Agreement Establishing the World Trade Organisation (hereinafter referred to as "WTO"), and to progressively establish closer trade relations;

Having resolved to conduct their mutual trade relations in accordance with the rules and disciplines of the WTO, whether or not they are Members of the WTO;

Taking into full account of the importance of the positive contribution of trade facilitation to economic development;

Emphasising the role of the EU alignment process in triggering the mutual recognition of programmes, documents, and inspections among CEFTA Parties, as foreseen by this Additional Protocol 5 (hereinafter, the Protocol);

Considering that no provision of this Agreement may be interpreted as exempting the CEFTA Parties from their obligations under other international agreements, especially the WTO;

Having resolved to strengthen trade-economic relations and mutual understanding among CEFTA Parties;

Acknowledging the importance of international cooperation, and also the strive to expand regional cooperation;

Considering that the CEFTA Parties are determined to improve security in the trade in goods entering or exiting their territories, without hampering trade flows;

Seeking to facilitate trade development through the introduction of modern forms and methods of inspection;

Acknowledging the need to exchange data by employing electronic instruments with the aim of strengthening and improving the quality of risk analysis by CEFTA Parties;

Underlining the necessity of investment on information and communication technologies to facilitate the electronic exchange of documents among CEFTA Parties, as required by this Protocol;

Emphasising the importance of a complete review to be undertaken by each CEFTA Party confirming the readiness of its information and communication technology infrastructure for the implementation of the provisions of this Protocol requiring the electronic exchange of data at the national level;

Expressing the readiness of CEFTA Parties to cooperate with the European Union and other international donors willing to co-finance the necessary investments to cater to the information and communication technology needs of CEFTA Parties for the implementation of the Protocol; and

Considering that CEFTA Parties have adequate level of personal data protection;

The CEFTA Joint Committee, in the presence of all CEFTA Parties, has agreed as follows:

Article 1

Definitions

For the purposes of this Protocol:

- (a) “data” means any data, whether or not processed or analysed, and documents, reports and other communications in any format, including electronic, or certified or authenticated copies thereof;
- (b) “inspections” means any operation whereby the customs authorities or any other inspection or control authority carries out the physical examination or visual inspection of the means of transport or of the goods themselves in order to ascertain that their nature, origin, condition, health, safety, quantity and value are in conformity with the particulars contained in the documents produced;
- (c) “formalities” means any formality to which an economic operator is subject to by the authorities and which consists in the production or examination of documents, certificates accompanying the goods, or other particulars, irrespective of the method or medium employed, relating to the goods or the means of transport;
- (d) “risk” means the likelihood of an event occurring in connection with the entry, exit, transit, transfer and end-use of goods moving between the customs territories of CEFTA Parties and between the customs territory of one of the CEFTA Parties and third countries, and the presence of goods not in free circulation in the territory of one of the CEFTA Parties, which jeopardises safety and security of the CEFTA Parties, the protection of health and life of humans, animals or plants, and the environment;
- (e) “risk management” means the systematic identification of risk and implementation of all measures necessary for limiting exposure to risk. This includes activities such as collecting data and information, analysing and assessing risk, prescribing and taking action and regular monitoring and review of the process and its outcomes, based on sources and strategies defined by the CEFTA Parties, at the national, regional, or international level;
- (f) “risk assessment on pre-arrival data” means risk analysis and other analytical activities using the data sent by the CEFTA Party of export, when the relevant document is accepted in the IT system of the concerned authority of the CEFTA Party of import, and the data for goods in transit;
- (g) “authorised economic operators” means an economic operator established in one of the CEFTA Parties, which is deemed reliable in the context of its customs related operations and that, therefore, is entitled to enjoy benefits in one or more CEFTA Parties; and
- (h) “border” means any crossing point where goods enter into and/or exit from the customs territory of a CEFTA party.

Article 2

Scope

- 2.1. Without prejudice to special provisions in force under legal acts concluded between CEFTA Parties, this Protocol shall apply to the simplification of inspections, reduction of formalities to the possible maximum extent,

exchange of data concerning the carriage of goods between CEFTA Parties and cooperation of trade partnership programmes.

- 2.2. This Protocol shall not apply to inspections or formalities concerning ships and aircraft as means of transport. However, it shall apply to vehicles and goods carried by the said means of transport.
- 2.3. The activities undertaken by the CEFTA Parties for purposes of the implementation of this Protocol shall be in line with their national legislation.

Article 3

General Objective

In accordance with this Protocol and its Annexes, which forms integral part of the Protocol, the CEFTA Parties shall:

- 1) simplify inspections related to all clearance procedures and reduce formalities to the possible maximum extent;
- 2) exchange data between customs authorities to the extent that each national legislation allows;
- 3) mutually recognise the national Authorised Economic Operators' Programmes in each CEFTA Party, provided that both the legislation and implementation of each national programme is fully in line with the relevant EU *acquis*.

Article 4

Extension of the Scope

- 4.1. In order to serve the overall objective of trade facilitation and of deterrent security, and safety related controls, CEFTA Parties may extend the scope of data exchanged electronically in order to include other authorities, than the customs authorities, in the electronic exchange of data and may strengthen the cooperation between their border and other control agencies with respect to the following:
  - a) alignment of working days and hours;
  - b) alignment of procedures and formalities;
  - c) development and sharing of common facilities;
  - d) joint controls; and
  - e) establishment of one stop border post control.
- 4.2. In order to facilitate regional trade through the simplification of customs and other related procedures for the clearance of goods, and to reduce customs clearance formalities, data shall be exchanged among CEFTA Parties upon pre-arrival.
- 4.3. CEFTA Parties shall exchange data contained in customs declarations, documents accompanying customs declarations and certificates, and any other relevant information required for clearance of the goods.

Article 5

Risk Management

- 5.1. CEFTA Parties shall exchange data by means of electronic instruments with the aim of:
  - a) strengthening and improving the quality of their risk analysis and the effectiveness of security-related controls;

- b) establishing a common framework for risk management, common risk criteria and common priority control areas for CEFTA at the regional level; and
  - c) setting up an electronic system to implement joint risk-management among CEFTA Parties.
- 5.2. Each CEFTA Party shall adopt or maintain a risk management system for inspection by all competent authorities at all stages of the customs clearance. The review of the state-of-play shall be reported annually to the CEFTA Committee of Trade Facilitation.
- 5.3. Each CEFTA Party shall design and apply risk management with a view to avoid arbitrary or unjustifiable discrimination between CEFTA Parties where the same conditions prevail, or a disguised restriction on trade between CEFTA Parties.
- 5.4. Each CEFTA Party shall concentrate customs controls and, to the extent possible, other relevant border controls, on high-risk consignments and expedite the release of low-risk consignments. A CEFTA Party also may select, on a random basis, consignments for such controls as part of its risk management.
- 5.5. Each CEFTA Party shall base risk management on an assessment of the risk through appropriate selectivity criteria. Such selectivity criteria may include, *inter alia*, the Harmonized System, nature and description of the goods, country of origin, country from which the goods were shipped, value of the goods, compliance record of traders, and type of means of transport.
- 5.6. CEFTA Parties shall exchange, to the maximum extent possible, the statistical data regarding the performance of the application of their risk analysis, and the results of their inspections and selectivity criteria in the clearance of goods.
- 5.7. Each CEFTA Party shall confirm with other CEFTA Parties, through written communication to the CEFTA Committee of Trade Facilitation, not later than three years after this Protocol enters into force, the following information:
- a) That the competent authorities, which are involved in the clearance of goods, have a team or unit in place tasked with designing, regularly reviewing and updating the risk management systems;
  - b) The contact points within each competent authority that is responsible for risk management; and
  - c) The common or compatible risk management systems for their entire customs territory.
- 5.8. CEFTA Parties are encouraged to adopt procedures allowing risk communication among CEFTA Parties through which information concerning risk may be exchanged among the competent authorities, which are involved in the clearance of goods.

Article 6

Notifications for Enhanced Controls or Inspections

- 6.1. When a CEFTA Party adopts or maintains a system of issuing notifications or guidance to its competent authorities, involved in the clearance of good, for purposes of enhancing the level of controls or inspections at the border with respect to foods, beverages, or feedstuffs covered under the notification or guidance for protecting human, animal, or plant life or health within its

territory, the following disciplines shall apply with respect to their issuance, termination, or suspension:

- (a) the notification or guidance based on risk may be issued, as appropriate;
  - (b) the notification or guidance may be issued, so that it applies uniformly only to those points of entry where the sanitary and phytosanitary conditions on which the notification or guidance are based apply;
  - (c) the notification or guidance shall be promptly terminated or suspended, when circumstances giving rise to it no longer exist, or if changed circumstances can be addressed in a less trade-restrictive manner; and
  - (d) the notification or guidance, when a decision to terminate it or suspend it is made, shall be promptly published. The announcement of its termination or suspension shall be made in a non-discriminatory and easily accessible manner, or information shall be provided to the exporting CEFTA Party or the economic operator.
- 6.2. All the notifications, as foreseen in this paragraph, will be made electronically available in the websites of the competent authorities of the CEFTA Parties issuing the notifications. Each CEFTA Party shall make available, in its national language and in English, a list identifying which information and/or notification shall be communicated on which websites of their administrations. The same list shall be published in the CEFTA Transparency Pack.
- 6.3. A CEFTA Party shall promptly inform the carrier or importer in case of detention of goods declared for importation, for inspection by customs or any other competent authority.
- 6.4. A CEFTA Party may, upon request, grant an opportunity for a second test in case the first test result of a sample, taken by the competent authority upon arrival of the goods declared for importation, shows an adverse finding.
- 6.5. A CEFTA Party shall either publish, in a non-discriminatory and easily accessible manner, the name and address of any laboratory where the test can be carried out, or provide this information to the importer when it is granted the opportunity provided under Paragraph 6.4.
- 6.6. A CEFTA Party shall consider the result of the second test, if any, conducted under Paragraph 6.4, for the release and clearance of goods and, if appropriate, shall accept the results of such test.

Article 7

Publication of Fees and Charges Imposed on or in Connection with Importation and Exportation and Penalties

- 7.1. The provisions of this Article shall apply to all fees and charges, other than import and export duties and other than taxes within the purview of Article III of GATT 1994, imposed by CEFTA Parties on or in connection with the importation or exportation of goods.
- 7.2. Information on fees and charges shall be made electronically available by the competent authorities of each CEFTA Party, and shall be published in accordance with Article 1 of the WTO Agreement on Trade Facilitation. This information shall include the fees and charges that will be applied, the reason for such fees and charges, the responsible authority, and when and how payment is to be made.
- 7.3. In the implementation of this Article, the publications of all fees and charges, including all the details as specified by Paragraph 7.2, shall be made

available both in the national language of the CEFTA Party issuing the publications and in English.

- 7.4. All the publications related to fees and charges, as foreseen in Paragraph 7.2, shall be made electronically available in the websites of the relevant competent authorities of the CEFTA Parties. Each CEFTA Party shall make available for the CEFTA Transparency Pack a single list, in its national language and in English, exhaustively identifying and compiling all the fees and charges, the reasons for such fees and charges, and the competent authority, as well as information on when and how the payment is to be made. These single lists provided by CEFTA Parties shall be reviewed annually, and shall be promptly updated by the relevant CEFTA Party after a change is made in the composition of these single lists.
- 7.5. No new or amended fees and charges shall be applied before an adequate time period has lapsed since their publication, except in urgent circumstances. CEFTA Parties will ensure that legislation on new or amended fees and charges shall be available in accordance with Paragraph 7.3 before time period has lapsed since their publication and application. In case of urgency, the CEFTA Party shall inform the CEFTA Committee of Trade Facilitation, in written form, of the date of entry into force of new or amended fees and charges, and the reasons for urgency action.
- 7.6. Each CEFTA Party shall periodically review its fees and charges with a view to reducing their number and diversity, where practicable. These periodical reviews shall be made annually by the CEFTA Parties. The reports of annual reviews shall be submitted to the CEFTA Committee of Trade Facilitation by each CEFTA Party. The first review reports shall be submitted at the first meeting of the CEFTA Committee of Trade Facilitation held one year after the date of entry into force of the Protocol.
- 7.7. Fees and charges for customs processing:
  - a) shall be limited in the amount to the approximate cost of the services rendered in connection with the specific import or export operation in question; and
  - b) are not required to be linked to a specific import or export operation, provided that they are levied for services that are closely connected to the customs processing of goods.
- 7.8. For the purpose of Paragraphs 9 to 15, the term “penalties” shall mean those imposed by a CEFTA Party’s customs administration, or other competent authorities responsible for the clearance of imported/exported goods or goods in transit, as a consequence of a breach of the CEFTA Party’s customs laws, regulations, or procedural requirements, or of any other law, regulation, or procedural requirement applicable to imports, exports, and transit.
- 7.9. Each CEFTA Party shall ensure that penalties for a breach of a customs law, regulation, or procedural requirement, or all other laws, regulations, or procedural requirements applicable for exports, imports and transit, are imposed only on the person(s) responsible for the breach under its laws.
- 7.10. The penalty imposed shall depend on the facts and circumstances of the case and shall be commensurate to the degree and severity of the breach.
- 7.11. Each CEFTA Party shall ensure that it maintains measures to avoid:
  - (a) conflicts of interest in the assessment and collection of penalties and duties; and

- (b) the creation of an incentive for the assessment or collection of a penalty that is inconsistent with paragraph 7.8.
- 7.12. Each CEFTA Party shall ensure that, when a penalty is imposed for a breach of customs laws, regulations, or procedural requirements or of all other laws, regulations, or procedural requirements applicable to imports, exports, and transit, an explanation in writing is provided to the person(s) upon whom the penalty is imposed specifying the nature of the breach and the applicable law, regulation or procedure under which the amount or range of penalty for the breach has been prescribed.
- 7.13. When a person voluntarily discloses to a CEFTA Party's customs administration the circumstances of a breach of a customs law, regulation, or procedural requirement, or to other agencies the circumstance of a breach of other laws, regulations, or procedural requirements applicable to imports, exports, and transit prior to the discovery of the breach by the customs administration or by other agencies, the CEFTA Party is encouraged to, where appropriate, consider this fact as a potential mitigating factor when establishing a penalty for that person.
- 7.14. The provisions of this paragraph shall apply to the penalties on traffic in transit referred to in paragraph 7.1.
- 7.15. Each CEFTA Party shall provide that any person, to whom customs authorities or other competent authorities responsible for the clearance of goods issue an administrative decision, has the right, within its territory, to:
  - a) an administrative appeal to or review by an administrative authority higher than, or independent of, the official or office that issued the decision;
 and /or
  - b) a judicial appeal or review of the decision.

Article 8

Formalities Connected with Importation, Exportation and Transit

- 8.1. With a view to minimizing the incidence and complexity of import, export, and transit formalities and to decreasing and simplifying import, export, and transit documentation requirements, while taking into account the legitimate policy objectives and other factors such as changed circumstances, relevant new information, business practices, availability of techniques and technology, international best practices, and inputs from interested parties, each CEFTA Party shall review such formalities and documentation requirements and, based on the results of the review, ensure, as appropriate, that such formalities and documentation requirements are:
  - (a) adopted and/or applied with a view to a rapid release and clearance of goods, particularly perishable goods;
  - (b) adopted and/or applied in a manner that aims at reducing the time and cost of compliance for traders and operators;
  - (c) the least trade restrictive measure chosen, where two or more alternative measures are reasonably available for fulfilling the policy objective or objectives in question; and
  - (d) not maintained, including parts thereof, if no longer required.
- 8.2. CEFTA Parties shall review the requirements on formalities and documentation connected with importation, exportation and transit not later

than one year after this Protocol enters into force. Following the completion of the first review, the next reviews shall be conducted every two years. The CEFTA Joint Committee shall develop procedures for the reviews, and for the sharing of relevant information and best practices by CEFTA Parties, as appropriate, within six months after this Protocol enters into force.

- 8.3. Each CEFTA Party shall, where appropriate, endeavour to accept paper or electronic copies of supporting documents required for import, export, or transit formalities by customs authorities and other competent authorities.
- 8.4. Where the competent authority of a CEFTA Party already holds the original of such documents, any other competent authority of that CEFTA Party shall accept paper or electronic copies, where applicable, from the competent authority holding the original *in lieu* of the original documents. Each CEFTA Party shall confirm that the Memoranda of Understanding are signed between their competent authorities to secure mutual acceptance of paper or electronic copies of documents between competent authorities, as required by this Paragraph. The confirmation regarding the signature of Memoranda of Understanding shall be sent in writing to the CEFTA Committee of Trade Facilitation not later than six months after this Protocol enters into force. All the Memoranda of Understanding signed between the competent authorities and customs authorities, and notified to the CEFTA Committee of Trade Facilitation, shall be indicated in the Matrix attached to this Protocol as Annex II, as foreseen in Article 18.1.
- 8.5. A CEFTA Party shall not require an original or copy of export declarations submitted to the customs authorities of the exporting CEFTA Party as a requirement for importation. Nothing in this Paragraph precludes a CEFTA Party from requiring documents such as certificates, permits or licenses as a requirement for the importation of controlled or regulated goods.
- 8.6. CEFTA Parties are encouraged to use relevant international standards or parts thereof as a basis for their import, export, or transit formalities and procedures, except as otherwise provided for in this Protocol. CEFTA Parties shall decide the frequency of periodic reviews to be undertaken, so as to inform other CEFTA Parties of which international standards or parts thereof are used as a basis for their import, export, or transit formalities and procedures. The first review shall be made not later than one year after this Protocol enters into force.
- 8.7. CEFTA Parties are encouraged to coordinate their positions and take part, within the limits of their resources, in the preparation and periodic review of relevant international standards by the appropriate international organizations.
- 8.8. The CEFTA Joint Committee shall develop procedures for the sharing of relevant information, and best practices, on the implementation of international standards by CEFTA Parties, as appropriate.

Article 9

Common Border Procedures and Uniform Documentation Requirements

- 9.1. Each CEFTA Party shall, subject to Paragraph 9.2, apply common customs procedures and uniform documentation requirements for the release and clearance of goods throughout its territory. Nothing in Paragraph 9.2 shall be implemented to constitute an arbitrary or unjustifiable discrimination or a

disguised restriction between CEFTA Parties where the same conditions prevail.

- 9.2. Nothing in this Article shall prevent a CEFTA Party from:
  - (a) differentiating its procedures and documentation requirements based on the nature and type of goods, or their means of transport;
  - (b) differentiating its procedures and documentation requirements for goods based on risk management;
  - (c) differentiating its procedures and documentation requirements in order to provide total or partial exemption from import duties or taxes;
  - (d) applying electronic filing or processing; or
  - (e) differentiating its procedures and documentation requirements in a manner consistent with the WTO Agreement on the Application of Sanitary and Phytosanitary Measures.

Article 10

Rejected Goods

- 10.1. Where goods presented for import are rejected by the competent authority of a CEFTA Party on account of their failure to meet prescribed sanitary or phytosanitary regulations or technical regulations, the CEFTA Party shall, subject to and consistently with its laws and regulations, allow the importer to re-consign or to return the rejected goods to the exporter or another person designated by the exporter.
- 10.2. When such an option under paragraph 10.1 is given, and the importer fails to exercise it within a reasonable period of time, the competent authority may take a different course of action in order to deal with such non-compliant goods.

Article 11

Temporary Admission of Goods and Inward and Outward Processing

11.1. Temporary Admission of Goods

Each CEFTA Party shall allow, as provided for in its laws and regulations, goods to be brought into its customs territory conditionally relieved, totally or partially, from payment of import duties and taxes if such goods are brought into its customs territory for a specific purpose, are intended for re-exportation within a specific period, and have not undergone any change except normal depreciation and wastage due to the use made of them.

11.2. Inward and Outward Processing

- (a) Each CEFTA Party shall allow, as provided for in its laws and regulations, inward and outward processing of goods. Goods allowed for outward processing may be reimported with total or partial exemption from import duties and taxes in accordance with the CEFTA Party's laws and regulations.
- (b) For the purposes of this Article, the term "inward processing" means the customs procedure under which certain goods can be brought into a CEFTA Party's customs territory conditionally relieved, totally or partially, from payment of import duties and taxes, or eligible for duty drawback, on the basis that such goods are intended for manufacturing, processing, or repair and subsequent exportation.

- (c) For the purposes of this Article, the term “outward processing” means the customs procedure under which goods, which are in free circulation in a CEFTA Party’s customs territory, may be temporarily exported for manufacturing, processing, or repair abroad and then re-imported.

Article 12

Freedom of Transit

- 12.1. Any regulations or formalities, in connection with traffic in transit imposed by a CEFTA Party, shall not be:
  - (a) maintained if the circumstances or objectives giving rise to their adoption no longer exist or if the changed circumstances or objectives can be addressed in a reasonably available less trade-restrictive manner;
  - (b) applied in a manner that would constitute a disguised restriction on traffic in transit.
- 12.2. Traffic in transit shall not be conditioned upon collection of any fees or charges imposed in respect of transit, except the charges for transportation or those commensurate with administrative expenses entailed by transit or with the cost of services rendered.
- 12.3. CEFTA Parties shall not seek, take, or maintain any voluntary restraints or any other similar measures on traffic in transit. This is without prejudice to existing and future national regulations, bilateral or multilateral arrangements related to regulating transport, consistent with WTO rules.
- 12.4. Each CEFTA Party shall accord to products, which will be in transit through the territory of any other CEFTA Party, treatment no less favourable than that which would be accorded to such products if they were being transported from their place of origin to their destination without going through the territory of such other CEFTA Party.
- 12.5. Formalities, documentation requirements, and customs controls in connection with traffic in transit shall not be more burdensome than necessary to:
  - a) identify the goods; and
  - b) ensure fulfilment of transit requirements.
- 12.6. Once goods have been put under a transit procedure and have been authorized to proceed from the point of origination in a CEFTA Party’s territory, they will not be subject to any customs charges nor unnecessary delays or restrictions until they conclude their transit at the point of destination within the CEFTA Party’s territory.
- 12.7. CEFTA Parties shall not apply technical regulations and conformity assessment procedures within the meaning of the WTO Agreement on Technical Barriers to Trade to goods in transit.
- 12.8. CEFTA Parties shall allow and provide for advance filing and processing of transit documentation and data prior to the arrival of goods.
- 12.9. Once traffic in transit has reached the customs office where it exits the territory of a CEFTA Party, that office shall promptly terminate the transit operation if transit requirements have been met.
- 12.10. Where a CEFTA Party requires a guarantee in the form of a surety, deposit or other appropriate monetary or non-monetary instrument for traffic in transit, such guarantee shall be limited to ensuring that requirements arising from such traffic in transit are fulfilled.

- 12.11. Once a CEFTA Party has determined that its transit requirements have been satisfied, the guarantee shall be discharged without delay.
- 12.12. Each CEFTA Party shall, in a manner consistent with its laws and regulations, allow for comprehensive guarantees, which include multiple transactions for same operators or renewal of guarantees without discharge for subsequent consignments.
- 12.13. Each CEFTA Party shall make publicly available the relevant information it uses to set the guarantee, including single transaction and, where applicable, multiple transaction guarantees. All the information, as foreseen in this Paragraph, shall be made electronically available in the websites of the relevant competent authorities of the CEFTA Parties. Each CEFTA Party shall make available the relevant publication in their national language and in English. The same information shall be published in the CEFTA Transparency Pack.
- 12.14. Each CEFTA Party may require the use of customs convoys or customs escorts for traffic in transit only in circumstances presenting high risks or when compliance with customs laws and regulations cannot be ensured through the use of guarantees. General rules applicable to customs convoys or customs escorts shall be published in accordance with Article 1 of the WTO Agreement on Trade Facilitation. All the publications, as foreseen in this Paragraph, shall be made electronically available in the websites of the customs authorities of the CEFTA Parties. Each CEFTA Party shall make available the relevant publications in their national language and in English.
- 12.15. CEFTA Parties shall endeavour to cooperate and coordinate with one another with a view to enhancing freedom of transit. Such cooperation and coordination may include, but is not limited to, an understanding on:
  - (a) charges;
  - (b) formalities and legal requirements; and
  - (c) the practical operation of transit regimes.
- 12.16 Any issue of cooperation and coordination, as mentioned in Paragraph 12.15, shall be referred to the CEFTA Subcommittee on Customs and Rules of Origin as a priority issue in case no other bi-lateral solution has been found earlier.
- 12.17. Each CEFTA Party shall endeavour to appoint a national transit coordinator to which all enquiries and proposals by other CEFTA Parties, relating to the good functioning of transit operations, can be addressed. CEFTA Parties shall make available all the communication details of their national transit coordinator with each other through the Systematic Electronic Exchange of Data (SEED) or any other means of electronic communication available for all CEFTA Parties.

Article 13

Specific Provisions Related to Exchange of Data

- 13.1. Data shall be exchanged, both at national and international level, between customs authorities and competent authorities involved in goods clearance by using of the established customs-to-customs data exchange infrastructure in accordance with the Annex I herewith, which forms integral part of this Protocol. CEFTA Parties shall exchange no less data than that specified in the minimum list of data, without prejudice to the scope of data agreed to be exchanged bi-laterally between CEFTA Parties.

- 13.2. All bi-lateral data lists, to be electronically exchanged between CEFTA Parties in addition to the minimum list of data in accordance with Paragraph 1, shall be notified by the relevant CEFTA Parties to the CEFTA Joint Committee not later than three months after the Protocol enters into force. In the case of any amendments to the notified bilateral lists to be agreed bi-laterally between CEFTA Parties after this date. The relevant CEFTA Parties shall notify the amendments to the CEFTA Chair in office, who shall inform all other CEFTA Parties about the bi-lateral data lists agreed between CEFTA Parties or amendments thereof promptly after the receipt of such notification. None of the Articles of this Protocol shall apply to any bi-lateral data exchange, agreed between CEFTA Parties, that has not been notified.
- 13.3. The scope of data to be exchanged across the frontiers may be different than the one exchanged at national level.
- 13.4. Each CEFTA Party shall adopt or maintain procedures allowing for the submission of import documentation and other required information, including manifests, in order to begin processing prior to the arrival of goods with a view to expediting the release of goods upon arrival.
- 13.5. Each CEFTA Party shall provide, for purposes of advance lodging, documents in electronic format for the pre-arrival processing of such documents.
- 13.6. Each CEFTA Party shall process pre-arrival data, which are transmitted electronically in the risk management of all competent authorities involved in the clearance of goods, with a purpose to concentrate their inspections on high-risk consignments in accordance to Article 5.4. CEFTA Parties shall review the scope of data exchanged in the framework of this Protocol not later than two years after this Protocol enters into force, with a view to assess whether the existing scope of data exchange is sufficient for the effectiveness of risk management systems of CEFTA Parties both for trade facilitation and for deterrent security and safety control purposes.
- 13.7. The Republic of Moldova shall initiate to exchange electronically data as specified in Annex I regarding minimum list of data only after its access to the Systematic Electronic Exchange of Data (SEED) has occurred.

Article 14

Security of Connection

CEFTA Parties, using national information resources, shall adjust their own national information resources to exchange data using a safe Internet connection, applying Systematic Electronic Exchange of Data (SEED) / Virtual Private Network (VPN).

Article 15

Software and Hardware Complex for Information Exchange

For purposes of enhancing interoperability, each CEFTA Party, when implementing the provisions of this Protocol to establish the software and hardware complex, shall:

- a) form its own hardware complex, including software and communication system, that provides mutual information exchange;
- b) determine norms that specify the degree of exposure and procedures for documentation, access, storage, dissemination and protection of data;
- c) ensure the conformity of its electronic data exchange software and hardware complex for information security, in accordance with standards of concerned CEFTA Party;

- d) determine and implement procurement procedures for further maintenance, after implementation, with national or other budgetary support; and
- e) ensure complete, trustworthy and timely provision of data.

Article 16

Timing of Electronic Exchange of Information

- 16.1. Electronic exchange of information shall be in real time and in accordance with the agreed data transfer structure, composition, format and standards, in accordance with Annex I.
- 16.2. Data transfer structure, format and standards shall be uniform in all CEFTA Parties.

Article 17

Data Confidentiality

- 17.1. Data provided by CEFTA Parties shall be confidential and used solely for the purposes of this Protocol.
- 17.2. Without the consent of the CEFTA Party providing the data, received pursuant to this Protocol, it shall not be transferred to other CEFTA Parties.

Article 18

Transparency in Data Exchange at the National Level

- 18.1. CEFTA Parties shall undertake all the necessary steps as required by their domestic legislation in order to ensure exchange of data between their customs authorities and other competent authorities involved in the clearance of goods. For the purpose of transparency, the arrangements at the national level, ensuring inter-agency data exchange, are indicated in a matrix to be attached to this Protocol (Annex II).
- 18.2. CEFTA Parties shall update the list of Memoranda of Understanding/Cooperation at the national level, whenever a change is made in these Memoranda, by means of a matrix to be attached to this Protocol. Notifications of updates shall be made in written form to the CEFTA Committee of Trade Facilitation.

Article 19

Electronic Payment

- 19.1. Each CEFTA Party shall adopt and maintain procedures allowing the option of electronic payment for duties, taxes, fees, and charges collected by customs authorities upon importation and/or exportation.
- 19.2. CEFTA Parties shall notify to the CEFTA Joint Committee, not later than one year after this Protocol enters into force, in written form and in English, the list of procedures allowing electronic payments for duties, taxes, fees, and charges as foreseen in Paragraph 19.1.

Article 20

Separation of Release from Final Determination of Customs Duties, Taxes, Fees and Charges

- 20.1. Each CEFTA Party shall adopt or maintain procedures allowing the release of goods prior to the final determination of customs duties, taxes, fees, and charges, if such determination is not done prior to, or upon arrival of goods, or

as rapidly as possible after arrival, and provided that all other import/export requirements have been met.

- 20.2. As a condition for such release, CEFTA Parties may require:
  - (a) payment of customs duties, taxes, fees, and charges determined prior to, or upon arrival of goods, and a guarantee for any amount not yet determined in the form of a surety, a deposit, or another appropriate instrument provided for in their legislation; or
  - (b) a guarantee in the form of a surety, a deposit, or another appropriate instrument provided for in their legislation.
- 20.3. Such guarantee shall not be greater than the amount that CEFTA Parties require to ensure payment of customs duties, taxes, fees, and charges ultimately due for the goods covered by the guarantee.
- 20.4. In cases where an offence requiring imposition of monetary penalties or fines has been detected, a guarantee may be required for the penalties and fines that may be imposed.
- 20.5. The guarantee, as set out in Paragraphs 20.2(a) and 20.2(b) shall be released when it is no longer required.
- 20.6. Nothing in these provisions shall affect the right of CEFTA Parties to examine, detain, seize or confiscate, or deal with goods in any manner not otherwise inconsistent with the rules under the relevant WTO Agreements.

Article 21

Post-clearance Audit

- 21.1. With a view to expediting the release of goods, each CEFTA Party shall adopt or maintain post-clearance audit to ensure compliance with customs and other related legislation.
- 21.2. Each CEFTA Party shall select any economic operator or consignment for post-clearance audit in a risk-based manner, which may include appropriate selectivity criteria. Each CEFTA Party shall conduct post-clearance audits in a transparent manner. Where the economic operator is involved in the audit process and conclusive results have been achieved, the CEFTA Party shall, without delay, notify the economic operator whose record is being audited, of the results, the economic operator's rights and obligations, and the reasons for the results.
- 21.3. The information obtained in post-clearance audits may be used in further administrative or judicial proceedings.
- 21.4. CEFTA Parties shall use the result of post-clearance audits in applying risk management.

Article 22

Establishment and Publication of Average Release Times

- 22.1. CEFTA Parties aim at measuring and publishing their average release time of goods periodically and in a consistent manner, using tools such as, *inter alia*, the Time Release Study of the World Customs Organization (referred to in this Protocol as the "WCO"). Each CEFTA Party may determine the scope and methodology of such average release time measurements in accordance with its needs and capacity. Each CEFTA Party shall confirm in written form to the CEFTA Committee of Trade Facilitation the scope and methodology of its average release time measurements promptly after this Protocol enters

into force. In this notification, CEFTA Parties may decide on a transition period to implement this Article. This transition period shall not be longer than one year after this Protocol enters into force.

- 22.2. CEFTA Parties are committed to share with the CEFTA Committee of Trade Facilitation their experiences in measuring average release times, including the methodologies used, bottlenecks identified, and any resulting effects on efficiency.

Article 23

Perishable Goods¹

- 23.1. With a view to preventing avoidable loss or deterioration of perishable goods, and provided that all regulatory requirements have been met, each CEFTA Party shall release perishable goods:
  - (a) under normal circumstances, within the shortest possible time; and
  - (b) in exceptional circumstances, where appropriate, outside the business hours of customs and other competent authorities.
- 23.2. Each CEFTA Party shall give priority to perishable goods when scheduling any examinations that may be required.
- 23.3. Each CEFTA Party shall either arrange or allow an economic operator to arrange for the proper storage of perishable goods pending their release. CEFTA Parties may require that any storage facilities arranged by the economic operator have been approved or designated by its relevant authorities. The movement of goods to those storage facilities, including authorizations for the operator moving the goods, may be subject to the approval, where required, of the competent authorities. CEFTA Parties shall, where practicable and consistent with domestic legislation, upon the request of the economic operator, provide for any procedures necessary for release to take place at those storage facilities.
- 23.4. In cases of significant delay in the release of perishable goods, and upon written request, the importing CEFTA Party shall, to the extent practicable, provide a communication of the reasons for the delay.

Article 24

Border and Other Agency Cooperation

- 24.1. Each CEFTA Party shall ensure that its competent authorities, responsible for border and other controls and procedures dealing with the importation, exportation, and transit of goods, cooperate with one another and coordinate their activities in order to facilitate trade.
- 24.2. CEFTA Parties shall see to it that, by express delegation by the competent authorities and on their behalf, one of the other services represented, and preferably the customs service, may carry out inspections for which those authorities are responsible and, insofar as such inspections relate to the requirement to produce the necessary documents, checks on the validity and authenticity thereof and on the identity of the goods declared in such documents. In that event, the authorities concerned shall ensure that the means required for carrying out such checks are made available.

---

¹ For the purposes of this provision, perishable goods are goods that rapidly decay due to their natural characteristics, in particular in the absence of appropriate storage conditions.

- 24.3. CEFTA Parties shall, in the event of goods being imported or entering in transit, recognise the legislation and procedures related to the inspections carried out and the documents drawn up by the competent authorities of the other CEFTA Party, which certify that the goods comply with the legal requirements of the country of import or equivalent requirements in the country of export, provided that these legislation and procedures, and their implementation, are fully in line with the relevant EU *acquis*. The validation of the status of EU harmonisation shall be undertaken in accordance with the relevant procedures for the validation of EU alignment. The procedures of validation shall be adopted by the CEFTA Joint Committee. No recognition of the inspections and documents are possible before this validation, as foreseen by this Paragraph without prejudice to any bi-lateral legal instrument between CEFTA Parties.
- 24.4. Where the volume of traffic so warrants, the CEFTA Parties shall see to it that:
- (a) frontier posts are open, except when traffic is prohibited, so that:
    - frontiers can be crossed 24 hours a day with the corresponding inspections and formalities in respect of goods placed under a customs transit procedure, their means of transport and vehicles travelling unladen, save where frontier inspection is necessary in order to prevent the spread of disease or to protect animals;
    - inspections and formalities relating to the movement of means of transport and goods, which are not moving under a customs transit procedure, may be performed from Monday to Friday during an uninterrupted period of at least 10 hours and on Saturday during an uninterrupted period of at least 6 hours, unless those days are public holidays;
  - (b) as regards vehicles and goods transported by air, the periods referred to in the second indent of point (a) shall be adapted in such a way as to meet actual needs and, for that purpose, shall be split or extended if necessary.
- 24.5. Where several frontier posts are situated in the immediate vicinity of a given frontier zone, CEFTA Parties may jointly agree, for some of these posts, to derogate from Paragraph 24.1, provided that the other posts in that zone are able to clear goods and vehicles in accordance with that Paragraph.
- 24.6. As regards the frontier posts and customs offices and services referred to in Paragraph 24.1, and under the conditions laid down by the CEFTA Parties, the competent authorities shall, if specifically requested during business hours and for compelling reasons, provide for inspections and formalities to be carried out, as an exception, outside business hours, on condition that, where relevant, payment is made for services so rendered.
- 24.7. CEFTA Parties shall endeavour to establish at frontier posts, where technically possible and justified by the volume of traffic, express lanes reserved for goods placed under a customs transit procedure, their means of transport, vehicles travelling unladen, and all goods subject to such inspections and formalities, as do not exceed those required in respect of goods placed under a transit procedure.
- 24.8. Implementation of Articles 24.4, 24.5, 24.6, and 24.7 shall start two years after this Protocol enters into force without prejudice to any bi-lateral legal acts between CEFTA Parties to agree on earlier than this date. All the

relevant bi-lateral legal acts, concluded earlier than this date, shall be promptly notified, in written form and in English, to the CEFTA Committee of Trade Facilitation after the relevant bi-lateral legal acts enters into force.

Article 25

Authorised Economic Operator (AEO)

- 25.1. The status of "Authorised Economic Operator" (AEO) shall be granted by each CEFTA Party in line with Annex III of this Protocol. Suspension, rejection, revocation and annulment of the status of authorised economic operator shall be done also in accordance with Annex III. The status of AEO shall be recognised by other CEFTA Parties on the condition that the implementation of AEO Programmes, are fully in line with Annex III. The status of alignment and implementation of each AEO Programme shall be validated by other CEFTA Parties, without prejudice to customs inspections, in accordance with the relevant procedures, which shall be adopted by the CEFTA Joint Committee.
- 25.2. In each CEFTA Party, AOEs shall enjoy facilitations with respect to all customs controls as specified by Annex 3.

Article 26

Exchange of Information between CEFTA Parties on their AEO Programme

CEFTA Parties shall regularly inform each other of the identities of their AEOs, for the purposes of security, and include the following information:

- a) the trader identification;
- b) the name and address of the AEO;
- c) the number of the document granting the status of AEO;
- d) the current status (active, suspended, revoked);
- e) the periods of changed status;
- f) the date on which the certificate becomes effective; and
- g) the authority which issued the certificate.

Article 27

Protection of Professional Secrecy and Personal Data

- 27.1. The data exchanged by CEFTA Parties shall enjoy the protection extended to professional secrecy and personal data, as defined in the relevant legislation applicable in the territory of the recipient CEFTA Party.
- 27.2. In particular, this data shall not be transferred to persons other than the competent authorities in the CEFTA Party concerned, nor shall it be used by those authorities for purposes other than those provided for in this Protocol.

Article 28

Notification of New Inspections and Formalities

- 28.1. Where a CEFTA Party intends to introduce a new inspection or formality in an area other than those covered by this Protocol, it shall inform the other CEFTA Parties at least sixty days prior to its introduction.

28.2. The CEFTA Party concerned shall ensure that the measures taken to facilitate the crossing of frontiers are not rendered inoperative through the application of such new inspections or formalities.

Article 29

Prohibitions or Restrictions on the Import, Export or Transit of Goods

- 29.1. The provisions of this Protocol shall not preclude prohibitions or restrictions on the import, export or transit of goods enacted by CEFTA Parties and justified on grounds of public morality, public policy or public security, the protection of the health and life of humans, animals, plants or the environment, the protection of national treasures possessing artistic, historical or archaeological value, or the protection of industrial or commercial property.
- 29.2. Each CEFTA Party shall implement this Article in a manner as to avoid arbitrary or unjustifiable discrimination between CEFTA Parties where the same conditions prevail, or a disguised restriction on trade between CEFTA Parties.

Article 30

Implementation Body

The CEFTA Joint Committee shall supervise and administer the implementation of this Protocol in accordance with Articles 40 and 41 of the CEFTA 2006.

Article 31

Dispute Settlement

In accordance with Article 14.4 of the CEFTA 2006, CEFTA Parties shall implement all the provisions of this Protocol for simplification and facilitation of customs procedures and reduce the formalities imposed on trade. Any dispute between CEFTA Parties, concerning the interpretation or application of this Protocol, shall be subject to the procedure as foreseen by Article 42 of the CEFTA 2006.

Article 32

Implementation

Each CEFTA Party shall take the appropriate measures to ensure that the provisions of this Protocol are effectively and harmoniously applied, taking into account the need to facilitate goods crossing frontiers and the need to achieve mutually satisfactory solutions of any difficulties arising out of the application of the said provisions.

Article 33

Revision

This Protocol and its Annexes form integral part of the CEFTA 2006. Any amendment of this Protocol shall be made in accordance with Article 47 of the CEFTA 2006.

Article 34

Discrepancy

In case of significant data discrepancy in mutual information exchange, CEFTA Parties shall conduct bilateral consultations to identify the reasons, within one month of the discrepancy having been notified, and eliminate errors at the earliest convenience.

Article 35

Ratification

- 35.1. This Protocol is subject to ratification, acceptance or approval in accordance with the requirements foreseen by the domestic legislation of each CEFTA Party. The instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Depository.
- 35.2. This Protocol shall enter into force on the thirtieth day upon depositing of the third instrument of ratification, acceptance or approval.
- 35.3. For each CEFTA Party that deposits its instrument of ratification, acceptance or approval after the date of the deposit of the third instrument of ratification, acceptance or approval, this Additional Protocol 5 shall enter into force on the thirtieth day after the day on which said CEFTA Party deposits its instrument of ratification, acceptance or approval.
- 35.4. If constitutional requirements permit, any CEFTA Party may apply this Protocol provisionally. Provisional application of this Protocol, in accordance with this Paragraph, shall be notified to the Depository.

IN WITNESS WHEREOF, the Plenipotentiaries of all CEFTA Parties, being duly authorised thereto, have adopted this Protocol.

Done in Belgrade, on 26th May 2017, in a single authentic copy in the English language, which shall be deposited with the Depository of the CEFTA 2006, which shall transmit certified copies to all CEFTA Parties.

ANNEX I

Electronic Exchange of Data

- 1. Simplification of inspections related to clearance procedures and reducing formalities to the maximum extent possible**
- 1.1. Data exchange between competent authorities involved in the clearance of goods**

This section defines:

- a) Institutions that shall exchange data;
- b) Types of documents that shall be exchanged between CEFTA Parties;
- c) Relevant international standard / model used;

Detailed specifications of the purpose, expected advantages for governmental institutions / business community, entities, data cluster, trigger, interface, integration and communication layers of data exchange between competent authorities involved in the clearance of goods are presented in the Appendix I of this Annexe.

Table 1.1. (1) : Documents to be exchanged

	Document Type	Issuing CEFTA Party	Receiving CEFTA Party	Standard* / Model used
1.	Veterinary Health Certificate for products of animal origin	Party of Export - Veterinary authority / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	Party of Import – Veterinary authority / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	European Union – Veterinary Certificate to EU
2.	Veterinary Health Certificate live animals	Party of Export - Veterinary authority / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	Party of Import – Veterinary authority / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	European Union – Veterinary Certificate to EU
3.	Phytosanitary Certificate for Export	Party of Export – Phytosanitary / Agricultural / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	Party of Import – Phytosanitary / Agricultural / National Food Authority/ Ministry of Agriculture	International Plant Protection Convention – ISPM 12 ((International standards for phytosanitary measures –12)- Annex 1 Model Phytosanitary Certificate for export
4.	Phytosanitary Certificate for Re-Export	Party of Export – Phytosanitary /Agricultural authority / Ministry of Agriculture	Party of Export – Phytosanitary / Agricultural authority / Ministry of Agriculture	International Plant Protection Convention – ISPM 12 (International standards for phytosanitary measures –12)- Annex 2 Model Phytosanitary Certificate for re-export
5.	Certificate of a Pharmaceutical Product	Party of Export - Agency for Medicines /Ministry of Health	Party of Import - Agency for Medicines / Ministry of Health	World Health Organisation (WHO) - Model certificate of a pharmaceutical product
6.	Export permit for groups of medicines containing controlled substances	Party of Export - Agency for Medicines / Ministry of Health	Party of Import - Agency for Medicines / Ministry of Health	No specific standard / model used

*Additional Protocol 5, Article 8.6.: CEFTA Parties are encouraged to use relevant international standards or parts thereof as a basis for their import, export, or transit formalities and procedures, except as otherwise provided in this Protocol.

1.2. Detailed specifications of the Entities layer and Data cluster layer

This section defines common data sets from the documents presented in the Table 1.1. (1) that shall be exchanged between CEFTA Parties:

- First column specifies references to the appropriate box of the document concerned (if any);

- Second column presents the name of the data filed to be exchanged;
- Third column specifies whether data filed is:
  - M – Mandatory;
  - O – Optional;
  - C – Conditional;

Table 1.2.(1) : Veterinary health certificate for products of animal origin

1.	Veterinary health certificate for products of animal origin	M/O/C
I	Part I- Information concerning consignor/consignee	
I.1.	Consignor	
	Name	M
	Address	M
	Tel.	M
I.2.	Certificate Reference Number	M
I.3.	Central Competent Authority	M
I.4.	Local Competent Authority	M
I.5.	Consignee	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	O
	Tel.	O
I.6.	Person responsible for the consignment at destination	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	O
	Tel.	O
I.7.	Country of origin (Country of origin / ISO Code)	M
I.8.	Region of origin (Region of origin / Code)	M
I.9.	Country of Destination (Country of Destination / ISO Code)	M
I.10.	Region of destination (Region of destination / Code)	O
I.11.	Place of origin	
	Name	M
	Approval Number	M
	Address	M
I.12.	Place of Destination	
	Place of Destination	M
	Address	M
I.13.	Place of loading	
	Place of loading	M
	Address	M
	Approval Number	M
I.14.	Date of departure	M
I.15.	Means of transport (tick appropriate boxes)	
	Airplane-Railway Wagon-Road Vehicle-Other / Identification / Documentary References	M
I.16.	Entry BIP in the CEFTA Party of Import	M
I.17.	No(s) of CITES	O
I.18.	Description of commodity	M
I.19.	Commodity code (HS Code)	M

	1. Veterinary health certificate for products of animal origin	M/O/C
I.20.	Quantity	M
I.21.	Temperature of product (tick appropriate boxes)	
	Ambient-Chilled-Frozen	M
I.22.	Number of Packages	M
I.23.	Identification of container / Seal Number	M
I.24.	Type of Packaging	M
I.25.	Commodities certified for: (tick appropriate boxes)	
	Human consumption - Animal feed - Technical use	M
I.26.	For transit to third country (Country / ISO Code)	O
I.27.	For import or admission into CEFTA Party of Import	M
I.28.	Identification of commodities	
	Species [Scientific name]	M
	Approved number of the facility	M
	Nature of commodity	M
	Treatment type	M
	Abattoir	M
	Number of Packages	M
	Approval Number	M
	Net Weight	M
	Cutting plant	O
	Batch number	M
	Cold store	M
	Official Inspector	
	Name	M
	Qualification and title	M
	Date	M
	The competent authority	M
II²	Part II – Certification (Health Information)	M
II.1.	Health Attestation	M
II.2.	Public Health Attestation	M
II.2.	Animal Health Attestation	M
	Notes	O

² Exact text of the certification part that shall be exchanged between Parties is agreed and defined on bilateral basis (between each pair of the CEFTA Parties) and specifically for each type of goods that require Veterinary Health Certificate. Amendments of the text in the certification part shall be agreed on bilateral basis between CEFTA Parties concerned.

Table 1.2.(2): Veterinary Health Certificate for live animals

2.	Veterinary health certificate for live animals	M/O/C
I	Part I- Information concerning consignor/consignee	
I.1.	Consignor	
	Name	M
	Address	M
	Tel	M
I.2.	Certificate Reference Number	M
I.3.	Central Competent Authority	M
I.4.	Local Competent Authority	M
I.5.	Consignee	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	O
	Tel.	O
I.6.	Person responsible for the consignment at destination	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	O
	Tel.	O
I.7	Country of origin (Country of origin / ISO Code)	M
I.8.	Region of origin (Region of origin / Code)	O
I.9.	Country of Destination (Country of Destination / ISO Code)	M
I.10.	Region of destination (Region of destination / Code)	M
I.11.	Place of origin	
	Name	M
	Approval Number	M
	Address	M
I.12.	Place of Destination	
	Place of Destination	M
	Address	M
I.13.	Place of loading	
	Place of loading	M
	Address	M
	Approval Number	M
I.14.	Date of departure	M
I.15.	Means of transport (tick appropriate boxes)	
	Aeroplane-Railway Wagon-Road Vehicle-Other / Identification / Documentary References	M
I.16.	Entry BIP in the CEFTA Party of Import	M
I.17.	No(s) of CITES	O
I.18.	Description of commodity	M
I.19.	Commodity code (HS Code)	M
I.20.	Quantity	M
I.22.	Number of Packages	M
I.23.	Identification of container / Seal Number	M
I.24.	Type of Packaging	M
I.25.	Commodities certified for: (tick appropriate boxes)	
	Slaughter – Breeding – Fettering	M
I.26.	For transit to third country (Country / ISO Code)	O
I.27.	For import or admission into CEFTA Party of Import	M
I.28.	Identification of commodities	

2.	Veterinary health certificate for live animals	M/O/C
	Species [Scientific name]	M
	Breed	M
	Identification system	M
	Identification number	M
	Age	M
	Sex	M
	Official Inspector	
	Name	M
	Qualification and title	M
	Date	M
	The competent authority	M
II ³	Part II – Certification (Health Information)	
II.1.	Health Attestation	M
II.2.	Public Health Attestation	M
II.2.	Animal Health Attestation	M
II.3.	Animal Transport Attestation	M
	Notes	

Table 1.2.(3): Phytosanitary Certificate for Export

3.	Phytosanitary Certificate for Export	M / O
	Certificate details:	
1.	Name and address of exporter	M
2.	Certificate Number	M
	Description of Consignment:	
3.	Declared name and address of consignee	M
4.	Plant Protection Organization (issuing authority)	M
5.	Place of origin	M
6.	Declared means of conveyance	M
5.	Place of origin	M
6.	Declared means of conveyance	M
7.	Declared point of entry	M
8.	Distinguishing marks	
a.	Number and description of packages	M
b.	Name of produce	M
c.	Botanical name of plants	M
9.	Quantity declared	M
10	Type of certificate: export	
	This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein have been inspected and/or tested according to appropriate official procedures and are considered to be free from the quarantine pests specified by the importing contracting party and to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, including those for regulated non-quarantine pests.	M
	Additional Declaration	
11.	Additional Declaration	O
	Disinfestation and/or Disinfection Treatment	
12.	Treatment	M

³ Exact text of the certification part that shall be exchanged between Parties is agreed and defined on bilateral basis (between each pair of the CEFTA Parties). Amendments of the text in the certification part shall be agreed on bilateral basis between CEFTA Parties concerned.

13.	Chemical (active ingredient)	O
14.	Duration and temperature	O
15.	Concentration	O
16.	Date	M
17.	Additional information	
a.	Place of issue	M
b.	Name and signature of authorised officer	M
c.	Date	M

Table 1.2.(4): Phytosanitary Certificate for Re-Export

4.	Phytosanitary Certificate for Re-Export	M / O / C
	Certificate details:	
1.	Name and address of exporter	M
2.	Certificate Number	M
	Description of Consignment:	
3.	Declared name and address of consignee	M
4.	Plant Protection Organization (issuing authority)	M
5.	Place of origin	M
6.	Declared means of conveyance	M
5.	Place of origin	M
6.	Declared means of conveyance	M
7.	Declared point of entry	M
8.	Distinguishing marks	
a.	Number and description of packages	M
b.	Name of produce	M
c.	Botanical name of plants	M
9.	Quantity declared	M
10	Type of certificate: export	
	This is to certify that the plants, plant products or other regulated articles described herein were imported into.	
	[CEFTA Party of re-export]	M
	From	
	[Country of origin]	M
	covered by Phytosanitary certificate	
	[Certificate Number]	M
	[original]	O
	[certified true copy]	O
	of which is attached to this certificate; that they are	
	[packed]	O
	[repacked]	O
	in	
	[original]	O
	[new]	O
	that based on the	
	[original phytosanitary certificate] and [additional inspection],	O
	O	
	they are considered to conform with the current phytosanitary requirements of the importing contracting party, and that during storage in	
	[CEFTA Party of re-export],	M
	the consignment has not been subjected to the risk of infestation or	

4.	Phytosanitary Certificate for Re-Export	M / O / C
	infection.	
	Additional Declaration	
11.	Additional Declaration	O
	Disinfestation and/or Disinfection Treatment	
12.	Treatment	M
13.	Chemical (active ingredient)	O
14.	Duration and temperature	O
15.	Concentration	O
16.	Date	M
17.	Additional information	O
a.	Place of issue	M
b.	Name and signature of authorized officer	M
c.	Date	M

Table 1.2.(5):Certificate on a Pharmaceutical Product

5.	Certificate of a Pharmaceutical Product	M / O / C
	Responsible Agency	M
	Number	M
	Date of issuing	M
	Place of issuing	M
	No. of Certificate	M
	Consignor / Exporting: [Medicines Agency from a CEFTA Party of Export]	M
	Consignee / Importing: [Medicines Agency from a CEFTA Party of Import]	M
1.	Name and dosage form of the product:	M
1.1.	Active ingredient(s) and amount(s) per unit dose	M
1.2.	Is this product licensed to be placed on the market for use in the exporting country?	(yes/no)
1.3	Is this product actually on the market in the exporting country?	(yes/no)
	<i>If the answer to 1.2. is YES: (continue with section 2A and omit section 2B)</i>	
2.A.1.	Number of product licence and date of issue	C, M
2.A.2.	Product licence holder (name and address)	C, M
2.A.3.	Status of product licence holder:	C, M
2.A.3.	For categories b and c the name and address of the manufacturer producing the dosage form	C, O
2.A.4.	Is a summary basis for approval appended?	(yes/no)
2.A.5.	Is the attached, officially approved product information complete and consonant with the licence?	(yes/no/not provided)
2.A.6.	Applicant for certificate, if different from licence holder (name and address)	C
	<i>If the answer to 1.2 is NO (omit section 2A and provide data from the section 2B)</i>	
2.B.1.	Applicant for certificate (name and address)	C, M
2.B.2.	Status of applicant:	C, M
2.B.2.	For categories b and c the name and address of the manufacturer producing the dosage form	C, O
2.B.3.	Why is marketing authorisation lacking? (not required/not requested/under consideration /refused)	C, M
2.B.4.	Remarks	C, O

3.	Does the certifying authority arrange for periodic inspection of the manufacturing plant in which the dosage form is produced? <i>(If not or not applicable, proceed to question 4.)</i>	(yes/no/not applicable)
3.1.	Periodicity of routine inspections (years)	C, M
3.2.	Has the manufacture of this type of dosage form been inspected?	(yes/no)
3.3	Do the facilities and operations conform to GMP as recommended by the World Health Organisation?	(yes/no/not applicable)
4.	Does the information submitted by the applicant satisfy the certifying authority on all aspects of the manufacture of the product: <i>(If no, provide explanation)</i>	(yes/no)
	Explanation	C, M
	Address of certifying authority:	M
	Telephone / Fax:	O
	Name of authorized person:	M
	Date:	M

Table 1.2.(6): Export authorisation for groups of medicines containing controlled substances

6.	Export authorisation for groups of medicines containing controlled substances	M / O/C
	Number of authorisation	M
	INN	M
	Customs Tariff	M
	Manufacturer's name, form, strength, packaging	M
	Measurement unit	M
	The amount of goods being exported	M
	The amount of substance approved for export	M
	Exporter	
	Name	M
	Address	M
	Postal Code	O
	City	O
	Country	O
	Importer	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	M
	City	M
	CEFTA Party	M
	Number of import authorisation issued in the country of import	M
	Date of import authorisation issued in the country of import	M
	End – User	
	Name	M
	Address	M
	Postal code	M
	City	M
	CEFTA Party	M
	Purpose of export	M
	Transportation mode of approved substance/substances	M
	Name of the border crossing point	M
	Name of the customs office	M

	Name of the freight forwarders	M
	Authorisation issued on	M
	Authorisation valid until	M
Special notes		
1) The Authorisation applies to one import/export		M
2) If the import/export is not performed within the period specified in the import/export authorisation, the importer/exporter is obliged to inform the Agency about it and to return all copies of authorisation within 15 days upon the expiry of the import/export authorisation		M

1.3. Common Databases and Central Services

Additional Protocol 5 and Annex I provide legal base for the creation of common regional databases and central services within CEFTA Parties.

In addition to the point-to-point exchange mechanisms as defined in the Sections 1.1, 1.2 and 2.1, this Annex I specifies the list of common databases and central services that shall be established during the implementation of the Additional Protocol 5.

Institutions which shall provide hosting of these regional databases and central services are CEFTA Secretariat or *Regional Cooperation Council Secretariat*. In case, the *Regional Cooperation Council Secretariat will provide hosting the regional databases and central services, a Memorandum of Understanding will be signed between the CEFTA Secretariat and Regional Cooperation Council Secretariat to regulate the rights and obligations with regard to the hosting.*

Table 1.3.(1): Common Databases

	Common Database	Purpose	Access Rights
1.	Database of mutually recognised CEFTA AEOs	Disseminating information on companies having AEO status: - Details of companies - CEFTA Party who certified authorisation	Customs Administrations Competent Authorities involved in the clearance of goods
2.	Database of unsafe / noncompliant products detected on the CEFTA market.	Prevention of the distribution / placing on the market of unsafe products in intra CEFTA Trade, such as: 1) products that are not in compliance with the technical regulations; 2) list of products that are in compliance with the technical regulations, but are dangerous for the public interest, life of people, animals and plants; 3) list of products which import isn't permitted;	Public Access

Table 1.3.(2): Central Services

	Central Service	The purpose of the service	Access Rights
1.	Regional database of issued licences	Storing of data on issued licences by the competent authorities and certified laboratories (on basis of the functional and other technical specifications of the EU TRACES, similar regional database and supporting IT solution shall be created)	SPS Authorities TBT Authorities

2. Determination of the means and obligations of exchange of data between customs authorities to the extent that each national legislation allows

2.1. SEED data exchanges that are currently supported by bilateral Protocols (MoUs)

Previously established SEED data exchanges between Customs Administrations of the CEFTA Parties in the Western Balkan region are supported by bilateral Protocols (Memoranda of Understanding). These MoU shall stay in force and shall still represent legal base for already established bilateral Customs-to-Customs electronic data exchange.

The purpose of specifications in Annex I is to unify and generalise specifications from the MoUs, on basis of the Template of the SEED Utility Block (presented in the Appendix II), which is officially accepted by the Globally Networked Customs (GNC), the initiative of the World Customs Organisation (WCO).

With aim of sending pre-arrival data from Export Customs Declarations (from the CEFTA Party of export to the CEFTA Party of import) during the implementation of the Additional Protocol 5, each CEFTA Party (its Customs authority) will establish additional secure data exchange links with all other (nonadjacent) CEFTA Parties. This communication infrastructure will represent the backbone for entire data exchange between CEFTA Parties.

2.2. Detailed specifications of the data cluster layer:

The following table presents the common list of data from Export declarations that will be exchanged between CEFTA Parties:

Table 2.2.(1): Common data set from the Export Declaration

SAD Box	Data Field	Description
Box A	SAD Reference Number	Reference number of a Single Administrative Document
Box 5	Items	Total number of items
Box 22 P1	Invoice Currency	ISO 4217 currency code
Box 22 P2	Invoice Amount	Total amount invoiced
Box 29	Customs Border Office	Customs Office of Exit (its reference number)
Box 35	Gross Mass	Total gross mass
Box 54	Declaration Place	Place of lodging of Customs declaration
Box 54	Declaration Date	Date of declaration submission
Box 2	Consignor Name	Consignor / Company Name
Box 2	Consignor Identity	Consignor / Tax Identification Number
Box 19	Transport Container	Whether transport is done in a container (YES/NO)
Box 21 P1	Transport Border Identity	Truck (means of transport) number plates
Box 21 P2	Transport Border Identity Trailer	Trailer number plates
Box 21 P2	Transport Border Nationality	Country of the vehicle registration
Box 25	Transport Border Mode	Mode of transport
Box 15	Dispatch Country	CEFTA Party of Export (ISO ALPHA 2 code)
Box 17	Destination Country	CEFTA Party of Destination (ISO ALPHA 2 code)

SAD Box	Data Field	Description
Box 31	Description	Description of goods
Box 32	Item	Item Sequence Number
Box 33	Commodity Code	Commodity code
Box 31	Packaging Packages	Number of packages
Box 31	Packaging Pieces	Number of pieces

CEFTA Parties are not refrained to exchange only the above specified common data set from the Export Declaration. CEFTA Parties may agree wider data set to be exchanged on bilateral level.

2.3. Geographical extension:

The Customs Administration of the Republic of Moldova may be included in SEED exchange, in line with the specifications presented in the Appendix II. As the Republic of Moldova does not have common frontiers with other CEFTA Parties, specifications related to the pre-arrival data exchange of the SEED will only be applicable.

2.4. Areas for extension of data exchange between Customs Administrations:

SEED data exchange between Customs Administrations may be extended to cover the following business needs:

- a. Data exchange on results of risk analysis and controls of the consignment (reasons for execution of the control, risk indicator, result of the control);
- b. Data exchange on VAT refunds at the frontiers;
- c. Data exchange on scanner (x-ray) images of the controlled trucks/containers;
- d. Data exchange on IPR Applications for Actions and Infringements;

3. Mutual recognition of national AEOs Programmes

Detailed technical specifications for Mutual Recognition of AEOs Programmes are written on the basis of the WCO's Utility Block for the AEO Mutual Recognition Agreement and are presented in the Appendix III of the Annexe I.

This section specifies common data sets (listed in alphabetical order) related to the Mutual Recognition of AEO which will be exchanged between CEFTA Parties:

Table 3.1: Data fields for the MR of AEO

Data filed	Definition	Domain values; remarks
Accepted	The status of AEO data record in Result message	Values: 0 = Rejected, 1 = Accepted
AEO certificate status	Code to distinguish between current, suspended and revoked certificates.	Values: C = Current, S = Suspended, R = Revoked
AEO Certificate Type	The type of AEO certificate	Certificate types: To be defined by the partners
AEO TIN	Unique identifier for the authorised economic operator allocated by the "Granting" partner and linked to the relevant AEO certificate.	"Granted" AEO trader Identification assigned by the "Granting" partner
"ALIAS" TIN	"Alias" TIN assigned by the „Lodgement“ partner to any "Granted" AEO TIN in case the „Lodgement“ partner cannot process the "Granted" AEO TIN assigned by the "Granting" partner.	"Alias" TIN assigned by a „Lodgement“ partner to a "Granted" AEO TIN
City	City name of the AEO	City
Data Requirement Acronyms		R = Required, O = Optional
Data Type Acronyms		a = Alpha, n = Numeric, d = Date, dt = Date Time
End date	It is the end date of the validity period of the AEO TIN. Together with the Start Date data item, it provides the full picture of the validity that the AEO TIN may have during its lifecycle.	Defines the date at which the AEO certificate status ceases to be applicable. Together with the Start Date item, it defines the period during which the AEO certificate status is applicable. If the end date is empty the validity period is 'open ended'.
Extraction Type	The type of the extraction performed	Values: F = Full, D = Differential
Full name	Full name of the AEO.	
Language Code	Language code identifying the language/character set.	Language Code used to define the language used for all textual information (ISO Alpha 2 Codification – ISO 639).
Message identification	Unique message identifier	Identifier created using GUID algorithm

Operation	Code to distinguish between created, updated and deleted records.	Values: C = Create, U = Update, D = Delete
Other TIN	Nationally defined Identity Number	Used in the cases the partner has Identity Number not compliant with WCO Data Model
Postcode	Postal code of the AEO.	
Reference Extraction Type	The type of the extraction performed in Equivalence message	Values: F = Full, D = Differential
Reference Message identification	Unique response message identifier	Unique message identifier using GUID algorithm
Reference Sequence number	Result message number	Identifies the Result message sequence
Status Details	Description of the details of the status	Free text up to 500 characters with status details
Sending date and time	Date when the record is sent	Date and timestamp when the record is sent
Sending organisation	ISO – 3166 alpha 2 code for the partner sending the record.	
Sequence number	Identifies data exchanges as result of extraction	If this is a full extraction of data, the sequence number corresponds to the sequence number of the encompassed differential extraction.
Short name	Short name of the AEO.	Short name of the AEO limited to the maximum of 35 characters that are provided for in the WCO data model.
Start date	<p>It is used to define the starting date of the validity period of an AEO TIN.</p> <p>Together with the End Date item, it provides the full picture of the validity of a particular value that the described item may have during its lifecycle.</p>	<p>Defines the date from which the AEO certificate status is applicable.</p> <p>Together with the End Date item, it defines the period during which the AEO certificate status is applicable.</p>
Status Code	Codes for specific scenarios	Values: E00001 = Failed to insert, record already exists, E00002 = Failed to update, record does not exist, W00003 = Failed to delete, record does not exist, I10001 = Record updated, but not changes included
Status Type	Identifies the type of status information.	Values: 'E' = Error, 'W' = Warning, 'I' = Information Only
Street and number	Street and number of the AEO.	
Trader National Identifier	Unique identifier for the authorised economic operator allocated by the competent authority and linked to the relevant AEO certificate	
Transaction identification	Technical element allowing to group several operations into one	

	atomic transaction	
Version	Technical element to indicate the version of the message structure	

4. Final provisions

4.1. Ownership of the data exchange system

This section specifies the owner of data, once the system is implemented.

Once Additional Protocol 5 is implemented and electronic data exchange system with relevant databases is in place:

- The ownership of data stored in the SEED+ databases, in each CEFTA Party will belong to the CEFTA Party concerned, which has to respect data protection rules as specified in the Article 11 of the Additional Protocol 5;
- The owner of data stored in common databases and central services will be Customs Administration of CEFTA Parties

4.2. Maintenance of the data exchange system

This section specifies how maintenance will be organised, once system is implemented.

Once Additional Protocol 5 is implemented and electronic data exchange system is in place:

- Maintenance of the common databases and central services will be under the responsibility of the CEFTA Secretariat or the *Regional Cooperation Council Secretariat*. *In case, the Regional Cooperation Council Secretariat will provide maintenance of the regional databases and central services, and a Memorandum of Understanding will be signed between the CEFTA Secretariat and Regional Cooperation Council Secretariat to regulate the rights and obligations with regard to the maintenance.*
- Maintenance of the hardware and communication equipment for national and bilateral (Party-to-Party) communication links will be under the responsibility of the Customs Administrations of the CEFTA Parties or other competent national authority with appropriate Information and Communication Technology (ICT) infrastructure. Each CEFTA Party shall identify responsible ICT experts and communicate their contact details to authorised technical experts in all other CEFTA parties, as well as, other national institutions involved in data exchange;
- The responsibility for maintenance of the services for automatic and/or semi-automatic feeding of data to the common databases and central services, as will be co-shared between each individual CEFTA Party and the CEFTA Secretariat or the *Regional Cooperation Council Secretariat*. *In case, the Regional Cooperation Council Secretariat will provide maintenance of the regional databases and central services and a Memorandum of Understanding will be signed between the CEFTA Secretariat and Regional Cooperation Council Secretariat to regulate the rights and obligations with regard to the maintenance.*
- Maintenance of the software modules for data exchange between CEFTA Parties has to be coordinated for the whole CEFTA Region;

4.3. Amendment of the Annexe I specifications

This section defines how technical specifications (primarily the one related to the list of documents, their data sets, common databases) will be changed / updated after the adoption of the Additional Protocol 5.

After the adoption of the Additional Protocol 5, specifications of this Annexe I might be amended through the relevant CEFTA structures.

Appendix I – Simplification / facilitation of inspections Utility Block

Preface: Specifications in the Appendixes to the Annexe I of the Additional Protocol 5 are based on the World Customs Organisation's (WCO) Template for the Utility Block (UB), more specifically UB's Executive Summary of the Globally Networked Customs (GNC) initiative.

PURPOSE	Sending of data from certificates (decisions / approvals / licences) issued by the relevant authorities (technical agencies) from the CEFTA Party of Export to the relevant authorities of the CEFTA Party of Import of goods. Authorities of the CEFTA Party of Import will use received data to: <ul style="list-style-type: none"> • Perform risk analysis and other analytic measures in advance (prior to the arrival of goods); • Speed-up procedures and formalities for issuing of the Entry and/or Import certificates (decisions / approvals / licences) to the maximum extent;
ADVANTAGE FOR GOVERNMENT	Advantages are expected to be achieved for the following governmental authorities of the CEFTA Parties: <ul style="list-style-type: none"> • SPS Authorities; • TBT authorities; • Customs Authorities; • Transport Authorities;
ADVANTAGES FOR BUSINESSES / STAKEHOLDERS	Advantages and benefits for Business Community: <ul style="list-style-type: none"> • Acceleration and facilitation of the legitimate trade in all clearance stages; • More predictable and transparent goods clearance procedures;
<u>ENTITIES LAYER</u>	The following authorities of the CEFTA Party of Export (CPoE) of goods will send data to competent authorities of the CEFTA Party of Import (CPoI): <ul style="list-style-type: none"> • Phytosanitary authority; • Veterinary authority; • Agency for Medicines and medical devices;
DATA CLUSTER	Data from the following types of documents will be exchanged:

<u>LAYER</u>	<ul style="list-style-type: none"> • Veterinary Health Certificate for live animals • Veterinary Health Certificate for products of animal origin • Phytosanitary Certificate for Export • Phytosanitary Certificate for Re-Export • Certificate on a Pharmaceutical Product • Export permit for groups of medicines containing controlled substances (1) narcotic drugs, 2) psychotropic substances, 3) precursors, 4) medicines containing precursors) <p>Where applicable, relevant international templates for above listed types of documents will be used as models. With the regard to the data structure, the latest version of the WCO Data model, more specifically Information Package for Government-to-Government (G2G) data exchange, will be used as a model.</p>
TRIGGER LAYER	<p>Event that initiate data flow:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Moment of issuing of documents specified in the data cluster layer by the authorised institution of the CEFTA Party of Export;
INTERFACE INTEGRATION COMMUNICATION	<p>/ / Connection between involved authorities of the CEFTA Parties is going to be established in the following way:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Customs-to-Customs SEED+ (Systematic Electronic Exchange of Data) network will be used as a backbone for the bilateral data exchange; • The information exchange shall take place via Internet, and through Virtual Private Networks (VPNs). • Phytosanitary, Veterinary, Agency for Medicines and Market surveillance authorities shall establish connection to the Customs SEED+ network at the national level; • Interfaces between IT systems of these institutions and Customs SEED Network provide: technical messages in Extensible Markup Language (XML) schemes and Web Services definition in Web Services Definition Language (WSDL). • The security of all exchanged messages shall be additionally ensured by an asymmetric key encryption (using digital security certificates, issued by the qualified Certificate Authorities);

Appendix II – SEED Utility Block

PURPOSE	<p>Systematic and automatic electronic exchange of data from Customs Documents (Export, Import and Transit Customs Declarations, TIR and ATA carnets, Simplified Procedure accompanying document – Invoice, including the records about crossings of empty trucks) between Customs Administrations of the CEFTA Parties, with the following purposes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • To enable sending of pre-arrival data at the moment of initiation of the customs procedure in the partner CEFTA Party (from the Customs Office of Departure - COoDep), with the following objectives: <ul style="list-style-type: none"> - Speeding up of the Customs procedures and inspection formalities (linked to the tariff code(s) concerned) at the point of entry to the Customs territory of the CEFTA Party of import (or transit); - Speeding up of the Customs and inspection procedures at the clearance Customs office of the CEFTA Party of import; - Analysis of pre-arrival data using pre-defined risk criteria and sending of alarms to the authorised officers. • To verify consistency of declarations submitted in two neighbouring Customs Administrations. In other words, to enable automatic matching (pairing and comparison) of data from the Customs Documents submitted at two neighbouring CEFTA Parties (Customs Office of Exit (COoEx) and Customs Office of Entry (COoEn))
ADVANTAGE FOR GOVERNMENT	<p>Advantages and benefits for Customs Administrations of the CEFTA Parties:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevention of smuggling and strengthening the fight against organised crime; • Prevention of undervaluation – increasing the collection of customs duties; • Prevention of corruption; • Improvement of ‘Risk analysis’ of the pre-arrival data; • Improvement of overall technical capacity of Customs Administrations of the CEFTA Parties; • Promotion and improvement of communication and cooperation between Governmental institutions of the CEFTA Parties; • More efficient work of Customs officers;
ADVANTAGES FOR BUSINESSES	Advantages and benefits for Economic Operators:

/ STAKEHOLDERS	<ul style="list-style-type: none"> Acceleration of customs procedures and facilitation of legitimate trade;
LEGAL FRAMEWORK AND COMPLIANCE	<ul style="list-style-type: none"> CEFTA Additional Protocol 5; Customs Mutual Administrative Assistance Agreements (CMAAA); Bilateral Protocols on electronic data exchange (defining, inter alia, the bilateral scope of data to be exchanged); Information exchange is in compliance with data protection legislation, and the data will remain secured in the respective systems
ENTITIES LAYER	<p>Customs Administrations of the CEFTA Parties: Customs Administrations of Export, Transit and Import, having the following roles:</p> <ul style="list-style-type: none"> Administration of Departure (AoD): <ul style="list-style-type: none"> providing PRE-ARRIVAL and EXIT data receiving automatic data matching results from the other (ENTRY) side of a crossing point;; Administration of Arrival (AoA): <ul style="list-style-type: none"> providing ENTRY data; receiving automatic data matching results; receiving alarming notifications on received PRE-ARRIVAL data and based on dynamically defined Risk Criteria;
BUSINESS RULES LAYER	<p>1. Speeding up of entry and import procedures</p> <ul style="list-style-type: none"> At the moment of the EXPORT clearance in the Customs Administration of Departure (AoD), the data from the accepted Export Declaration will be sent through the SEED++ System to the Administration of Arrival (AoA) and used for: <ul style="list-style-type: none"> Speeding-up of Customs formalities at the point of entry; Speeding-up of issuing of required entry permits (as defined in the tariff legislation) by the responsible inceptions; Speeding-up of the import clearance at the final destination of goods; <p>2. Risk Analysis and Alarming</p> <ul style="list-style-type: none"> At the beginning of the Customs procedure in the Administration of Departure (AoD), the data from the accepted customs document will be sent through the SEED+ System to the AoA and used for risk analysis and generation of alarms.

	<ul style="list-style-type: none"> If AoA CEFTA Party is a transiting CEFTA Party, the CDPS will send the information from the national Transit declaration to the SEED+ System and the data will be sent through the SEED+ System to the neighbouring CEFTA Party as PRE-ARRIVAL data to be used for risk analysis and generation of alarms. <p>3. Automatic Data Matching</p> <ul style="list-style-type: none"> Where goods are leaving from a CEFTA Party A, and entering into a CEFTA Party B, messages are being processed according to the following business rules: <ul style="list-style-type: none"> - CEFTA Party A acts as the Administration of Departure (AoD) and the CDPS (Customs Declaration Processing System) sends the information from the national Export declaration through the SEED+ System to the neighbouring CEFTA Party B acting as the Administration of Arrival (AoA) - CEFTA Party B acts as the Administration of Arrival (AoA) and the CDPS sends the information from the national Import or Transit declaration to the SEED+ System, whereby the procedure for automatic data matching for movement completes.
DATA CLUSTER LAYER	<p>SEED+ shall support the exchange of data contained in the following Customs Documents:</p> <ol style="list-style-type: none"> SEED+ messages for Transit Declarations, as well as, NCTS messages from the national and common domain: data model based on WCO DM (World Customs Organisation Data Model) and EU NCTS (European Union New Computerised Transit System); SEED+ messages for Export Declarations: data model based on WCO DM and EU ECS (Export Control System); SEED+ message for Import Declarations: data model based on WCO DM and EU ICS (Import Control System) – this message will be used for data matching, and will not be transmitted to the neighbouring CEFTA Party; SEED+ messages for TIR carnets: data model based on UNECE (United Nations Economic Committee for Europe) eTIR data model; SEED+ messages for ATA carnets; SEED+ messages for Simplified Procedure accompanying document (Invoice); SEED+ message for crossings of Empty Trucks;
TRIGGER LAYER	<p>Events initiating the data flow:</p> <ol style="list-style-type: none"> Pre-arrival: the commencement of the Customs procedure in the Administration of Departure. At the moment of acceptance of

	<p>Customs Document – Export Single Administrative Document (SAD), Transit SAD, TIR carnet, Simplified Procedure accompanying document. These data will be used for speeding-up of customs and inspection procedures and risk analysis /generation of alarms.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Exit: ending the Customs procedure in the Administration of Departure. At the moment of confirming the arrival of the truck at the exit Customs Office in the neighbouring Administration and verification of the truck exiting the neighbouring CEFTA Party. These data will be used as reference for automatic data matching. 3. Entry: the commencement of the Customs procedure in the Administration of Arrival. At the moment of acceptance of the Customs Documents at the Customs Office of Entry the data will be used for automatic comparison with reference data received from the neighbouring Administration of Departure Aod.
INTERFACE	<p>Technical messages associated with the data cluster and trigger layers are based on the following customs documents:</p> <ul style="list-style-type: none"> - SAD Transit Messages; - SAD Export Messages; - SAD Import Messages; - TIR Carnets; - ATA Carnets; - Simplified Procedure accompanying documents; - Empty Truck records; <p>Technical messages are described by the Extensible Markup Language (XML) schemes and Web Services definition in Web Services Definition Language (WSDL).</p>
INTEGRATION	<p>Customs SEED+ has “point-to-multipoint” topology, which means that each participating Customs Administration will have its own SEED+ node, connected with the respective SEED+ nodes in all other CEFTA Parties.</p> <p>SEED+ node should be fully integrated into the national Customs IT infrastructure, and connected with other national applications through Enterprise Service Bus (ESB) and standard WSDL interfaces.</p>
COMMUNICATION	<p>The information exchange shall take place via Internet, and through Virtual Private Networks (VPNs). The security of messages shall be additionally ensured by an asymmetric key encryption (using digital security certificates, issued by the relevant qualified Certificate Authorities).</p> <p>SEED+ node should be built as Service Oriented Architecture (SOA), implemented by the Web Services (WS) technology and standards. Interface(s) should be based on “Enterprise Service Bus” (ESB) software architecture allowing flexible configuration for interconnectivity.</p>

Appendix III – Mutual Recognition of Authorised Economic Operators Utility Block

PURPOSE	<ul style="list-style-type: none"> • To specify the process that regulates the information interaction between Customs Administrations of the CEFTA Parties (“partners”), and involved traders, that subscribe to an AEO Mutual Recognition Arrangement/Agreement (MRA); • To enable each of the partners to grant benefits to AEOs of all other CEFTA Parties in which both legislation and implementation of national programme is fully in line with the relevant EU acquis ;
ADVANTAGE FOR GOVERNMENT	<ul style="list-style-type: none"> • Streamlined process for exchange of data allowing the re-use of this same approach for all bilateral AEO MRAs to which a CEFTA Party subscribes; • Reassurance of a consistent and coherent automatic implementation of the bilateral AEO MRAs across all CEFTA Parties, promoting all the foreseen benefits across the geographical footprint of the bilateral AEO MRA (better control targeting, as a direct result of more effective automated risk analysis); • Low costs to establish the bilateral AEO MRA with high opportunity for reuse and therefore reduction in the costs for the IT implementation.
ADVANTAGES FOR BUSINESSES / STAKEHOLDERS	<ul style="list-style-type: none"> • Transparency and predictability of the AEO benefits granted by CEFTA Parties; • Reassurance that the CEFTA Parties are committed to successfully implement the bilateral AEO MRA and to grant benefits to the recognised AEO (facilitation, lower risk score, reduction of control at export and import, expedited release time) in a systematic and predictable way; • Brings a full transparency on the Trader Identification Number(s) (TIN) that need to be used with each of the CEFTA Parties to ensure the recognition of their AEO status.
LEGAL FRAMEWORK AND COMPLIANCE	<ul style="list-style-type: none"> • Legal Framework – Additional Protocol 5, Technical Annex and bilateral AEO MRAs between partners; • Compliance - the CEFTA Parties must ensure that the AEO information exchanges and all related data comply with the data protection legislation of each Party; that the data remains secured in their respective systems and is synchronised across the IT systems of all involved CEFTA Parties. The availability of the AEO information is specified and measures are defined, in the case where AEO information would not be available for the processing of

	a Customs notification or Customs declaration.
ENTITIES LAYER	<p><i>Partner</i> refers to the contracting CEFTA Party (its Customs Administration) to the bilateral AEO MRA. It is important to note that every partner will act in two distinct roles:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “Granting” role: As the “Granting” partner allocating the AEO status to a trader, performing re-assessment and evaluation of this AEO. • “Lodgement” role: As the “Lodgement” partner processing a notification/declaration lodged in its Customs transaction system by a trader. <p><i>Trader</i> refers to the economic operators which play an active supporting role in the information exchange underpinning the bilateral AEO MRA process. Two trader roles participate in the bilateral AEO MRA process:</p> <ul style="list-style-type: none"> • “AEO”: As the trader certified as an AEO by the “Granting” partner; • “Lodging” trader: As the trader lodging a notification/declaration to the “Lodgement” partner making reference to his AEO status and the AEO status of his partners. <p>The bilateral AEO MRA process choreographs the exchange of information between the partners. The two trader roles are included in order to illustrate the end-to-end process. However, it must be noted that the first pillar only covers Customs-to-Customs interactions.</p>
BUSINESS RULES LAYER	<p>Comprises a number of detailed rules concerning the following:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Contact points between partners (CEFTA Parties); • Requirements for: <ul style="list-style-type: none"> ◦ the AEO information; ◦ the trader as one of the supporting participants in the end-to-end business process; ◦ Customs transaction systems in the “Lodgement” partner; ◦ the risk analysis systems in the “Lodgement” partner; ◦ AEO Identity Management and, in particular, the aliasing process by the “Lodgement” partner; ◦ the nature and frequency of data exchange, monitoring and statistical requirements. <p>The compliance of all partners of the bilateral AEO MRA to the WCO standard regarding the TIN structure is a MAJOR simplification opportunity.</p>
DATA CLUSTER LAYER	The AEO MRA relies on the exchange of two functional messages:

	<ul style="list-style-type: none"> “Granted” AEO information; “Alias” TIN between the “Granting” partner and the “Lodgement” partner.
TRIGGER LAYER	<p>The AEO MRA features three variations for choreographing the interactions between the partners according to the following criteria:</p> <ul style="list-style-type: none"> Whether or not there is the need for the “Lodgement” partner to assign an “Alias” TIN (triggered by misaligned structures of the TIN numbers between the partners); and in the case of alignment of the TIN structure between the partners, the choice for a “Lodgement” partner to opt for a “Pull” mode (instead of “Push” mode) to access the AEO information from the “Granting” partner. <p>The three options are:</p> <ul style="list-style-type: none"> “Push” of “Granted” AEO information and “Push” back of “Alias” TIN between the “Granting” partner and the “Lodgement” partner, for those cases that the partners have misaligned TINs; “Push” of “Granted” AEO from the “Granting” partner to the “Lodgement” partner when partners have aligned TINs; “Pull” of the “Granted” AEO information by “Lodgement” partner from the “Granting” partner, which requires TIN alignment.
INTERFACE	<p>The AEO MRA defines the set of four technical messages associated with the following three options in the trigger layer:</p> <ul style="list-style-type: none"> “Granted” AEO information is sent from the “Granting” partner and the “Alias” TIN is returned from the “Lodgement” partner, for those cases that the partners have misaligned TINs; When partners have aligned TINs, “Granted” AEO is sent from the “Granting” partner to the “Lodgement” partner; “Granted” AEO information is acquired directly by the “Lodgement” partner from the “Granting” partner. <p>It also provides the technical messages in Extensible Markup Language (XML) schemas and Web Services definition in Web Services Definition Language (WSDL).</p>
INTEGRATION	<p>The integration layer needs to be profiled by each partner of the Bilateral AEO MRA. This includes the business case for national profiling, the use of the AEO information for the risk assessment of notification/declaration, and national provisions for AEO identification. It also sets the requirement for the availability of the exchanged data, provides an indication of the possible data volumes, and the compliance and infrastructure requirements.</p>
COMMUNICATION	<p>The information exchanges take place over the internet. The security of the exchanges is ensured by establishing of Virtual Private Networks (VPN) connections and encryption using security certificates.</p>

ANNEX II

**MATRIX OF MEMORANDA OF UNDERSTANDING SIGNED
BETWEEN CUSTOMS AUTHORITIES AND COMPETENT
AUTHORITIES REGARDING ELECTRONIC EXCHANGE OF DATA**

	Veterinary Authority	National Food Authority	National Phytosanitary Authority	National Authority for Pharmaceutical Products	National Transport Authority	National Authority of Technical Inspection	National Police
Customs Administration	DS DA						

DS: Date of signing

DA: Date of application

ANNEX III

Authorised economic operator

TITLE I

GRANTING OF THE STATUS OF AUTHORISED ECONOMIC OPERATOR AT THE NATIONAL LEVEL BY EACH CEFTA PARTY

Article 1

Application and authorisation

1. An economic operator who is established in CEFTA Parties and who meets the criteria set out in Article 2 of this Annex may apply for the status of authorised economic operator.

The customs authorities shall, following consultation with other competent authorities if necessary, grant that status, which shall be subject to monitoring.

2. The status of authorised economic operator shall consist in the following types of authorisations:
  - (a) that of an authorised economic operator for customs simplifications, which shall enable the holder to benefit from certain simplifications in accordance with the customs legislation (AEOC- Customs simplifications); or
  - (b) that of an authorised economic operator for security and safety that shall entitle the holder to facilitations relating to security and safety (AEOS - Security and safety).

Both types of authorisations referred to in paragraph 2 may be held at the same time (AEOF - Customs simplifications/security and safety).

Where an applicant is entitled to be granted both an AEOC and an AEOS authorisation, the customs authority competent to take the decision shall issue one combined authorisation.

Article 2

Granting of status

1. The criteria for the granting of the status of authorised economic operator shall be the following:
  - (a) the absence of any serious infringement or repeated infringements of customs legislation and taxation rules, including no record of serious criminal offences relating to the economic activity of the applicant;
  - (b) the demonstration by the applicant of a high level of control of his or her operations and of the flow of goods, by means of a system of managing commercial and, where appropriate, transport records, which allows appropriate customs controls;
  - (c) financial solvency, which shall be deemed to be proven where the applicant has good financial standing, which enables him or her to fulfil his or her commitments, with due regard to the characteristics of the type of business activity concerned;
  - (d) with regard to the authorisation referred to in point (a) of Article 1(2) of this Annex, practical standards of competence or professional qualifications directly related to the activity carried out; and

- (e) with regard to the authorisation referred to in point (b) of Article 1(2) of this Annex, appropriate security and safety standards, which shall be considered as fulfilled where the applicant demonstrates that he or she maintains appropriate measures to ensure the security and safety of the international supply chain including in the areas of physical integrity and access controls, logistical processes and handling of specific types of goods, personnel and identification of his or her business partners.
- 2. Each CEFTA Party shall determine the procedures for requesting and granting the status of authorised economic operator, and the legal effects of this status.
- 3. The customs authorities shall monitor the conditions and criteria to be fulfilled by the AEO authorisation holder. They shall also monitor compliance with the obligations resulting from the AEO authorisation. Where the AEO has been established for less than three years, the customs authorities shall closely monitor it during the first year after granting the AEO status.

Article 3

Compliance

- 1. Where the applicant is a natural person, the criterion laid down in Article 2 (1a) of this Annex shall be considered to be fulfilled if, over the last 3 years, the applicant and where applicable the employee in charge of the applicant's customs matters have not committed any serious infringement or repeated infringements of customs legislation and taxation rules and have had no record of serious criminal offences relating to their economic activity.
Where the applicant is not a natural person, the criterion laid down in Article 2 (1a) of this Annex shall be considered to be fulfilled where, over the last 3 years, none of the following persons has committed a serious infringement or repeated infringements of customs legislation and taxation rules or has had a record of serious criminal offences relating to his economic activity:
  - (a) the applicant;
  - (b) the person in charge of the applicant or exercising control over its management;
  - (c) the employee in charge of the applicant's customs matters.
- 2. However, the criterion referred to in Article 2(1a) of this Annex may be considered to be fulfilled where the customs authority competent to take the decision considers an infringement to be of minor importance, in relation to the number or size of the related operations, and the customs authority has no doubt as to the good faith of the applicant.
- 3. Where the person referred to in paragraph 1(b) is established or has his residence in a third country, the customs authority competent to take the decision shall assess the fulfilment of the criterion referred to in Article 2(1a) of this Annex on the basis of records and information that are available to it.
- 4. Where the applicant has been established for less than 3 years, the customs authority competent to take the decision shall assess the fulfilment of the criterion referred to in Article 2(1a) of this Annex on the basis of the records and information that are available to it.

Article 4

Satisfactory system of managing commercial and transport records

1. The criterion laid down in Article 2(1b) of this Annex shall be considered to be fulfilled if the following conditions are met:
  - (a) the applicant maintains an accounting system which is consistent with the generally accepted accounting principles applied in the Member State where the accounts are held, allows audit-based customs control and maintains a historical record of data that provides an audit trail from the moment the data enters the file;
  - (b) records kept by the applicant for customs purposes are integrated in the accounting system of the applicant or allow cross checks of information with the accounting system to be made;
  - (c) the applicant allows the customs authority physical access to its accounting systems and, where applicable, to its commercial and transport records;
  - (d) the applicant allows the customs authority electronic access to its accounting systems and, where applicable, to its commercial and transport records where those systems or records are kept electronically;
  - (e) the applicant has a logistical system which identifies goods as domestic or foreign goods and indicates, where appropriate, their location;
  - (f) the applicant has an administrative organisation which corresponds to the type and size of business and which is suitable for the management of the flow of goods, and has internal controls capable of preventing, detecting and correcting errors and of preventing and detecting illegal or irregular transactions;
  - (g) where applicable, the applicant has satisfactory procedures in place for the handling of licences and authorisations granted in accordance with commercial policy measures or relating to trade in agricultural products;
  - (h) the applicant has satisfactory procedures in place for the archiving of its records and information and for protection against the loss of information;
  - (i) the applicant ensures that relevant employees are instructed to inform the customs authorities whenever compliance difficulties are discovered and establishes procedures for informing the customs authorities of such difficulties;
  - (j) the applicant has appropriate security measures in place to protect the applicant's computer system from unauthorised intrusion and to secure the applicant's documentation;
  - (k) where applicable, the applicant has satisfactory procedures in place for the handling of import and export licences connected to prohibitions and restrictions, including measures to distinguish goods subject to the prohibitions or restrictions from other goods and measures to ensure compliance with those prohibitions and restrictions.
2. Where the applicant applies only for an authorisation as an economic operator authorised for security and safety as referred to in Article 1(2b) of this Annex, the requirement laid down in paragraph 1(e) shall not apply.

Article 5

Financial solvency

1. The criterion laid down in Article 2(1c) of this Annex shall be considered to be fulfilled where the applicant complies with the following:
  - (a) the applicant is not subject to bankruptcy proceedings;
  - (b) during the last 3 years preceding the submission of the application, the applicant has fulfilled his financial obligations regarding payments of customs duties and all other duties, taxes or charges which are collected on or in connection with the import or export of goods;
  - (c) the applicant demonstrates on the basis of the records and information available for the last 3 years preceding the submission of the application that he has sufficient financial standing to meet his obligations and fulfil his commitments having regard to the type and volume of the business activity, including having no negative net assets, unless where they can be covered.
2. If the applicant has been established for less than 3 years, his financial solvency as referred to in Article 2(1c) of this Annex shall be checked on the basis of records and information that are available.

Article 6

Practical standards of competence or professional qualifications

1. The criterion laid down in Article 2(1d) of this Annex shall be considered to be fulfilled if any of the following conditions are met:
  - (a) the applicant or the person in charge of the applicant's customs matters complies with one of the following practical standards of competence:
    - (i) a proven practical experience of a minimum of 3 years in customs matters;
    - (ii) a quality standard concerning customs matters adopted by a European Standardisation body;
  - (b) the applicant or the person in charge of the applicant's customs matters has successfully completed training covering customs legislation consistent with and relevant to the extent of his involvement in customs related activities, provided by any of the following:
    - (i) a customs authority of a CEFTA Party;
    - (ii) an educational establishment recognised, for the purposes of providing such qualification, by the customs authorities or a body of a CEFTA Party responsible for professional training;
    - (iii) a professional or trade association recognised by the customs authorities of CEFTA Party or accredited in the CEFTA Party, for the purposes of providing such qualification.
2. Where the person in charge of the applicant's customs matters is a contracted person, the criterion laid down in Article 2(d) of this Annex shall be considered to be fulfilled if the contracted person is an economic operator authorised for customs simplifications as referred to in Article 1(2a) of this Annex.

Article 7

Security and safety standards

1. The criterion laid down in Article 2(e) of this Annex shall be considered to be fulfilled if the following conditions are met:
  - (a) buildings to be used in connection with the operations relating to the AEOS authorisation provide protection against unlawful intrusion and are constructed of materials which resist unlawful entry;
  - (b) appropriate measures are in place to prevent unauthorised access to offices, shipping areas, loading docks, cargo areas and other relevant places;
  - (c) measures for the handling of goods have been taken which include protection against the unauthorised introduction or exchange, the mishandling of goods and against tampering with cargo units;
  - (d) the applicant has taken measures allowing to clearly identify his business partners and to ensure, through implementation of appropriate contractual arrangements or other appropriate measures in accordance with the applicant's business model, that those business partners ensure the security of their part of the international supply chain;
  - (e) the applicant conducts in so far as national law permits, security screening on prospective employees working in security sensitive positions and carries out background checks of current employees in such positions periodically and where warranted by circumstances;
  - (f) the applicant has appropriate security procedures in place for any external service providers contracted;
  - (g) the applicant ensures that its staff having responsibilities relevant for security issues regularly participate in programmes to raise their awareness of those security issues;
  - (h) the applicant has appointed a contact person competent for safety and security related questions.
2. Where the applicant is a holder of a security and safety certificate issued on the basis of an international convention or of an International Standard of the International Organisation for Standardisation, or of a European Standard of a European standardisation body, these certificates shall be taken into account when checking compliance with the criteria laid down in Article 2(e) of this Annex.

The criteria shall be deemed to be met to the extent that it is established that the criteria for issuing that certificate are identical or equivalent to those laid down in Article 2(e) of this Annex.
3. Where the applicant is a regulated agent (an air carrier, agent, freight forwarder or any other entity who ensures security controls in respect of cargo or mail) or a known consignor (a consignor who originates cargo or mail for its own account and whose procedures meet common security rules and standards sufficient to allow carriage of cargo or mail on any aircraft) and fulfils the requirements of the common basic standards on aviation security, the criteria laid down in paragraph 1 shall be deemed to be met in relation to the sites and the operations for which the applicant obtained the status of regulated agent or known consignor to the extent that the criteria for issuing

the regulated agent or known consignor status are identical or equivalent to those laid down in Article 2(e) of this Annex.

Article 8

Conditions for the acceptance of an application for the status of AEO

1. In addition to the conditions for the acceptance of an application in general, in order to apply for the status of AEO the applicant shall submit a self-assessment questionnaire, which the customs authorities shall make available, together with the application.
2. An economic operator shall submit one single application for the status of AEO covering all its permanent business establishments in the customs territory of a CEFTA Party.

TITLE II

BENEFITS RESULTING FROM THE STATUS OF AEO TO BE GRANTED BY NATIONAL AEO PROGRAMMES IN CEFTA PARTIES

Article 9

Facilitations regarding pre-departure declarations

1. Where an economic operator authorised for security and safety as referred to in Article 1(2b) of this Annex lodges on his own behalf a pre-departure declaration in the form of a customs declaration or a re-export declaration, no other particulars than those stated in those declarations shall be required.
2. Where an AEOS lodges on behalf of another person who is also an AEOS a pre-departure declaration in the form of a customs declaration or a re-export declaration, no other particulars than those stated in those declarations shall be required.

Article 10

More favourable treatment regarding risk assessment and control

1. An authorised economic operator (AEO) shall be subject to fewer physical and document-based controls than other economic operators.
2. Where an AEOS has lodged an entry summary declaration or a customs declaration or a temporary storage declaration or where an AEOS has lodged a notification and given access to the particulars related to his entry summary declaration in his computer system, the customs office of first shall, where the consignment has been selected for physical control, notify that AEOS of that fact. That notification shall take place before the arrival of the goods in the customs territory of the CEFTA Party.

That notification shall be made available also to the carrier if different from the AEOS referred to in the first subparagraph, provided that the carrier is an AEOS and is connected to the electronic systems relating to the declarations referred to in the first subparagraph.

That notification shall not be provided where it may jeopardise the controls to be carried out or the results thereof.

3. Where an AEO lodges a temporary storage declaration or a customs declaration prior to the presentation of the goods the customs office competent to receive that temporary storage declaration or that customs declaration shall, where the consignment has been selected for customs control, notify the AEO of that fact. That notification shall take place before the presentation of the goods to customs.

That notification shall not be provided where it may jeopardise the controls to be carried out or the results thereof.

4. Where consignments declared by an AEO have been selected for physical or document-based control, those controls shall be carried out as a matter of priority.

On request from an AEO the controls may be carried out at a place other than the place where the goods have to be presented to customs.

5. The notifications referred to in paragraphs 2 and 3 shall not concern the customs controls decided on the basis of the temporary storage declaration or the customs declaration after the presentation of the goods.

Article 11

Exemption from favourable treatment

The more favourable treatment referred to in Article 9 of this Annex shall not apply to any customs controls related to specific elevated threat levels or control obligations set out in other national legislation of a CEFTA Party.

However, customs authorities shall carry out the necessary processing, formalities and controls for consignments declared by an AEOS as a matter of priority.

TITLE III

SUSPENSION, REJECTION, REVOCATION AND ANNUMILATION OF THE STATUS OF AUTHORISED ECONOMIC OPERATOR IN NATIONAL AEO PROGRAMMES OF CEFTA PARTIES

Article 12

Legal effects of suspension

1. Where an AEO authorisation is suspended due to the non-compliance with any of the criteria referred to in Article 2 of this Annex, any decision taken with regard to that AEO which is based on the AEO authorisation in general or on any of the specific criteria which led to the suspension of the AEO authorisation, the customs authority having taken that decision shall suspend it.
2. The suspension of a decision relating to the application of the customs legislation taken with regard to an AEO shall not lead to the automatic suspension of the AEO authorisation.
3. Where a decision relating to a person who is both an AEOS and an economic operator authorised for customs simplifications as referred to in Article 1(2a) of this Annex (AEOC) is suspended instead of annulling, revoking or amending where:
  - (a) the customs authority considers that there may be sufficient grounds for annulling, revoking or amending the decision, but does not yet have all necessary elements to decide on the annulment, revocation or amendment;

- (b) the customs authority considers that the conditions for the decision are not fulfilled or that the AEO does not comply with the obligations imposed under the AEO authorisation, and it is appropriate to allow the AEO time to take measures to ensure the fulfilment of the conditions or the compliance with the obligations;
- (c) the AEO requests such suspension because he is temporarily unable to fulfil the conditions laid down for the decision or to comply with the obligations imposed under that decision due to non-fulfilment of the conditions laid down in Article 2(d) of this Annex, his AEOC authorisation shall be suspended, but his AEOS authorisation shall remain valid.

Where a decision relating to a person who is both an AEOS and an AEOC is suspended in accordance with 3(a), 3(b) or 3(c) due to non-fulfilment of the conditions laid down in Article 2(e) of this Annex, his AEOS authorisation shall be suspended, but his AEOC authorisation shall remain valid.

Article 13

Rejection of an application

The rejection of an AEO application shall not affect existing favourable decisions taken with regard to the applicant in accordance with the customs legislation, unless the granting of those favourable decisions is based on the fulfilment of any of the AEO criteria that have been proven not to be met during the examination of the AEO application.

Article 14

Revocation of an authorisation

1. The revocation of an AEO authorisation shall not affect any favourable decision which has been taken with regard to the same person unless AEO status was a condition for that favourable decision, or that decision was based on a criterion listed in Article 2 of this Annex which is no longer met.
2. The revocation or amendment of a favourable decision which has been taken with regard to the holder of the authorisation shall not automatically affect the AEO authorisation of that person.
3. Where the same person is both an AEOC and an AEOS is applicable owing to the non-fulfilment of the conditions laid down in Article 2(d) of this Annex, the AEOC authorisation shall be revoked and AEOS authorisation shall remain valid.

Where the same person is both an AEOS and an AEOC, owing to the non-fulfilment of the conditions laid down in Article 2(e) of this Annex, the AEOS authorisation shall be revoked and AEOC authorisation shall remain valid.

Article 15

Annulment

1. The customs authorities shall annul an AEO authorisation if all the following conditions are fulfilled:
  - (a) the decision on AEO authorisation was taken on the basis of incorrect or incomplete information;
  - (b) the AEO knew or ought reasonably to have known that the information was incorrect or incomplete;

- (c) if the information had been correct and complete, the decision on AEO authorisation would have been different.
- 2. The AEO shall be notified of its annulment.
- 3. Annulment shall take effect from the date on which the initial decision took effect, unless otherwise specified in the AEO authorisation in accordance with the customs legislation.

**DECISION OF THE JOINT COMMITTEE OF THE CENTRAL
EUROPEAN FREE TRADE AGREEMENT**

No. 3 /2015

Adopted on 26 November 2015

**Amending Decision of the Joint Committee of the Central
European Free Trade Agreement 3/2013 regarding Annex 4 of the
Central European Free Trade Agreement (CEFTA 2006), Protocol
Concerning the Definition of the Concept of “Originating
Products” and Methods of Administrative Cooperation referred to
in Article 14, paragraph 1 and 3 Adopted on 20 November 2013**

The Joint Committee,

Having regard to the Agreement on Amendment of and Accession to the Central European Free Trade Agreement, (CEFTA 2006), (hereinafter referred to as the “Agreement”) done in Bucharest on 19 December 2006, in particular Article 14 of CEFTA 2006 on Rules of Origin and Cooperation in Customs Administration,

Having regard to Annex 4 to CEFTA 2006, the Protocol Concerning the Definition of the Concept of “Originating Products” and Methods of Administrative Cooperation (hereinafter referred to as the Protocol),

Whereas:

- (1) Article 14 of CEFTA 2006 refers to its Annex 4 which lays down the rules of origin and provides for CEFTA cumulation of origin, and cumulation of origin in the context of the Stabilization and Association Process,
- (2) The Protocol was last amended by Decision No 3/2013 of the Joint Committee of 20 November 2013 to amend Annex 4 to CEFTA 2006 concerning the definition of the concept of originating products and methods of administrative cooperation so as to make reference to the regional Convention on pan-Euro-Mediterranean preferential rules of origin⁴ (hereinafter referred to as “the Convention”),
- (3) All the participants in the Stabilization and Association Process have been included in the pan-Euro-Mediterranean zone of cumulation of origin through the Convention,
- (4) The Contracting Parties of the Convention are not constrained by the Convention to enter into bilateral derogation agreements. Those special provisions on derogations are laid down in the Annexes to the Appendix II of the Convention. Attention will need to be given to the need for transparency including the appropriateness of modifying the procedure for amending or supplementing Appendix II of the Convention,
- (5) Where the transition towards the Convention is not simultaneous for all Contracting Parties within the cumulation area, it should not lead to any less favourable situation than previously under the Protocol.

HAS DECIDED AS FOLLOWS:

---

⁴The European Union Official Journal L 54, 26.2.2013, p. 4.

Article 1
Rules of origin

The Annex of the Decision 3/2013 is replaced with the Annex of this decision which contains Protocol A and Protocol B with its subsequent Appendix 1 and Appendix 2.

Article 2
Entry into force

- (1) This Decision shall enter into force on the day of its adoption.
- (2) The dates of application of this decision will not be earlier than 26 November 2016 and will be notified to Chair of Subcommittee on customs and rules of origin by each CEFTA Party in written.

Adopted in Chisinau on 26 November 2015, in the presence of representatives of all CEFTA Parties.

ANNEX

Protocol A concerning the definition of the concept of 'originating products' and methods of administrative cooperation

Article 1

Applicable rules of origin

- (1) For the purpose of implementing Article 14 of Annex 1 (CEFTA 2006) to the Agreement on Amendment of and Accession to the Central European Free Trade Agreement, done in Bucharest on 19 December 2006 (the Agreement), Appendix I and the relevant provisions of Appendix II to the Regional Convention on pan-Euro-Mediterranean preferential rules of origin⁵, hereafter the Convention, shall apply.

All references to the 'relevant agreement' in Appendix I and in the relevant provisions of Appendix II to the Regional Convention on pan-Euro-Mediterranean preferential rules of origin shall be construed so as to mean the Agreement.

Article 2

Dispute settlement

- (1) Where disputes arise in relation to the verification procedures of Article 32 of Appendix I to the Convention which cannot be settled between the customs authorities requesting the verification and the customs authorities responsible for carrying out this verification, they shall be submitted to the Joint Committee provided for in Article 42 and 43 of CEFTA 2006.
- (2) In all cases the settlement of disputes between the importer and the customs authorities of the importing CEFTA Party shall take place under the legislation of that CEFTA Party.

Article 3

Amendments to the Protocol

The Joint Committee provided for in Article 14 paragraph 1 of CEFTA 2006 may decide to amend the provisions of the present Protocol.

Article 4

Withdrawal from the Convention

- (1) Should either one of the CEFTA Parties give notice in writing to the depositary of the Convention of their intention to withdraw from the Convention according to its Article 9, other CEFTA Parties shall immediately enter into negotiations on rules of origin for the purpose of implementing the Agreement.
- (2) Until the entry into force of such newly negotiated rules of origin, the rules of origin contained in Appendix I and, where appropriate, the relevant provisions of Appendix II to the Convention, applicable at the moment of withdrawal, shall continue to apply to this Agreement. However, as of the moment of withdrawal, the rules of origin contained in Appendix I and, where appropriate, the relevant provisions of Appendix II to the Convention shall be construed so

---

⁵OJ L 54, 26.2.2013, p. 4

as to allow bilateral cumulation between the Party withdrawn and other CEFTA Parties only.

Article 5

Transitional provisions – cumulation

- (1) Notwithstanding Article 3 of Appendix I to the Convention, the rules on cumulation provided for in the Articles 3 and 4 of Annex 4, the Protocol Concerning the Definition of the Concept of "Originating Products" and Methods of Administrative Cooperation, as last amended by Decision No 3/2013 shall continue to apply between the CEFTA Party in which the Convention has not yet become applicable and other CEFTA Parties until the Convention has become applicable with relation to the respective CEFTA Party.
- (2) Notwithstanding Articles 16(5) and 21(3) of Appendix I of the Convention, where cumulation involves only EFTA States, the Faroe Islands, the EU, Turkey and CEFTA Parties, the proof of origin may be a movement certificate EUR.1 or an origin declaration.
- (3) The specimen movement certificate EUR.1 or an origin declaration prescribed by Annex 4 of CEFTA Agreement shall not be used after 1 June 2016.

Protocol B concerning application of full cumulation and duty drawback in CEFTA and methods of administrative cooperation

Article 1

Exclusions from cumulation of origin

Products having acquired their origin by application of the provisions foreseen in this Protocol shall be excluded from cumulation as referred to in Article 3 of Appendix I to the Convention.

Article 2

Cumulation of origin

- (1) For the purpose of implementing Article 2 (1)(b) of Appendix I to the Convention, working and processing carried out in one of the CEFTA Parties shall be considered as having been carried out in any other CEFTA Party when the products obtained undergo subsequent working or processing in the Party concerned. Where, pursuant to this provision, the originating products obtained in two or more of the Parties concerned, they shall be considered as originating in CEFTA only if the working and processing goes beyond the operations referred to in Article 6 of Appendix I to the Convention.
- (2) For the purpose of implementing Article 2 (1)(b) of Appendix I to the Convention, working and processing carried out in the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein), and Turkey shall be considered as having been carried out in the CEFTA Parties, when the products obtained undergo subsequent working or processing in one of the CEFTA Parties concerned. Where, pursuant to this provision, the originating products obtained in two or more Parties concerned shall be considered as originating in CEFTA only if the working or processing goes beyond the operations referred to in Article 6 of Appendix 1 to the Convention.
- (3) For the purpose of implementing Article 2(1)(b) of Appendix I to the Convention, working and processing carried out in the CEFTA Parties shall be considered as having been carried out in the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein), and Turkey, when the products obtained undergo subsequent working or processing in the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein), and Turkey. Where, pursuant to this provision, the originating products obtained in two or more Parties concerned shall be considered as originating in the European Union, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein), and Turkey only if the working or processing goes beyond the operations referred to in Article 6 of Appendix 1 to the Convention.
- (4) The cumulation provided for in Article 2(2) and 2 (3) may be applied only provided that:
  - a) a preferential trade agreement in accordance with Article XXIV of the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) is applicable between the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, and a CEFTA Party involved in the acquisition of the originating status and the CEFTA Party of destination;
  - b) materials and products have acquired originating status by the application of rules of origin identical to those given in this Protocol; and

- c) notification indicating the derogation from the Convention is made to the Joint Committee of the Convention in accordance to Appendix II to the Convention.

Article 3

Proofs of Origin

- (1) Without prejudice to Article 16(4) and (5) of Appendix I to the Convention, a movement certificate EUR.1 shall be issued by customs authorities of a CEFTA Party, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey if the products concerned can be considered as products originating in CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey with application of the cumulation referred to in Article 2 of this Protocol, and fulfil the other requirements of Appendix I to the Convention.
- (2) Without prejudice to Article 21 (2) and (3) of Appendix I to the Convention, an origin declaration may be made out if the products concerned can be considered as products originating in the CEFTA Party, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, with application of the cumulation referred to in Article 2 of this Annex, and fulfil the other requirements of Appendix I to the Convention.

Article 4

Supplier's declarations

- (1) When a movement certificate EUR.1 is issued or an origin declaration is made out in a CEFTA Party, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey for originating products, in the manufacture of which goods coming from other CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey which have undergone working or processing in these Parties, and the countries concerned without having obtained preferential originating status, have been used, account shall be taken of the supplier's declaration given for those goods in accordance with this Article.
- (2) The supplier's declaration referred to in paragraph (1) of this Article shall serve as evidence of the working or processing undergone in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey by the goods concerned for the purpose of determining whether the products in the manufacture of which those goods are used, may be considered as products originating in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey or fulfill the other requirements of Appendix I to the Convention.
- (3) A separate supplier's declaration shall, except in the cases provided in paragraph (4) of this Article, be made out by the supplier for each consignment of goods in the form prescribed in Annex 1 to this Protocol on a sheet of paper annexed to the invoice, the delivery note or any other commercial document describing the goods concerned in sufficient detail to enable them to be identified.
- (4) Where a supplier regularly supplies a particular customer with goods for which the working or processing undergone in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey is expected to remain constant for considerable period of time, he may

provide a single supplier's declaration to cover subsequent consignments of those goods (hereinafter referred to as a "long-term supplier's declaration").

A long-term supplier's declaration may normally be valid for a period of up to one year from the date of making out of the declaration. The customs authority of a CEFTA Party where the declaration is made out lay down the conditions under which longer periods may be used.

The long-term supplier's declaration shall be made out by the supplier in the form prescribed in Annex 2 of this Protocol and shall describe the goods concerned in sufficient detail to enable them to be identified. It shall be provided to the customs concerned before he is supplied with the first consignment of goods covered by that declaration or together with his first consignment.

The supplier shall inform his customs immediately if the long-term supplier's declaration is no longer applicable to the goods supplied.

- (5) The supplier's declarations referred to in paragraphs (3) and (4) of this Article shall be typed or printed in English, in accordance with the provisions of the national law of the Party concerned where the declaration is made out, and shall bear the original signature of the supplier in manuscript. The declaration may also be handwritten; in such a case, it shall be written in ink in printed characters.
- (6) The supplier making out a declaration shall be prepared to submit at any time, at the request of the customs authority of the Party, where the declaration is made out, all appropriate documents proving that the information is given on that declaration is correct.

Article 5

Supporting documents

Supplier's declarations proving the working or processing undergone in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey by materials used, made out in one of these countries shall be treated as a document referred to in Articles 16(3) and 21(5) of Appendix I to the Convention and Article 4 of this Protocol used for the purpose of proving that products covered by a movement certificate EUR.1 or an origin declaration may be considered as products originating in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, and fulfill the other requirements of Appendix I to the Convention.

Article 6

Preservation of supplier's declarations

- (1) The supplier making out a supplier's declaration shall keep for at least three years copies of the declaration and of all the invoices, delivery notes of other commercial documents to which that declaration is annexes as well as the documents referred to in Article 5 of this Protocol.
- (2) The supplier making out of a long-term supplier's declaration shall keep for at least three years copies of the declaration and of all the invoices, delivery notes or other commercial documents concerning goods covered by that declaration sent to the customer concerned, as well as the documents referred to in Article 5 of this Protocol. This period shall begin from the date of expiry of validity of the long term supplier's declaration.

Article 7

Administrative cooperation

Without prejudice to Articles 31 and 32 of the Appendix I to the Convention, in order to ensure the proper application of this Annex, the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey shall assist each other, through the competent customs authorities, in checking the authenticity of the movement certificates EUR.1, the origin declarations or the supplier's declarations and the correctness of the information given in these documents.

Article 8

Verification of supplier's declarations

- (1) Subsequent verifications of supplier's declarations or long-term supplier's declarations may be carried out at random or whenever the customs authority of the Party where such declarations have been taken into account to use a movement certificate EUR.1 or to make out an origin declaration have reasonable doubts as to the authenticity of the document or the correctness of the information given in this document.
- (2) For the purposes of implementing the provisions of paragraph (1) of this Article, the customs authority of the Party referred to paragraph (1) of this Article shall return the supplier's declaration or the long-term supplier's declaration and invoices, delivery notes or other commercial documents concerning goods covered by such declaration, to the customs authority of the Party where the declaration was made out, giving, where appropriate, the reasons of substance or form of the request for verification.

They shall forward, in support of the request for subsequent verification, any documents and information that have been obtained suggesting that the information given in the supplier's declaration or the long-term supplier's declaration is incorrect.

- (3) The verification shall be carried out by the customs authority of the Party where the supplier's declaration or the long-term supplier's declaration was made out. For this purpose, they shall have the right to call for any evidence and carry out any inspection of the supplier's accounts or any other check which they consider appropriate.
- (4) The customs authority requesting the verification shall be informed of the results thereof as soon as possible. These results shall indicate clearly whether the information given in the supplier's declaration or the long-term supplier's declaration is correct and make it possible for them to determine whether and to what extent such declaration could be taken into account for issuing a movement certificate EUR.1 or for making out an origin declaration.

Article 9

Penalties

Penalties shall be imposed on any person who draws up, or causes to be drawn up, a document which contains incorrect information for the purpose of obtaining a preferential treatment for products.

Article 10

Prohibition of drawback, or of exemption from, customs duties

- (1) The prohibition in paragraph 1 of Article 14 of Appendix I to the Convention shall not apply in bilateral trade between CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey.

- (2) CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey may apply arrangements for drawback of, or exemption from, customs duties or charges having an equivalent effect, applicable to non-originating materials used in the manufacture of originating products, provided that:
- a) a preferential trade agreement in accordance with Article XXIV of the General Agreement on Tariffs and Trade (GATT) is applicable between the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey and a CEFTA Party involved in the acquisition of the originating status and the CEFTA Party of destination;
  - b) materials and products have acquired originating status by the application of rules of origin identical to those given in this Protocol;
and
  - c) notification indicating the derogation from the Convention is to be made to the Joint Committee of the Convention in accordance to Appendix II to the Convention.

APPENDIX 1
Supplier's declaration

The supplier's declaration, the text of which is given below, must be made out in accordance with the footnotes. However, the footnotes do not have to be reproduced.

SUPPLIER'S DECLARATION
for goods which have undergone working or processing in the
CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway,
Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey without having
obtained preferential origin status

I, the undersigned, supplier of the goods covered by the annexed document, declare that:

1. The following materials which do not originate in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey have been used in the CEFTA Parties to produce these goods:

Description of the goods supplied ⁽¹⁾	Description of non-originating materials used	Heading of non-originating materials used ⁽²⁾	Value of non-originating materials used ^{(2) (3)}
Total value			
Total value			

2. All the other materials used in the CEFTA Parties to produce these goods originate in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey;

3. The following goods have undergone working or processing outside CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, in accordance with Article 11 of the Convention have acquired the following total added value there:

Description of the goods supplied	Total added value acquired outside the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey ⁽⁴⁾
(Place and date)	
(Address and signature of the supplier; in addition the name of the person signing the declaration has to be indicated in clear script)	

⁽¹⁾⁽¹⁾ When the invoice, delivery note or other commercial document to which the declaration is annexed relates to different kinds of goods, or to goods which do not incorporate non-originating materials to the same extent, the supplier must clearly differentiate them.

Example:

The document relates to different models of electric motor of heading 8501 to be used in the manufacture of washing machines of heading 8450. The nature and value of the non-originating materials used in the manufacture of these motors differ from one model to another. The models must therefore be differentiated in the first column and the indications in the other columns must be provided separately for each of the models to make it possible for the manufacturer of washing machines to make a correct assessment of the originating status of his products depending on which model of electrical motor he uses.

⁽²⁾

⁽²⁾ The indications requested in these columns should only be given if they are necessary.

Examples:

The rule for garments of ex Chapter 62 says that non-originating yarn may be used. If a manufacturer of such garments in Serbia uses fabric imported from Macedonia which has been obtained there by weaving non-originating yarn, it is sufficient for the Macedonian supplier to describe in his declaration the non-originating material used as yarn, without it being necessary to indicate the heading and value of such yarn.

A producer of iron of heading 7217 who has produced it from non-originating iron bars should indicate in the second column 'bars of iron'. Where this wire is to be used in the production of a machine, for which the rule contains a limitation for all non-originating materials used to a certain percentage value, it is necessary to indicate in the third column the value of non-originating bars

⁽³⁾⁽³⁾ Value of materials' means the customs value at the time of importation of the non-originating materials used, or, if this is not known and cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the materials in one of the CEFTA Parties

The exact value for each non-originating material used must be given per unit of the goods specified in the first column.

⁽⁴⁾⁽⁴⁾ 'Total added value' shall mean all costs accumulated outside the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, including the value of all materials added there. The exact total added value acquired outside the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey must be given per unit of the goods specified in the first column.

APPENDIX 2
Long-term supplier's declaration

The long-term supplier's declaration, the text of which is given below, must be made out in accordance with the footnotes. However, the footnotes do not have to be reproduced.

LONG-TERM SUPPLIER'S DECLARATION

**for goods which have undergone working or processing in the
CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway,
Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey without having
obtained preferential originating status**

I, the undersigned, supplier of the goods covered by this document, which are regularly supplied to .....⁽¹⁾ declare that:

1. The following materials which do not originate in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey have been used in the CEFTA Parties, to produce these goods:

Description of the goods supplied ⁽²⁾	Description of non-originating materials used	Heading of non-originating materials used ⁽³⁾	Value of non-originating materials used ⁽³⁾⁽⁴⁾
			Total value:

2. All the other materials used in the CEFTA Parties to produce these goods originate in the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey;
3. The following goods have undergone working or processing outside CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, in accordance with Article 11 of the Convention have acquired the following total added value there:

Description of the goods supplied	Total added value acquired outside the CEFTA Parties, [the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey];
	Total value:

(Place and date)

(Address and signature of the supplier; in addition the name of the person signing the declaration has to be indicated in clear script)

This declaration is valid for all subsequent consignments of these goods dispatched

from.....

to.....⁽⁶⁾.

I undertake to inform.....⁽¹⁾ immediately if this declaration is no longer valid.

.....
(Place and date)

.....
.....
.....

.....
(Address and signature of the supplier; in addition the name of the person signing the declaration has to be indicated in clear script)

- (1) Name and address of customer.
- (2) When the invoice, delivery note or other commercial document to which the declaration is annexed relates to different kinds of goods, or to goods which do not incorporate non-originating materials to the same extent, the supplier must clearly differentiate them.

Example:

The document relates to different models of electric motor of heading 8501 to be used in the manufacture of washing machines of heading 8450. The nature and value of the non-originating materials used in the manufacture of these motors differ from one model to another. The models must therefore be differentiated in the first column and the indications in the other columns must be provided separately for each of the models to make it possible for the manufacturer of washing machines to make a correct assessment of the originating status of his products depending on which model of electrical motor he uses.

- (3) The indications requested in these columns should only be given if they are necessary.

Examples:

The rule for garments of ex Chapter 62 says that non-originating yarn may be used. If a manufacturer of such garments in Serbia uses fabric imported from Macedonia which has been obtained there by weaving non-originating yarn, it is sufficient for the Macedonian supplier to describe in his declaration the non-originating material used as yarn, without it being necessary to indicate the heading and value of such yarn.

A producer of iron of heading 7217 who has produced it from non-originating iron bars should indicate in the second column 'bars of iron'. Where this wire is to be used in the production of a machine, for which the rule contains a limitation for all non-originating materials used to a certain percentage value, it is necessary to indicate in the third column the value of non-originating bars.

- (4) 'Value of materials' means the customs value at the time of importation of the non-originating materials used, or, if this is not known and cannot be ascertained, the first ascertainable price paid for the materials in one of the CEFTA Parties.

The exact value for each non-originating material used must be given per unit of the goods specified in the first column.

- (5) 'Total added value' shall mean all costs accumulated outside the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey, including the value of all materials added there.

The exact total added value acquired outside the CEFTA Parties, the EU, the Faroe Islands, Iceland, Norway, Switzerland (including Liechtenstein) or Turkey must be given per unit of the goods specified in the first column.

- (6) Insert dates. The period of validity of the long term supplier's declaration should not normally exceed 12 months, subject to the conditions laid down by the customs authorities of the country where the long term supplier's declaration is made out.

ДОДАТНИ ПРОТОКОЛ 5

УЗ СПОРАЗУМ О ИЗМЕНИ И ПРИСТУПАЊУ СПОРАЗУМУ О СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ У ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВРОПИ

Преамбула

Имајући у виду Министарске закључке од 21. новембра 2014. године који наглашавају важност предузимања напора у циљу продубљивања спровођења Споразума о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи (у даљем тексту: CEFTA 2006), а узимајући у обзир одредбе чл. 12, 13. и 14. став 4. CEFTA 2006;

Одлучивши да отклоне препеке у међусобној трговини, у складу са одредбама Споразума из Маракеша о оснивању Светске трговинске организације (у даљем тексту: СТО) и да прогресивно успоставе ближе трговинске односе;

Одлучивши да одржавају међусобне трговинске односе у складу са правилима СТО, без обзира да ли су чланице СТО;

Узимајући у потпуности у обзир важност позитивног доприноса који олакшање трговине има на економски развој;

Наглашавајући улогу процеса усклађивања са ЕУ у погледу узајамног признавања програма, докумената и инспекција робе између CEFTA страна, као што је предвиђено овим Додатним протоколом 5 (у даљем тексту: Протокол);

С обзиром да се ни једна одредба овог споразума не може тумачити као ослобађање CEFTA страна од њихових обавеза који проистичу из других међународних споразума, посебно споразума СТО;

Решивши да јачају трговинско-економске односе и узајамно разумевање између CEFTA страна;

Препознајући важност међународне сарадње, као и настојање да се прошири регионална сарадња;

С обзиром да су CEFTA стране одлучне да унапређују безбедност у промету роба која улази или излази са њихове територије, без ометања трговинских токова;

У настојању да олакшају развој трговине увођењем модерних облика и метода инспекције робе;

Уважавајући потребу за разменом података употребом електронских инструмената, са циљем јачања и унапређења квалитета анализе ризика од стране CEFTA страна;

Истичући неопходност улагања у информационе и комуникационе технологије како би се олакшала електронска размена докумената између CEFTA страна, у складу са овим Протоколом;

Наглашавајући важност свеобухватног преиспитивања које ће извршити свака CEFTA страна да би потврдила спремност њихових информационих и комуникационих технологија за спровођење одредби овог Протокола које захтевају електронску размену података на националном нивоу;

Изражавајући спремност CEFTA страна да сарађују са Европском унијом и другим међународним донаторима који су вољни да суфинансирају улагања неопходна да се задовоље потребе информационе и комуникационе технологије CEFTA страна за спровођење Протокола; и

С обзиром да CEFTA стране имају одговарајући ниво заштите личних података; Заједнички CEFTA комитет, у присуству свих CEFTA страна, усагласио се о следећем:

Члан 1.

Значења израза

У смислу овог Протокола:

- а) подаци су сви подаци, без обзира да ли су обрађени или анализирани и документа, извештаји и друга саопштења у било којем облику, укључујући електронски, или оверене копије истих;
- б) инспекција је свака активност којом царински органи или било који други инспекцијски или контролни органи обављају физички преглед или визуелни преглед превозних средстава или робе, у циљу утврђивања да је њихова природа, порекло, стање, очуваност, сигурност, количина и вредност у складу са појединостима које су садржане у документацији стављеној на увид;
- ц) формалности су активности којој државни органи подвргавају привредни субјекат и која се састоји од предаје или контролисања докумената, сертификата који прате робу или других података, без обзира на коришћени начин или средство, а у вези са робом или превозним средством;
- д) ризик је вероватноћа настајања догађаја у вези са уношењем, изношењем, транзитом, преносом и крајњом употребом робе која се креће између царинских подручја CEFTA стране и између царинског подручја једне од CEFTA стране и других земаља, као и у вези са присуством робе која није у слободном промету на царинском подручју једне од CEFTA стране, који угрожавају сигурност и безбедност CEFTA страна, заштиту здравља и животиња или биљака и животну средину;
- е) управљање ризиком је систематско утврђивање ризика и примена свих потребних мера за ограничавање изложености ризику. То укључује активности као што су прикупљање података и информација, анализирање и процењивање ризика, прописивање и предузимање радњи и редовно праћење и преиспитивање процеса и његових резултата, на основу извора и стратегија које су дефинисале CEFTA стране, на националном, регионалном или међународном нивоу;
- ф) процена ризика на основу података размењених пре доспећа пошиљке је анализа ризика и предузимање других аналитичких активности употребом података послатих од стране CEFTA стране извозника, када је релевантан документ прихваћен у информационом систему надлежног органа CEFTA стране увозника, као и података за робу у транзиту;
- г) овлашћени привредни субјект је привредни субјект основан у једној од CEFTA страна, који се, имајући у виду његове царинске активности, сматра поузданим и који, према томе, има право да ужива бенефиције у једној или више CEFTA страна; и
- х) граница је сваки прелаз где роба улази у и/или излази са царинског подручја CEFTA стране.

Члан 2.

Подручје примене

- 2.1. Не доводећи у питање посебне одредбе које су на снази према правним актима закљученим између CEFTA страна, овај Протокол се примењује на поједностављење инспекција, смањење формалности у највећој могућој мери, размену података о превозу робе између CEFTA страна и сарадњу кроз програме трговинског партнериства.
- 2.2. Овај Протокол се не примењује на инспекције или формалности које се тичу бродова и ваздухоплова као превозних средстава. Међутим, примењује се на возила и робу који се превозе тим превозним средствима.
- 2.3. Активности које предузимају CEFTA стране у сврху спровођења овог Протокола морају бити у складу са њиховим домаћим законодавством.

Члан 3.

Сврха

У складу са овим Протоколом и његовим анексима, који чине саставни део Протокола, CEFTA стране:

- а) поједностављују инспекције у вези са свим поступцима царинања и смањују формалности у највећој могућој мери;
- б) размењују податке између царинских органа у мери дозвољеној домаћим законодавством;
- ц) међусобно признају националне овлашћене привредне субјекте у свакој CEFTA страни, под условом да су и законодавство и спровођење сваког националног програма у потпуности усаглашени са релевантним делом правне тековине ЕУ.

Члан 4.

Проширење подручја примене

- 4.1. Како би се испунио општи циљ да се олакша трговина и за потребе безбедносних и сигурносних контрола, CEFTA стране могу проширити обим података који се размењују електронски како би се, поред царинских органа, укључили и други органи у електронску размену података и могу јачати сарадњу између својих граничних и других контролних органа, у погледу:
  - а) усклађивања радних дана и сати;
  - б) усклађивања процедуре и формалности;
  - ц) изградње и заједничке употребе заједничких објеката;
  - д) заједничке контроле; и
  - е) успостављање једношалтерске граничне контроле.
- 4.2. Како би се олакшала регионална трговина поједностављењем царинских и осталих поступака у вези са царинањем робе и смањиле формалности царинања, CEFTA стране размењиваће податке пре доспећа робе.
- 4.3. CEFTA стране ће размењивати податке који се налазе у царинским декларацијама, документацији која прати царинске декларације и сертификатима, као и друге релевантне податке потребне за царинање робе.

Члан 5.

Управљање ризиком

- 5.1. CEFTA стране ће размењивати податке електронским путем, са циљем:
  - а) јачања и унапређења квалитета њихове анализе ризика и ефикасности контрола у вези са безбедношћу;
  - б) успостављања заједничког оквира за управљање ризиком, заједничких критеријума ризика и приоритетних области контроле за CEFTA на регионалном нивоу; и
  - ц) успостављања електронског система за спровођење заједничког управљања ризиком између CEFTA страна.
- 5.2. Свака CEFTA страна ће увести или наставити да примењује систем управљања ризиком за преглед од стране свих надлежних органа у свим фазама царинања. О резултатима преиспитивања најновијег стања извештава се ЦЕФТА Комитет за олакшање трговине једном годишње.
- 5.3. Свака CEFTA страна ће креирати и примењивати управљање ризиком на начин да се избегне произвољна или неоправдана дискриминација између CEFTA страна када превладавају исти услови, или прикривено ограничавање трговине између CEFTA страна.
- 5.4. Свака CEFTA страна ће царинску контролу и, у највећој могућој мери, друге релевантне граничне контроле, концентрисати на пошиљке високог ризика и убрзавање пуштање пошиљки ниског ризика. CEFTA страна може, методом случајног узорка, изабрати пошиљке за такву врсту контроле у оквиру свог управљања ризиком.
- 5.5. Свака CEFTA страна управљање ризиком базираћена на процени ризика путем одговарајућих критеријума за селекцију. Ти критеријуми за селекцију могу укључивати, између остalog, Хармонизовани Систем, природу и опис робе, земљу порекла, земљу из које је роба отпремљена, вредност робе, евиденцију трговаца о усклађености и врсту превозних средстава.
- 5.6. CEFTA стране ће размењивати, у највећој могућој мери, статистичке податке о резултатима примене њихове анализе ризика и о резултатима њихових инспекција и критеријума за селекцију код царинања робе.
- 5.7. Свака CEFTA страна ће, најкасније у року од три године од дана ступања на снагу овог Протокола, потврдити са другим CEFTA странама, писаним путем ЦЕФТА Комитету за олакшање трговине, следеће:
  - а) да надлежни органи, који су укључени у царинање робе, имају тим или јединицу задужену за креирање, редовно преиспитивање и ажурирање система за управљање ризиком;
  - б) да постоје контакт тачке унутар сваког надлежног органа који су одговорни за управљање ризиком; и
  - ц) да имају заједничке или компатибилне системе за управљање ризиком за цело царинско подручје.
- 5.8. CEFTA стране се подстичу да усвоје процедуре које омогућавају обавештавање о ризику између CEFTA страна путем кога надлежни органи који су укључени у царинање робе могу размењивати информације које се тичу ризика.

Члан 6.

Обавештења за појачане контроле или инспекције

- 6.1. Када CEFTA страна уведе или одржава систем издавања обавештења или смерница својим надлежним органима који су укључени у царинање робе, а у сврху унапређења нивоа контроле или инспекција на граници у погледу хране, пића или хране за животиње обухваћених обавештењем или смерницом за заштиту живота или здравља људи, животиња или биљака на својој територији, следећа правила ће се примењивати приликом њиховог издавања, укидања или обуставе:
  - а) обавештење или смерница на основу ризика могу се, према потреби издати;
  - б) обавештење или смерница се могу издати тако да се примењују једнообразно само на оне тачке уласка у којима се примењују санитарни и фитосанитарни услови на којима се заснива обавештење или смерница;
  - ц) обавештење или смерница се одмах укида или обуставља када околности које су до њега довеле више не постоје, или ако се промењене околности могу решавати на начин који мање ограничава трговину; и
  - д) одлука о укидању или суспензији обавештења или смернице објављује се одмах након доношења. Објава да се обавештење/смерница укида или обуставља врши се на недискриминаторан и лако доступан начин, или се информације достављају CEFTA страни извозници или привредном субјекту.
- 6.2. Сва обавештења, као што је предвиђено у овом ставу, електронски су доступна на веб страницама надлежних органа CEFTA страна који издају обавештења. Свака CEFTA страна ће објавити, на свом и на енглеском језику, списак у коме је наведено које информације и/или обавештења се постављају на веб странице њихових органа. Исти списак се објављује у ЦЕФТА Пакету транспарентности.
- 6.3. CEFTA страна одмах обавештава превозника или увозника у случају задржавања робе пријављене за увоз ради вршења инспекције од стране царинског или другог надлежног органа.
- 6.4. CEFTA страна може, на захтев, одобрити могућност да се уради поновни тест у случају да је резултат првог теста на узорку који је узео надлежни орган по доспећу робе која се увози, био негативан.
- 6.5. CEFTA страна објављује на недискриминаторан и лако доступан начин, назив и адресу сваке лабораторије у којој се може обавити тестирање или пружа те информације увознику када му је пружена могућност предвиђена у ставу 6.4. овог члана
- 6.6. CEFTA страна ће размотрити резултат поновљеног тестирања, ако га има, спроведеног на основу става 6.4. овог члана приликом пуштања и царинања робе и, по потреби, прихватиће резултате тог тестирања.

Члан 7.

Објављивање такса и накнада које се уводе на увоз и извоз или у вези са истима и казне

- 7.1. Одредбе овог члана примењују се на све таксе и накнаде, осим дажбина на увоз и извоз и пореза предвиђених чланом III GATT-а 1994, које су

увеле CEFTA стране на увоз или извоз или у вези са увозом или извозом робе.

- 7.2. Надлежни органи сваке CEFTA стране електронски објављују информације о таксама и накнадама и исте се објављују у складу са чланом 1. Споразума СТО о олакшању трговине. Те информације укључују таксе и накнаде које ће се применити, разлог за наплату такси и накнада, надлежни орган, и када и како треба да се изврши уплата.
- 7.3. Све таксе и накнаде, укључујући податке наведене у ставу 7.2. овог члана, објављују се на језику CEFTA стране која издаје објаву и на енглеском језику.
- 7.4. Све објаве које се односе на таксе и накнаде, као што је предвиђено у ставу 7.2. овог члана, електронски су доступне на веб страницама релевантних надлежних органа CEFTA страна. Свака CEFTA страна обезбеђује за ЦЕФТА Пакет транспарентности јединствени списак, на свом и на енглеском језику, у којем су детаљно наведене све таксе и накнаде, разлози за те таксе и накнаде, надлежни орган, као и информације о томе када и како се врше плаћања. Ти јединствени спискови које достављају CEFTA стране преиспитују се сваке године и релевантна CEFTA страна их без одлагања ажурира након што се у саставу ових јединствених спискова изврши промена.
- 7.5. Нове или изменењене таксе и накнаде не примењују се пре истека адекватног временског периода од њиховог објављивања, осим у хитним случајевима. CEFTA стране ће обезбедити да прописи о новим или изменењеним таксама и накнадама буду доступни у складу са ставом 7.3. овог члана пре истека временског периода од њиховог објављивања и примене. У случају хитности, CEFTA страна обавештава ЦЕФТА Комитет за олакшање трговине, у писаном облику, о дану ступања на снагу нових или изменењених такса и накнада и разлозима за хитност поступања.
- 7.6. Свака CEFTA страна ће периодично преиспитивати своје таксе и накнаде у циљу смањења њиховог броја и разноликости, када је то могуће. Периодична ревизија такси и накнада од стране CEFTA страна врши се једном годишње. Свака CEFTA страна подноси извештаје о годишњим ревизијама ЦЕФТА Комитету за олакшање трговине. Извештаји о првој ревизији достављају се на првом састанку ЦЕФТА Комитета за олакшање трговине, који се одржава годину дана након ступања на снагу овог протокола.
- 7.7. Таксе и накнаде за царинску обраду:
  - а) ће бити ограничene на износ просечног трошка пружених услуга у вези са специфичном активношћу при увозу или извозу; и
  - б) не морају да буду повезане са одређеном активношћу увоза или извоза, под условом да се наплаћују за услуге које су близко повезане са царинском обрадом робе.
- 7.8. За потребе ст. 9 - 15. овог члана, појам "казне" означава казне које су изрекле царинске управе CEFTA страна или други надлежни органи одговорни за царинање увезене/извезене робе или робе у транзиту, услед кршења царинских закона, прописа или процедуралних захтева CEFTA страна или другог прописа или процедуралног захтева примењивих на увоз, извоз и транзит.
- 7.9. Свака CEFTA страна обезбеђује да се казне за кршење царинског закона, прописа или процедуралних захтева или других прописа или

процедуралних захтева који се примењују на извоз, увоз и транзит, изричу искључиво лицу одговорном за кршење прописа.

- 7.10. Изречена казна зависиће од чињеница и околности случаја и сразмерна је степену и озбиљности кршења прописа.
- 7.11. Свака CEFTA страна ће обезбедити да се и даље врше мере којима се избегавају:
  - а) сукоби интереса код одмеравања и наплате казни и дажбина; и
  - б) стварање подстицаја за одмеравање или наплату казне која је у супротности са ставом 7.8. овог члана.
- 7.12. Свака CEFTA страна ће обезбедити да, када је казна изречена због кршења царинских закона, прописа или процедуралних захтева или других прописа или процедуралних захтева који се примењују на увоз, извоз и транзит, лице којем је изречена казна добије објашњење, у писаном облику, о природи прекршаја и закону који се примењује, пропису или поступку на основу којих је прописан износ или распон казне за прекрајај.
- 7.13. Када лице добровољно открије царинској управи CEFTA стране околности под којима је дошло до кршења царинског закона, прописа или процедуралног захтева или открије другим органима околности под којима је дошло до кршења других закона, прописа или процедуралних захтева који се примењују на увоз, извоз и транзит, пре открића кршења од стране царинске управе или других органа, CEFTA страна се подстиче да, када је то могуће, узме у обзир ту чињеницу као потенцијално олакшавајућу околност при одмеравању казне за то лице.
- 7.14. Одредбе овог става примењују се на казне у превозу приликом транзита из става 7.1. овог члана.
- 7.15. Свака CEFTA страна обезбеђује да било које лице којем су царински органи или други надлежни органи одговорни за царињење робе издали одлуку, има право, на његовој територији, на:
  - а) жалбу у управном поступку или преиспитивање од стране управног органа више инстанце или независног од лица или органа који је издао одлуку;

и/или

  - б) жалбу суду или преиспитивање одлуке.

Члан 8.

Формалности у вези са увозом, извозом и транзитом

- 8.1. У циљу смањења учесталости и сложености увозних, извозних и транзитних формалности и смањења и поједностављења захтева у вези са увозном, извозном и транзитном документацијом, узимајући у обзир циљеве јавне политike и друге факторе, као што су промењене околности, релевантне нове информације, пословна пракса, доступност техничких средстава и технологије, најбоља међународна пракса и доприноси заинтересованих страна, свака CEFTA страна ће преиспитати формалности и захтеве у погледу документације и на основу резултата преиспитивања, обезбедити, где је то могуће, да поменуте формалности и захтеви у погледу документације:
  - (а) буду усвојени и/или примењени у циљу брзог пуштања и царињења робе, а посебно кврљиве робе;

- (б) буду усвојени и/или примењени на начин који има за циљ смањење времена и трошкова потребних да трговци и субјекти испуне услове;
  - (ц) када су за испуњавање циља јавне политике или предметних циљева доступне две или више мера, буде изабрана најмање рестриктивна трговинска мера; и
  - (д) се не спроводе, ако више нису потребни.
- 8.2. CEFTA стране ће преиспитати захтеве у погледу формалности и документације у вези са увозом, извозом и транзитом, најкасније годину дана од ступања на снагу овог Протокола. Након првог преиспитивања, наредна преиспитивања обављају се сваке две године. Заједнички комитет ЦЕФТА ће израдити процедуре за преиспитивање и за размену релевантних информација и најбољих пракси од стране CEFTA страна, према потреби, у року од шест месеци након ступања на снагу овог Протокола.
- 8.3. Свака CEFTA страна, када је то могуће, настоји да прихвати копије у папиру или електронске копије пратећих докумената потребних за увозне, извозне, или транзитне формалности од стране царинских и других надлежних органа.
- 8.4. Када надлежни орган CEFTA стране већ поседује оригинал докумената, други надлежни орган те CEFTA стране прихватиће папирне или електронске копије, када је то примењиво, од стране надлежног органа који поседује оригинал. Свака CEFTA страна ће потврдити да су потписани меморандуми о разумевању између њихових надлежних органа којима се осигурува узајамно прихватање папирних или електронских копија докумената између надлежних органа, у складу са овим ставом. Потврда у вези са потписивањем меморандума о разумевању доставиће се у писаном облику CEFTA Комитету за олакшање трговине, најкасније у року од шест месеци од ступања на снагу овог Протокола. Сви меморандуми о разумевању потписани између надлежних органа и царинских органа, и који су достављени CEFTA Комитету за олакшање трговине, наводе се у матрици датој у прилогу 2 овог протокола као Анекс II, као што је предвиђено у члану 18.1. овог протокола.
- 8.5. CEFTA страна неће захтевати, као услов за увоз, оригинал или копију извозних декларација поднетих царинским органима CEFTA стране извознице. Ништа у овом ставу не спречава CEFTA страну да тражи документа, као што су сертификати, дозволе или лиценце као услов за увоз контролисане или регулисане robe.
- 8.6. CEFTA стране се подстичу да користе релевантне међународне стандарде или њихове делове као основу за своје увозне, извозне или транзитне формалности и процедуре, осим ако овај Протокол не предвиђа другачије. CEFTA стране ће донети одлуку о учесталости периодичних преиспитивања које треба предузимати, како би обавестиле друге CEFTA стране о томе који међународни стандарди или делови истих се користе као основа за њихове увозне, извозне или транзитне формалности и процедуре. Прво преиспитивање врши се најкасније у року од годину дана од ступања на снагу овог Протокола.
- 8.7. CEFTA стране се подстичу да усклађују своје ставове и учествују, у границама својих могућности, у припреми и периодичном приспештивању релевантних међународних стандарда од стране одговарајућих међународних организација.

- 8.8. Заједнички CEFTA комитет израђује процедуре за размену релевантних информација и најбољих пракса у погледу спровођења међународних стандарда од стране CEFTA страна, према потреби.

Члан 9.

Уобичајене граничне процедуре и уједначени захтеви у вези са документацијом

- 9.1. Свака CEFTA страна ће, у складу са ставом 9.2. овог протокола, примењивати уобичајене царинске процедуре и уједначене захтеве у вези са документацијом за пуштање и царинање робе на целој својој територији. Ништа у ставу 9.2. овог члана се не тумачи као да представља произвољну или неоправдану дискриминацију или прикривену препреку између CEFTA страна када превладавају исти услови.
- 9.2. Ништа у овом члану не спречава CEFTA страну да:
- упостави различите процедуре и потребну документацију према природи и врсти робе, или њених превозних средстава;
  - упостави различите процедуре и потребну документацију за робу на основу управљања ризиком;
  - упостави различите процедуре и потребну документацију у циљу потпуног или делимичног ослобођања од плаћања увозних дажбина или пореза;
  - примењује електронско подношење или обраду; или
  - упостави различите процедуре и потребну документацију на начин који је усклађен са Споразумом СТО о примени санитарних и фитосанитарних мера.

Члан 10.

Одбијена роба

- 10.1. Када надлежни орган CEFTA стране одбије робу која се увози јер иста не испуњава прописане захтеве из санитарних или фитосанитарних прописа или техничких прописа, CEFTA страна ће, у складу са својим законима и прописима, омогућити увознику да поново уступи или да врати одбијену робу извознику или другом лицу које одреди извозник.
- 10.2. Када је опција из става 10.1. овог члана омогућена, а увозник је не искористи у разумном року, надлежни орган може преузети другачије радње у вези са робом која не испуњава услове.

Члан 11.

Привремени увоз робе и активно и пасивно оплемењивање

- 11.1. Привремени увоз робе

Свака CEFTA страна ће омогућити, у складу са својим законима и прописима, да роба која се уноси у њено царинско подручје буде условно ослобођена, потпуно или делимично, од плаћања увозних дажбина и пореза, ако се та роба уноси у њено царинско подручје за одређену сврху, намењена је за поновни извоз у одређеном року и није на било који начин мењана, осим редовне употребе и пропадања услед коришћења.

11.2. Активно и пасивно оплемењивање

- а) Свака CEFTA страна ће омогућити, у складу са својим законима и прописима, активно и пасивно оплемењивање робе. Роба за коју је одобрено пасивно оплемењивање може бити поново увезена, уз потпуно или делимично ослобођење од увозних дажбина и пореза, у складу са законима и прописима CEFTA стране.
- б) У сврхе овог члана, термин "активно оплемењивање" значи царински поступак на основу којег одређена роба може да се унесе на царинско подручје CEFTA стране, при чему је условно ослобођена, потпуно или делимично, од плаћања увозних дажбина и пореза, или је подобна за повраћај дажбина, на основу тога што је та роба намењена за производњу, обраду или поправку и каснији извоз.
- ц) У сврхе овог члана, термин "пасивно оплемењивање" значи царински поступак на основу којег роба која је у слободном промету на царинском подручју CEFTA стране, може бити привремено извезена за потребе производње, прераде или поправке у иностранству, а затим поновно увезена.

Члан 12.

Слобода транзита

- 12.1. Сви прописи или формалности у вези са транзитом усвојени од стране CEFTA стране, не треба да:
  - а) су и даље на снази ако околности или циљеви који су довели до њиховог усвајања више не постоје или ако се промењене околности или циљеви могу постићи на начин којим се мање ограничава трговина;
  - б) се примењују на начин који би представљао прикривеноограничење транзита.
- 12.2. Транзит не треба да буде условљен наплатом било каквих такси или накнада наметнутих у односу на транзит, осим накнада за превоз или накнада које одговарају административним трошковима који настају због транзита или трошкова пружених услуга.
- 12.3. CEFTA стране неће тражити, предузимати, нити одржавати на снази било каква добровољна ограничења или било које друге сличне мере у погледу транзита. Тиме се не доводе у питање постојећи и будући домаћи прописи, билатерални или мултилатерални споразуми којима се регулише превоз, у складу са правилима СТО.
- 12.4. Свака CEFTA страна ће, производима који ће бити у транзиту кроз територију било које друге CEFTA стране, признати третман који није мање повољан од оног који би се примењивао на такве производе да се исти превозе из места свог порекла до места свог одредишта, без преласка преко територије те друге CEFTA стране.
- 12.5. Формалности, потребна документација и царинске контроле у вези са транзитом не треба да буду више оптерећујући него што је потребно да би се:
  - а) идентификовала роба; и
  - б) осигурало испуњење захтева у погледу транзита .

- 12.6. Када је роба стављена у транзитни поступак и добила је одобрење да настави кретање из места порекла на територији CEFTA стране, она више неће подлегати плаћања царинских дажбина, нити ће бити предмет непотребног одлагања или ограничења, све до завршетка транзита на месту одредишта на територији CEFTA стране.
- 12.7. CEFTA стране неће примењивати техничке прописе и поступке оцењивања усаглашености за робу у транзиту, у смислу Споразума СТО о техничким препрекама у трговини.
- 12.8. CEFTA стране ће дозволити и обезбедити подношење и обраду транзитне документације и података пре доспећа робе.
- 12.9. Када роба у транзиту стигне до царинарнице где се износи из CEFTA стране, та царинарница одмах прекида активност транзита ако су испуњени захтеви у погледу транзита.
- 12.10. Када CEFTA страна захтева обезбеђење за транзит у облику гаранције, депозита или другог одговарајућег новчаног или неновчаног инструмента, то обезбеђење је ограничено на обезбеђивање испуњености захтеви који произлазе из тог транзита.
- 12.11. Када CEFTA страна утврди да су њени захтеви у погледу транзита испуњени, обезбеђење се без одлагања ослобађа.
- 12.12. Свака CEFTA страна ће омогућити, у складу са својим законима и прописима, заједничка обезбеђења, која укључују вишеструке трансакције за исте субјекте или обнову обезбеђења без раскидања за накнадне пошиљке.
- 12.13. Свака CEFTA страна ће учинити доступним јавности релевантне информације које користи за одређивање обезбеђења, укључујући обезбеђење за једну трансакцију и, када је примењиво, обезбеђења за више трансакција. Све информације предвиђене у овом ставу, постављају се на веб сајт релевантних надлежних органа CEFTA страна. Свака CEFTA страна ће објављивати те информације на свом и на енглеском језику. Исте информације се објављују у CEFTA Пакету транспарентности.
- 12.14. Свака CEFTA страна може тражити употребу царинских конвоја или царинске пратње за транзит, само у околностима које представљају велики ризик или када се употребом обезбеђења не може осигурати поштовање царинских закона и прописа. Општа правила која се примењују на царинске конвоје или царинску пратњу објављују се у складу са чланом 1. Споразума СТО о олакшању трговине. Све објаве, као што је предвиђено овим ставом, врше се електронски на веб сајтовима царинских органа CEFTA страна. Свака CEFTA страна релевантне објаве врши на свом и на енглеском језику.
- 12.15. CEFTA стране ће настојати да остваре међусобну сарадњу и координацију у циљу унапређења слободе транзита. Та сарадња и координација могу укључивати, али нису ограничene на, договор о следећем:
  - а) накнадама;
  - б) формалностима и захтевима прописаним законом; и
  - ц) функционисању транзитних режима у пракси.

- 12.16. Свако питање везано за сарадњу и координацију, као што је наведено у ставу 12.15. овог члана, упућује се ЦЕФТА Подкомитету за царине и правила порекла као приоритетно питање, у случају да претходно није пронађено друго решење на билатералној основи.
- 12.17. Свака CEFTA страна ће настојати да именује националног координатора за транзит којем се могу упућивати сви упити и предлози других CEFTA страна, који се односе на добро функционисање транзита. CEFTA стране ће ставити на располагање све контакт податке свог националног координатора за транзит, путем Систематске електронске размене података (SEED) или било којег другог средства електронске комуникације које је доступно свим CEFTA странама.

Члан 13.

Посебне одредбе које се односе на размену података

- 13.1. Царински и други надлежни органи укључени у царињење робе размењиваје податке, на националном и на међународном нивоу, употребом инфраструктуре за размену података успостављене између царинских служби, у складу са Анексом I, који чини саставни део овог Протокола. CEFTA стране неће размењивати мање података него што је наведено у списку минималних података, не доводећи у питање обим података за размену који су CEFTA стране билатерално договориле.
- 13.2. CEFTA стране ће обавестити CEFTA Заједнички комитет о свим билатералним списковима података које ће електронски размењивати, поред списка минималних података у складу са ставом 1. овог члана, најкасније у року од три месеца након ступања Протокола на снагу. У случају било каквих измена и допуна тих билатералних спискова, CEFTA стране исте усаглашавају билатерално након тог датума. CEFTA стране обавештавају о изменама и допунама председавајућег CEFTA, који обавештава све остале CEFTA стране о билатералним списковима података усаглашеним између CEFTA страна или изменама и допунама истих, одмах након пријема таквог обавештења. Ниједан од чланова овог протокола се не примењује на било какву билатералну размену података коју су CEFTA стране усагласиле, а о којој председавајући није обавештен.
- 13.3. Обим података за прекограничну размену може бити другачији од података који се размењују на националном нивоу.
- 13.4. Свака CEFTA страна ће увести или наставити да спроводи процедуре које омогућавају подношење увозне документације и других потребних исправа, укључујући и манифесте, како би се почела обрада пре доспећа робе, са циљем да се убрза пуштање робе по доспећу.
- 13.5. Свака CEFTA страна обезбедиће, у сврху претходног подношења, документа у електронском облику за потребе обраде тих докумената пре доспећа.
- 13.6. Свака CEFTA страна ће обрађивати податке размењене пре доспећа пошиљке, које се достављају електронски у оквиру управљању ризиком од стране свих надлежних органа укључених у царињење робе, са циљем фокусирања прегледа на пошиљке високог ризика, у складу са чланом 5.4. овог протокола. CEFTA стране ће преиспитати обим података размењених на основу овог Протокола не касније од две године од ступања на снагу Протокола, како би процениле да ли је постојећи обим размене података довољан за ефикасност система

управљања ризиком CEFTA страна, како за потребе олакшања трговине, тако и за потребе смањивања безбедносних и сигурносних контрола.

- 13.7. Република Молдавија започеће електронску размену података као што је наведено у Анексу I овог протокола у вези са списком минималних података, тек након што приступи Систематској електронској размени података (SEED).

Члан 14.

Безбедност везе

CEFTA стране, користећи националне информационе ресурсе, прилагодиће своје националне информационе ресурсе за размену података помоћу безбедне интернет везе, применом Систематске електронске размене података (SEED) / виртуалне приватне мреже (VPN).

Члан 15.

Софтверско-хардверски комплекс за размену информација

У сврхе унапређења интероперабилности, свака CEFTA страна, приликом спровођења одредби овог Протокола о успостављању софтверско-хардверског комплекса ће:

- а) формирати сопствени хардверски комплекс, укључујући софтвер и комуникациони систем, који омогућава међусобну размену информација;
- б) утврдити нормативе који одређују нивое приступа и процедуре за документацију, приступ, чување, дистрибуцију и заштиту података;
- ц) обезбедити усклађеност свог софтверско-хардверског комплекса за електронску размену података са безбедношћу информација, у складу са стандардима предметне CEFTA стране;
- д) утврдити и спроводити процедуре набавке за даље одржавање, након имплементације, уз домаћу или другу подршку у погледу финансирања; и
- е) обезбедити потпуно, поуздано и правовремено пружање података.

Члан 16.

Хронологија електронске размене информација

- 16.1. Електронска размена информација вршиће се у реалном времену и у складу са договореном структуром, саставом, форматом и стандардима за пренос података, према Анексу I овог протокола.
- 16.2. Структура, формат и стандарди за пренос података ће бити уједначени у свим CEFTA странама.

Члан 17.

Тајност података

- 17.1. Подаци добијени од CEFTA страна су тајни и користе се искључиво у сврхе овог Протокола.
- 17.2. Без сагласности CEFTA стране која је доставила податке, примљене у складу са овим Протоколом, исти се не достављају другим CEFTA странама.

Члан 18.

Транспарентност код размене података на националном нивоу

- 18.1. CEFTA стране ће предузети све потребне мере у складу са својим домаћим законодавством, како би се омогућила размена података између њихових царинских и других надлежних органа који су укључени у царинење робе. У сврху транспарентности, договори на националном нивоу за размену података између органа, наведени су у матрици датој у Анексу II овог Протокола).
- 18.2. CEFTA стране ће ажурирати списак меморандума о разумевању/сарадњи на националном нивоу, увек када се изврши промена у тим меморандумима, путем матрице дате у прилогу овог Протокола. Обавештења о ажурирању се достављају у писаном облику CEFTA Комитету за олакшање трговине.

Члан 19.

Електронско плаћање

- 19.1. Свака CEFTA страна ће усвојити и примењивати процедуре које омогућавају електронско плаћање царине, пореза, такси и накнада које наплаћују царински органи приликом увоза и/или извоза.
- 19.2. CEFTA стране обавештавају CEFTA Заједнички комитет, најкасније у року од годину дана од ступања на снагу овог протокола, у писаном облику на енглеском језику, о списку поступака који омогућавају електронско плаћање царина, пореза, такси и накнада, као што је предвиђено у ставу 19.1. овог члана.

Члан 20.

Раздавање пуштања робе од коначног одређивања царина, пореза, такси и накнада

- 20.1. Свака CEFTA страна ће увести или наставити да спроводи процедуре које дозвољавају пуштање робе пре коначног утврђивања царина, пореза, такси и накнада, ако та одлука није донесена пре, или по доспећу робе, или што је могуће брже након доспећа и под условом да су испуњени сви остали увозно/извозни захтеви.
- 20.2. Као услов за пуштање из става 1. овог члана, CEFTA страна може захтевати:
  - а) плаћање царина, пореза, такси и накнада одређених пре, или након доспећа робе и обезбеђења за сваки износ који још није одређен у облику гаранције, депозита или другог одговарајућег инструмента предвиђеног у њеном законодавству; или
  - б) обезбеђење у облику гаранције, депозита или другог одговарајућег инструмента предвиђеног у њеном законодавству.
- 20.3. Обезбеђење не сме бити веће од износа који CEFTA стране захтевају да би се обезбедило плаћање царине, пореза, такси и накнада за робу покривену обезбеђењем.
- 20.4. У случајевима када је откривен прекршај који захтева изрицање новчаних казни, може се захтевати обезбеђење новчане казне које се могу изрећи.

- 20.5. Када више није потребно, обезбеђење, као што је наведено у ст. 20..2. тачка (а) и 20.2. тачка (б) се ослобађа.
- 20.6. Ништа у овим одредбама не утиче на право CEFTA страна да прегледају, задрже, привремено или трајно одузму или поступе са робом на било који начин који није у супротности са правилима из споразума СТО.

Члан 21.

Накнадна контрола

- 21.1. У циљу убрзања пуштања робе, свака CEFTA страна ће увести или спроводити накнадне контроле како би се осигурало поштовање царинских и других закона и прописа.
- 21.2. Свака CEFTA страна ће изабрати привредни субјекат или пошиљку за накнадну контролу на основу управљања ризиком, што може укључивати одговарајуће критеријуме за селекцију. Свака CEFTA страна ће вршити накнадне контроле на транспарентан начин. Када привредни субјекат учествује у поступку контроле и када се дође до коначних резултата, CEFTA страна без одлагања обавештава привредни субјекат чија евиденција је предмет контроле, о резултатима, правима и обавезама привредног субјекта, као и о разлогима таквих резултата.
- 21.3. Информације добијене током накнадних контрола могу се користити у даљим управним или судским поступцима.
- 21.4. CEFTA стране ће резултат накнадних контрола користити у примени управљања ризиком.

Члан 22.

Оdređivanje i objavljivanje prosечnog vremena potrebnog za pуштањe robе

- 22.1. CEFTA стране имају за циљ правовремено и доследно мерење и објављивање свог просечног времена потребног за пуштање робе, користећи инструменте као што су, *између остalog*, Студија о времену потребном за пуштање у слободан промет Светске царинске организације (даље у тексту овог протокола "СЦО"). Свака CEFTA страна може утврдити обим и методологију мерења просечног времена за пуштање робе, у складу са својим потребама и могућностима. Свака CEFTA страна ће, у писаном облику, обавестити CEFTA Комитет за олакшање трговине о обиму и методологији свог мерења просечног времена потребног за пуштање робе, одмах након ступања на снагу овог протокола. У овом обавештењу, CEFTA стране могу одлучити да уведу прелазни период за спровођење овог члана. Тада прелазни период не сме бити дужи од једне године од ступања на снагу овог протокола.
- 22.2. CEFTA стране се обавезују да ће са CEFTA Комитетом за олакшање трговине поделити своја искуства у мерењу просечног времена потребног за пуштање робе, укључујући и коришћену методологију, идентификоване препреке и све што може да утиче на ефикасност.

Члан 23.

Кварљива роба⁶

- 23.1. У циљу спречавања губитка који се може избећи или пропадања кварљиве робе, а под условом да су испуњени сви прописани захтеви, свака CEFTA страна обезбедиће пуштање кварљиве робе:
  - а) под нормалним околностима, у најкраћем могућем року; и
  - б) у изузетним околностима, када је потребно, ван радног времена царинских и других надлежних органа.
- 23.2. Свака CEFTA страна ће дати приоритет кварљивој роби приликом заказивања прегледа који би могли бити потребни.
- 23.3. Свака CEFTA страна ће организовати или дозволити привредном субјекту да сам организује правилно складиштење кварљиве робе у ишчекивању пуштања у слободан промет. CEFTA стране могу захтевати да складишта која је организовао привредни субјекат буду одобрена или одређена од стране надлежних органа. Кретање робе до тих складишта, укључујући и одобрења за субјекта који робу транспортује, може зависити од одобрења надлежних органа, уколико је потребно. CEFTA стране, када је то могуће и у складу са домаћим законодавством, на захтев привредног субјекта, ће осигурати поступке који су неопходни како би се пуштање могло извршити у тим складиштима.
- 23.4. У случајевима значајног кашњења у пуштању кварљиве робе у слободан промет, на писани захтев, CEFTA страна увозница, у мери у којој је то могуће, доставља допис о разлозима за кашњење.

Члан 24.

Сарадња између граничних органа и других служби

- 24.1. Свака CEFTA страна ће обезбедити да њени надлежни органи, одговорни за контроле на граници и друге контроле и процедуре које се односе на увоз, извоз и транзит робе, међусобно сарађују и усклађују своје активности како би се олакшала трговина.
- 24.2. CEFTA стране се старају да, изричитим делегирањем од стране надлежних органа и у њихово име, друга служба, а пожељно царинска служба, може вршити прегледе за које су задужени ти органи и, у мери у којој се ти прегледи односе на захтев за достављање потребних докумената, проверавати ваљаност и аутентичност истих и идентитет робе декларисане у тим документима. У том случају, надлежни органи ће обезбедити да средстава потребна за обављање тих провера буду на располагању.
- 24.3. У случају робе која се увози или улази у транзиту, CEFTA стране признаће законе и процедуре који се односе на обављене прегледе и документа сачињена од стране надлежних органа друге CEFTA стране, а који потврђују да је роба усклађена са захтевима предвиђених законом земље увознице или еквивалентним захтевима у земљи извозници, под условом да су ти закони и процедуре и њихово спровођење у потпуности у складу са релевантном правном тековином ЕУ. Потврда усаглашености са ЕУ вршиће се у складу са релевантним процедурама за потврђивање усаглашености са ЕУ, које ће усвојити CEFTA

⁶ У сврхе ове одредбе, кварљива роба је роба која брзо пропада због својих природних својстава, а посебно када се не чува у одговарајућим складишним условима.

Заједнички комитет. Није могуће признавање прегледа и докумената пре потврђивања, као што је предвиђено овим ставом, не доводећи у питање било који билатерални правни акт између CEFTA страна.

- 24.4. Када обим саобраћаја то налаже, CEFTA стране се старају да:
- прелази буду отворени, осим у случају када је саобраћај забрањен, тако да:
    - могу да се пређу 24 сата дневно уз одговарајуће прегледе и формалности у погледу робе која је стављена у поступак транзита, њених превозних средстава и возила без терета, осим када је преглед неопходан како би се спречило ширење болести или заштитиле животиње;
    - прегледи и формалности које се односе на кретање превозних средстава и робе, који нису у транзитном поступку, могу да се врше од понедељка до петка, у непрекидном трајању од најмање 10 сати и суботом у непрекидном трајању од најмање 6 сати, осим ако ти дани нису државни празници;
  - у погледу возила и робе која се превози авионом, рокови наведени у ставу 24.4. тачка (а) алинеја друга овог члана прилагођавају се на такав начин да задовоље стварне потребе и, у ту сврху, деле се или продужавају ако је потребно.
- 24.5. Када се неколико прелаза налази у непосредној близини дате зоне раздвајања, CEFTA стране могу заједнички договорити, за неке од тих прелаза, одступање од става 24.1. овог члана, под условом да се на другим прелазима у тој зони може царинити роба и возила у складу са тим ставом.
- 24.6. У вези са прелазима и царинарницама и службама из става 24.1, а под условима које су предвиделе CEFTA стране, надлежни органи ће, ако се то од њих изричito затражи у току радног времена, и из ваљаних разлога, омогућити да се прегледи и формалности, као изузетак, врше ван радног времена, под условом да, када је то релевантно, услуге пружене на тај начин буду плаћене.
- 24.7. CEFTA стране ће настојати да на прелазима успоставе, када је технички могуће и оправдано обимом саобраћаја, брзе траке за робу стављену у транзитни поступак, њена превозна средства, возила која путују без терета и сву робу која подлеже прегледима и формалностима, који не превазилазе прегледе и формалности потребне у погледу робе стављене у транзитни поступак.
- 24.8. Примена ст. 24.4, 24.5, 24.6. и 24.7. овог члана почиње две године од ступања на снагу овог протокола, не доводећи у питање билатералне правне акте између CEFTA страна у којима се могу усагласити о ранијем датуму. О свим релевантним билатералним правним актима, закљученим пре тог датума, благовремено се обавештава, у писаном облику и на енглеском језику, ЦЕФТА Комитет за олакшање трговине, након ступања релевантног билатералног правног акта на снагу.

Члан 25.

Овлашћени привредни субјекат (ОПС)

- 25.1. Статус "овлашћеног привредног субјекта" (у даљем тексту: ОПС) одобрава свака CEFTA страна у складу са Анексом III овог протокола. Сuspendија, одбијање, укидање и поништење статуса овлашћеног

привредног субјекта врше се такође у складу са Анексом III. Статус ОПС признају друге CEFTA стране под условом да је спровођење ОПС програма у потпуности у складу са Анексом III. Статус усклађивања и спровођења сваког ОПС програма потврђују друге CEFTA стране, не доводећи у питање царинске прегледе, у складу са релевантним поступцима, које усваја CEFTA Заједнички комитет.

- 25.2. У свакој CEFTA страни, ОПС уживају олакшице у односу на царинске контроле, као што је наведено у Анексу 3.

Члан 26.

Размена информација између CEFTA страна о програму ОПС

CEFTA стране ће редовно обавештавати једна другу о својим ОПС, у сврху безбедности, што подразумева следеће информације:

- 1) идентификацију трговца;
- 2) назив и адресу ОПС;
- 3) број документа о давању статуса ОПС;
- 4) тренутни статус (активан, суспендован, укинут);
- 5) периоде током којих је статус промењен;
- 6) датум на који сертификат почиње да важи; и
- 7) орган који је издао сертификат.

Члан 27.

Заштита професионалне тајне и података о личности

- 27.1. Подаци које размењују CEFTA стране уживају заштиту као пословне тајне и подаци о личности, као што је дефинисано у законима и прописима на територији CEFTA стране примаоца података.
- 27.2. Подаци из става 27.1. овог члана не шаљу се другим лицима, осим надлежних органа у предметној CEFTA страни, нити их ти органи могу користити у друге сврхе, осим оних које су предвиђене овим Протоколом.

Члан 28.

Обавештење о новим прегледима и формалностима

- 28.1. Када CEFTA страна намерава да уведе нови преглед или формалност у област која не потпада у области обухваћене овим Протоколом, она ће о томе обавестити друге CEFTA стране најмање шездесет дана пре његовог увођења.
- 28.2. Дотична CEFTA страна осигуруја да мере предузете у циљу олакшања преласка границе не постану нефункционалне због примене нових прегледа или формалности.

Члан 29.

Забране или ограничење увоза, извоза или транзита робе

- 29.1. Одредбе овог Протокола не спречавају забране или ограничења увоза, извоза или транзита робе које су увеле CEFTA стране због јавног морала, јавне политике или јавне безбедности, заштите здравља и живота људи, животиња, биљака или животне средине, заштите националног блага уметничке, историјске или археолошке вредности или заштите индустриске или комерцијалне својине.

29.2. Свака CEFTA страна ће овај члан спроводити на начин да се избегне произвољна или неоправдана дискриминација између CEFTA страна када превладавају исти услови, или прикривено ограничавање трговине између CEFTA страна.

Члан 30.

Орган за спровођење

CEFTA Заједнички комитет надзире и управља спровођењем овог протокола у складу са чл. 40. и 41. CEFTA 2006.

Члан 31.

Решавање спорова

У складу са чланом 14.4 CEFTA 2006, CEFTA стране примењиваће све одредбе овог Протокола за поједностављење и олакшавање царинских процедура и смањиће формалности у трговини. Сваки спор између CEFTA страна, који се односи на тумачење или примену овог протокола, подлеже процедури предвиђеној у члану 42. CEFTA 2006.

Члан 32.

Спровођење

Свака CEFTA страна предузеће одговарајуће мере како би осигурала да се одредбе овог протокола ефикасно и усклађено примењују, узимајући у обзир потребу да се олакша прелаз роба и потребу да се постигну обострано задовољавајућа решења за све тешкоће које произлазе из примене наведених одредби.

Члан 33.

Ревизија

Овај протокол и његови анекси чине саставни део CEFTA 2006. Све измене и допуне овог протокола вршиће се у складу са чланом 47. CEFTA 2006.

Члан 34.

Неподударности

У случају значајних неподударности података у међусобној размени информација, CEFTA стране спроводиће билатералне консултације у циљу идентификације разлога, у року од месец дана од слања обавештења о неподударности и уклањању грешке што је пре могуће.

Члан 35.

Ратификација

- 35.1. Овај протокол подлеже ратификацији, прихвататању или одобрењу, у складу са захтевима предвиђеним домаћим законодавством сваке CEFTA стране. Инструменти ратификације, прихвататања или одобрења депонују се код депозитара.
- 35.2. Овај протокол ступа на снагу тридесетог дана након депоновања трећег инструмента о ратификацији, прихвататању или одобрењу.
- 35.3. За сваку CEFTA страну која депонује свој инструмент ратификације, прихвататања или одобрења након датума депоновања трећег инструмента о ратификацији, прихвататању или одобрењу, овај додатни протокол 5 ступа на снагу тридесетог дана након дана када та CEFTA

страна депонује свој инструмент ратификације, прихватања или одобрења.

35.4. Ако уставни захтеви дозвољавају, свака CEFTA страна може привремено примењивати овај протокол. Депозитар се обавештава о привременој примени овог протокола, у складу са овим ставом.

КАО ПОТВРДУ НАВЕДЕНОГ, пуномоћници свих CEFTA страна, за то прописно овлашћени, усвојили су овај протокол.

Сачињено у Београду, дана 26. маја 2017. године, у једном аутентичном примерку на енглеском језику, који се депонује код депозитара CEFTA 2006, који ће доставити оверене преписе свим CEFTA странама.

АНЕКС I

Електронска размена података

- 1. Поједностављење контрола које се односе на поступке царињења и смањење формалности у највећој могућој мери**
- 1.1. Размена података између надлежних органа укључених у царињење робе**

Ово поглавље дефинише:

- а. Институције које ће размењивати податке;
- б. Врсте докумената који ће се размењивати између Страна CEFTA ;
- ц. Релевантни међународни стандард/модел који се користи;

Детаљна спецификација намене, очекиване предности за државне институције/пословне заједнице, субјекти, кластери података, активатор, интерфејс, интеграциони и комуникациони нивои размене података између надлежних органа укључених у царињење робе приказани су у Додатку I овог анекса.

Табела 1.1. (1) : Документи за размену

Врста документа	ЦЕФТА издавалац страна	ЦЕФТА прималац страна	Коришћени стандард * / Модел
1. Ветеринарско-здравствени сертификат за производе животињског порекла	Страна извозница - Ветеринарска управа власти/Национална управа за безбедност хране/ Министарство пољопривреде	Страна увозница – Ветеринарска управа/Национална управа за безбедност хране/ Министарство пољопривреде	Европска унија - Ветеринарски сертификат за ЕУ
2. Ветеринарско-здравствени сертификат за живе животиње	Страна извозница – Ветеринарска управа/Национална управа за безбедности хране/Министарство пољопривреде	Страна увозница – Ветеринарска управа/Национална управа за безбедности хране/ Министарство пољопривреде	Европска унија - Ветеринарски сертификат за ЕУ
3. Фитосанитарни сертификат за извоз	Страна извозница – Управа за безбедност хране, ветерину и фитосанитарне	Страна увозница - Управа за безбедност хране, ветерину и фитосанитарне	Међународна конвенција о заштити биљака - ISPM

		послове/Министарство пољопривреде	послове/Министарство пољопривреде	12 ((Међународни стандарди за фитосанитарне мере -12) - Прилог 1 Модел фитосанитарног сертификата за извоз
4.	Фитосанитарни сертификат за реекспорт	Страна извозница – Управа за пољопривредне и фитосанитарне послове/Министарство пољопривреде	Страна извозница - Управа за пољопривредне и фитосанитарне послове/Министарство пољопривреде	Међународна конвенција за заштиту биљака - ISPM 12 (Међународни стандарди за фитосанитарне мере -12) - Прилог 2 Модел фитосанитарног сертификата за реекспорт
5.	Сертификат за фармацеутски производ	Страна извозница - Агенција за лекове/Министарство здравља	Страна увозница - Агенција за лекове/Министарство здравља	Светска здравствена организација (WHO) - Модел сертификата за фармацеутски производ
6.	Извозна дозвола за групе лекова који садрже контролисане супстанце	Страна извозница - Агенција за лекове/Министарство здравља	Страна увозница - Агенција за лекове/Министарство здравља	Нема посебног стандарда / модел који се користи

*Додатни протокол 5, члан 8.6: Стране се подстичу да користе релевантне међународне стандарде или њихове делове као основу за њихов увоз, извоз, или формалности и процедуре транзита, осим ако није другачије предвиђено овим Протоколом.

1.2. Детаљне спецификације нивоа Субјекти и нивоа Скуп података

Ово поглавље дефинише уобичајене скупове података из докумената представљених у табели 1.1. (1), који ће бити размењени између ЦЕФТА Страна:

- Прва колона наводи референце за одговарајуће поље датог документа (ако их има);
- Друга колона приказује назив евидентираних података који ће бити размењени;
- Трећа колона одређује да ли су евидентирани подаци:
  - M –Обавезни;

- О –Необавезни (по избору);
- Ц –Условни;

Табела 1.2.(1) : Ветеринарско здравствени сертификат за производе животињског порекла

1.	Ветеринарско- здравствени сертификат за производе животињског порекла	М/О/Ц
I	Део I- Информација о пошиљаоцу / примаоцу	
I.1.	Пошиљалац	
	Име	M
	Адреса	M
	Тел.	M
I.2.	Референтни број сертификата	M
I.3.	Централни надлежни орган	M
I.4.	Локални надлежни орган	M
I.5.	Прималац робе	
	Име	M
	Адреса	M
	Поштански број	O
	Тел.	O
I.6.	Осoba одговорна за пошиљку на одредишту	
	Име	M
	Адреса	M
	Поштански број	O
I.7.	Тел.	O
I.8.	Земља порекла (Земља порекла / ИСО Код)	M
I.9.	Регион порекла (Регион порекла / Код)	M
I.10.	Земља одредишта (Земља одредишта / ИСО код)	M
I.11.	Регион одредишта (Регија одредишта /Код)	O
	Место порекла	
	Име	M
	Број одобрења	M
I.12.	Адреса	M
	Место одредишта	
	Место одредишта	M
I.13.	Адреса	M
	Место утовара	
	Место утовара	M
	Адреса	M
I.14.	Број одобрења	M
I.15.	Датум одласка	M
	Превозно средство (означите одговарајућа польја)	
I.16.	Авион-Железнички вагон-Друмско возило-Остало/Идентификација / Документарне референце	M
I.17.	Улазно гранично инспекцијско место (БИП) СЕФТА Стране увознице	M
I.18.	Бр.(и) ЦИТЕС	O
I.19.	Опис робе	M
I.20.	Ознака робе (ХС код)	M

1.	Ветеринарско-здравствени сертификат за производе	М/О/Ц
I.21.	Количина	M
	Температура производа (означите одговарајућа поља)	
I.22.	Средина-Расхлађена-Замрзнута	M
I.23.	Број пакета	M
I.24.	Идентификација контејнера / Број печата	M
I.25.	Врста паковања	M
	Роба сертификована за: (означите одговарајућа поља)	
I.26.	Људска употреба - Сточна храна - Техничка употреба	M
I.27.	За транзит до треће земље (Земља / ИСО код)	O
I.28.	За увоз или улазак у ЦЕФТА Страну увознику	M
	Идентификација роба	
	Врсте [Научни назив]	M
	Одобрени број објекта	M
	Природа робе	M
	Врста обраде	M
	Клаоница	M
	Број пакета	M
	Број одobreња	M
	Нето тежина	M
	Постројење за резање	O
	Број серије	M
	Хладњача	M
	Службени инспектор	
	Име	M
	Квалификација и звање	M
	Датум	M
II ⁷	Надлежни орган	M
II.1.	Део II - Сертификат (Информације о здрављу)	M
II.2.	Здравствена потврда	M
II.2.	Потврда о јавном здрављу	M
	Потврда о здрављу животиња	M
	Белешке	O

⁷ Сваки текст о сертификацији који се разменjuje између Страна је договорен и дефинисан на билатералној основи (између CEFTA Страна) посебно за сваки тип робе који захтева ветеринарско-здравствени сертификат. Измене текста о сертификацији биће договорене на билатералној бази између CEFTA Страна у питању.

Табела 1.2.(2): Ветеринарски сертификат за живе животиње

2.	Ветеринарско-здравствени сертификат за живе животиње	М/О/Ц
I	Део I- Информације о пошиљаоцу / примаоцу	
I.1.	Пошиљалац	
	Име	M
	Адреса	M
	Тел.	M
I.2.	Референтни број сертификата	M
I.3.	Централни надлежни орган	M
I.4.	Локални надлежни орган	M
I.5.	Прималац робе	
	Име	M
	Адреса	M
	Поштански број	O
	Тел.	O
I.6.	Особа задужена за пошиљку на одредишту	
	Име	M
	Адреса	M
	Поштански број	O
	Тел.	O
I.7.	Земља порекла (Земља порекла / ИСО код)	M
I.8.	Регион порекла (Регион порекла / Код)	O
I.9.	Земља одредишта (Земља одредишта / ИСО код)	M
I.10.	Регион одредишта (Регион одредишта / код)	M
I.11.	Место порекла	
	Име	M
	Број одобрења	M
	Адреса	M
I.12.	Одредиште	
	Одредиште	M
	Адреса	M
I.13.	Место утовара	
	Место утовара	M
	Адреса	M
	Број одобрења	M
I.14.	Датум одласка	M
I.15.	Превозно средство (означите одговарајућа поља)	
	Авион-Железнички вагон-Друмско возило-Остало / Идентификација / Документарне референце	M
I.16.	Улазно гранично инспекцијско мјесто (БИП) СЕФТА Стране увознице	M
I.17.	Бр. (и) ЦИТЕС	O
I.18.	Опис робе	M
I.19.	Ознака робе (ХС код)	M
I.20.	Количина	M
I.22.	Број пакета	M
I.23.	Идентификација контејнера/Број печата	M
I.24.	Врста паковања	M
I.25.	Роба сертикована за: (означите одговарајућа поља)	
	Клање- Узгој – Клање – Узгој	M

2.	Ветеринарско-здравствени сертификат за живе животиње	М/О/Ц
I.26.	За транзит до треће земље (Земља / ИСО код)	О
I.27.	За увоз или улазак у ЦЕФТА Страну увознику	М
I.28.	Идентификација робе	
	Врсте [Научни назив]	М
	Врста	М
	Систем идентификације	М
	Идентификациони број	М
	Старост	М
	Пол	М
	Службени инспектор	
	Име	М
	Квалификација и звање	М
	Датум	М
	Надлежни орган	М
II ⁸	Део II - Сертификати (Информације о здрављу)	
II.1.	Здравствена потврда	М
II.2.	Потврда о јавном здрављу	М
II.2.	Потврда о здрављу животиња	М
II.3.	Потврда о транспорту животиња	М
	Белешке	

Табела 1.2.(3): Фитосанитарни сертификат за извоз

3.	Фитосанитарни сертификат за извоз	М / О
	Детаљи сертификата:	
1.	Име и адреса извозника	М
2.	Број сертификата	М
	Опис пошиљке:	
3.	Означене име и адреса примаоца	М
4.	Организација заштите биљака (издавање овлашћења)	М
5.	Место порекла	М
6.	Означене средство преноса	М
5.	Место порекла	М
6.	Означене средство преноса	М
7.	Означене тачка уласка	М
8.	Карактеристичне ознаке	
a.	Број и опис пакета	М
b.	Назив производа	М
b.	Ботанички назив биљака	М
9.	Означене количине	М
10	Врста сертификата: извоз	
	Овим се потврђује да су биљке, производи од биљака или други регулисани производи описаны овде прегледани и или тестирали у складу са одговарајућим званичним процедурама и сматра се да не садрже карантинске штеточине које је назначила уговорне стране увознице и да су у складу са важећим фитосанитарним захтевима уговорне стране увознице, укључујући и оне за регулисане	М

⁸ Сваки текст о сертификацији који се разменjuје између Страна је договорен и дефинисан на билатералној основи (између СЕФТА Страна) посебно за сваки тип робе који захтева ветеринарско-здравствени сертификат. Измене текста о сертификацији биће договорене на билатералној бази између СЕФТА Страна у питању.

	некарантинске штеточине.	
	Додатна декларација	
11.	Додатна декларација	О
	Третман дезинсекције и / или дезинфекције	
12.	Третман	М
13.	Хемијски (активни састојак)	О
14.	Трајање и температура	О
15.	Концентрација	О
16.	Датум	М
17.	Додатне информације	
а.	Место издавања	М
б.	Име и потпис овлашћеног лица	М
ц.	Датум	М

Табела 1.2.(4): Фитосанитарни сертификат за реекспорт

4.	Фитосанитарни сертификат за реекспорт	М / О /Ц
	Детаљи сертификата:	
1.	Име и адреса извозника	М
2.	Број сертификата	М
	Опис пошиљке:	
3.	Означене име и адреса примаоца	М
4.	Организација заштите биљака (издавање овлашћења)	М
5.	Место порекла	М
6.	Означене средство преноса	М
5.	Место порекла	М
6.	Означене средство преноса	М
7.	Означене место уласка	М
8.	Карактеристичне ознаке	
а.	Број и опис пакета	М
б.	Назив производа	М
ц.	Ботанички назив биљака	М
9.	Означене количина	М
10	Врста сертификата: извоз	
	Овим се потврђује да су биљке, биљни производи или други регулисани производи описаны овде увезени у	
	[ЦЕФТА Страна реекспорта]	М
	Из	
	[Земља порекла]	М
	обухваћена Фитосанитарним сертификатом	
	[Број сертификата]	М
	[оригинал]	О
	[оверена оригинална копија]	О
	која је приложена овом сертификату;	
	да су	
	[упаковани]	О
	[препаковани]	О
	у	
	[оригинал]	О
	[ново]	О
	да су засновани на	
	[оригинални фитосанитарни сертификат] и	О
	[додатни преглед],	О

4.	Фитосанитарни сертификат за реекспорт	M / O / Ц
	сматра се да су у складу са важећим фитосанитарним захтевима Уговорне стране увознице, и да током складиштења у [ЦЕФТА Страна реекспорта], пошиљка није била изложена ризику од заразе или инфекције.	
	Додатна декларација	
11.	Додатна декларација	O
	Третман дезинсекције и/или дезинфекције	
12.	Третман	M
13.	Хемијски (активни састојак)	O
14.	Трајање и температура	O
15.	Концентрација	O
16.	Датум	M
17.	Додатне информације	O
a.	Место издавања	M
b.	Име и потпис овлашћеног лица	M
v.	Датум	M

Табела 1.2.(5): Сертификат о фармацеутском производу

5.	Сертификат о фармацеутском производу	M / O / Ц
	Одговорна агенција	M
	Број	M
	Датум издавања	M
	Место издавања	M
	Број сертификата	M
	Пошиљалац извоз: [Агенција за лекове из CEFTA Стране извознице]	M
	Прималац/Увоз: [Агенција за лекове из CEFTA Стране увознице]	M
1.	Назив и облик дозирања производа:	M
1.1.	Активни састојак и количина по јединици дозе	M
1.2.	Да ли овај производ има дозволу да се пласира на тржиште за употребу у земљи извозници?	(да/не)
1.3	Да ли овај производ стварно постоји на тржишту у земљи извозници?	(да/не)
	Ако је одговор на 1.2. ДА: (наставити са делом 2А и изоставити део 2Б)	
2.А.1.	Број лиценце производа и датум издавања	Ц, М
2.А.2.	Носилац лиценце производа (име и адреса)	Ц, М
2.А.3.	Статус носиоца лиценце производа:	Ц, М
2.А.3.	За категорије б и ц назив и адреса производијача који производи дозне облике	Ц, О
1.	Да ли је образложение за усвајање дато у прилогу?	(да/не)
2.А.5.	Да ли су приложене, званично одобрене информације о производу потпуне и сагласне са лиценцом?	(да/не/нису приложене)
2.А.6.	Подносилац захтјева за сертификатом, ако се разликује од носиоца лиценце (име и адреса)	Ц
	Ако је одговор на 1.2 НЕ (изоставити део 2А и дати податке из дела 2Б)	
2.Б.1.	Подносилац захтева за сертификатом (име и адреса)	Ц, М
2.Б.2.	Статус подносиоца захтева:	Ц, М
2.Б.2.	За категорије Б и Ц, назив и адреса производијача који производи дозне облике	Ц, О

2.Б.3.	Зашто недостаје одобрење за стављање лека у промет? (Није потребно/ не тражи се/у разматрању/одбијено)	Ц, М
2.Б.4.	Примедбе	Ц, О
3.	Да ли тело за сертификање организује периодичну контролу производног погона у коме се производи дозни облик? <i>(Ако не, или није применљиво, пређите на питање 4.)</i>	(да / не / није примјенљиво)
3.1.	Периодичност рутинских контрола (године)	Ц, М
3.2.	Да ли се вршила контрола производње овог типа дозног облика?	(да/не)
3.3	Да ли су постројења и активности у складу са ГМП као што је препоручено од стране Светске здравствене организације?	(да / не / није примјенљиво)
4.	Да ли информације достављене од стране подносиоца захтева задовољавају тело за сертификање у свим аспектима производње производа: <i>(Ако не, објаснити)</i>	
	Објашњење	Ц, М
	Адреса надлежног тела за сертификање:	М
	Телефон/Факс:	О
	Име овлашћене особе:	М
	Датум:	М

Табела 1.2.(6): Одобрење извоза за групе лекова које садрже контролисане супстанце

6.	Одобрење извоза за групе лекова који садрже контролисане супстанце	М / О/Ц
	Број одобрења	М
	ИНН	М
	Царинска тарифа	М
	Име произвођача, облик, снага, паковање	М
	Мерна јединица	М
	Количина робе која се извози	М
	Количина материје одобрена за извоз	М
	Извозник	
	Име	М
	Адреса	М
	Поштански број	О
	Град	О
	Држава	О
	Увозник	
	Име	М
	Адреса	М
	Поштански број	М
	Град	М
	ЦЕФТА Страна	М
	Број одобрења увоза издатог у земљи увоза	М
	Датум одобрења увоза издатог у земљи увоза	М
	Крајњи - корисник	
	Име	М
	Адреса	М
	Поштански број	М
	Град	М
	ЦЕФТА Страна	М

	Сврха извоза	M
	Начин транспорта одобрена материја/материје	M
	Назив граничног прелаза	M
	Назив царинарнице	M
	Назив шпедитера	M
	Одобрење издато на дан	M
	Одобрење важи до	M
	Посебне напомене	
	1) Одобрење се односи на један увоз / извоз	M
	2) Ако увоз/извоз није извршен у року наведеном у одобрењу за увоз/извоз, увозник/извозник је дужан да обавести Агенцију о томе и да врати све примерке одобрења у року од 15 дана након истека одобрења за увоз/извоз	M

1.3. Заједничке базе података и централне услуге

Додатни протокол 5 и Анекс I пружају правну основу за стварање заједничких регионалних база података и централних услуга у оквиру потписнице СЕФТА.

Поред механизама размјене “од тачке до тачке” као што је дефинисано у члановима 1.1, 1.2 и 2.1, у овом Анексу се наводи списак заједничких база података и централних услуга које ће се установити током имплементације Додатног протокола 5.

Институције које ће поставити на хостинг ове регионалне базе података и централне услуге су секретаријат ЦЕФТА или секретаријат Савета за регионалну сарадњу. У случају да секретаријат Савета за регионалну сарадњу постави на хостинг регионалне базе података и централне услуге, биће потписан Меморандум о разумевању између ЦЕФТА секретаријата и секретаријата Савета за регионалну сарадњу како би се регулисала права и обавезе у погледу хостинг-а.

Табела 1.3.(1): Заједничке базе података

	Заједничка база података	Сврха	Права приступа
1.	База података међусобно признатих ЦЕФТА ОПС (овлашћени привредни субјекат)	Ширење информација о компанијама које имају ОПС статус: - Детаљи о компанијама - ЦЕФТА Страна која је сертификовала овлашћење	Царинска управа Надлежни органи укључени у царинање робе
2.	База података о небезбедним/ неусклађеним производима регистрованим на тржишту ЦЕФТА.	Спречавање дистрибуције/пласирања на тржиште небезбедних производа у трговини у оквиру ЦЕФТА као што су: 1) производи који нису у складу са техничким прописима; 2) список производа који су у складу са техничким прописима, али су опасни за јавни интерес, живот лјуди, животиња и биљака; 3) список производа чији увоз није дозвољен;	Јавни приступ

Табела 1.3.(2): Централне услуге

	Централна услуга	Сврха услуге	Права приступа
1.	Регионална база података издатих лиценци	Чување података о издатим лиценцима од стране надлежних органа и акредитованих лабораторија (на основу функционалних и других техничких спецификација EU TRACES, слична регионална база података и пратеће ИТ решење ће бити креирани)	СПС органи ТБТ органи

2. Одређивање средстава и обавеза размене података између царинских органа у мери у којој то дозвољава национално законодавство сваке земље

2.1. Размена података путем SEED-а (Систем за размену података о акцизама) која је тренутно подржана билатералним протоколима (Меморандумима о разумевању)

Раније успостављени систем за размену података о акцизама (SEED) између Управа царина потписнице CEFTA у региону западног Балкана подржан је билатералним протоколима (Меморандум о разумевању). Ови Меморандуми о разумевању ће остати на снази и даље ће представљати правни основ за већ успостављену билатералну размену електронских података између Управа царина.

Сврха спецификација у Анексу I је обједињавање и генерализовање спецификација из Меморандума о разумевању, на основу Обрасца Информативног блока SEED (представљен у Анексу II), који је званично прихваћен од стране Глобално умрежених царина (GNC), иницијативе Светске царинске организације (WCO).

Са циљем слања података пре доласка робе из Извозних царинских декларација (из CEFTA Странеизвознице у CEFTA Страну увозницу) током имплементације Додатног протокола 5, свака CEFTA Страна (њена Управа царина) ће успоставити додатне везе за сигурну размену података са свим осталим (несуседним) CEFTA Странама. Ова комуникационија инфраструктура ће представљати окосницу за целокупни систем размене података између CEFTA Страна.

2.2. Детаљне спецификације нивоа скупа података:

У следећој табели је приказана заједничка листа података из извозних декларација који ће бити размењени између CEFTA Страна:

Табела 2.2.(1): Заједнички скуп података из Извозне декларације

Поље ЈАД	Поље података	Опис
Поље А	Референтни број Јединственог административног документа	Референтни број јединственог административног документа
Поље 5	Ставке	Укупан број ставки
Поље 22 П1	Валута фактуре	ИСО 4217 код валуте
Поље 22 П2	Износ фактуре	Укупан фактурисани износ
Поље 29	Гранична царинарница	Излазна царинарница (њен референтни број)
Поље 35	Бруто маса	Укупна бруто маса
Поље 54	Место декларације	Место подношења царинске декларације
Поље 54	Датум декларације	Датум подношења декларације
Поље 2	Име пошиљаоца	Пошиљалац / Назив компаније
Поље 2	Идентитет пошиљаоца	Пошиљалац / ПИБ
Поље 19	Транспортни контејнер	Да ли се транспорт обавља контејнером (ДА / НЕ)
Поље 21 П1	Гранични идентитет транспорта	Камион (превозно средство) број регистарских таблица

Поље ЈАД	Поље података	Опис
Поље 21 П2	Транспортни гранични идентитет приколице	Број таблица приколице
Поље 21 П2	Гранична националност транспорта	Земља регистрације возила
Поље 25	Гранични начин транспорта	Начин транспорта
Поље 15	Земља полазишта	CEFTA Страна извозница (ISO ALPHA 2 код)
Поље 17	Земља одредишта	CEFTA Страна одредишта (ISO ALPHA 2 код)
Поље 31	Опис	Опис робе
Поље 32	Ставка	Број серије ставке
Поље 33	Робни код	Робни код
Поље 31	Паковање пакета	Број пакета
Поље 31	Паковање комада	Број комада

Стране CEFTA се не обавезују да размењују само горе наведени заједнички скуп података из Извозне декларације. CEFTA Стране се могу договорити да размењују шири скуп података на билатералном нивоу.

2.3. Географско проширење:

Управа царина Републике Молдавије може бити укључена у SEED размену, у складу са спецификацијама приказаним у Анексу II. Како Република Молдавија нема заједничке границе са другим потписницама CEFTA, примењиваће се спецификације које се односе само на размену података пре доласка SEED-а (Система за размену података о акцизама).

2.4. Подручја за проширење размене података између Управа царина

SEED размена података између Управа царина може се проширити да обухвати следеће пословне потребе

- а. Размена података о резултатима анализе ризика и контрола пошиљке (разлози за вршење контроле, индикатор ризика, резултат контроле);
- б. Размена података на повраћају ПДВ-а на границама;
- в. Размена података о скенер (х-зраци) снимцима контролисаних камиона/контейнера
- г. Размена података о Захтевима за предузимањем мера у вези са кршењем права интелектуалне својине

3. Међусобно признавање националних програма овлашћених привредних субјеката (ОПС)

Детаљне техничке спецификације за Међусобно признавање Програма ОПС-а (овлашћених привредних субјеката) су написане на основу Информативног блока (*Utility Block*) Светске царинске организације који се односи на Споразум о међусобном признавању овлашћених привредних субјеката и приказане су у Додатку III Анекса I.

У овом делу се наводе заједнички скупови података (наведени абецедним редом) који се односе на Међусобно признавање ОПС који ће бити размењени између ЦЕФТА Страна:

Табела 3.1: Поља података за Међусобно признавање ОПС

Поднесени подаци	Дефиниција	Вредности домена; примедбе
Прихваћени	Статус ОПС записа података у Поруци о резултатима	Вредности: 0 = Одбијено, 1 = Прихваћено
Статус ОПС сертификата	Код за разликовање постојећих, обустављених и укинутих сертификата.	Вредности: Ц = Постојећи, С = Обустављени, Р = Укинути
Врста ОПС сертификата	Врста ОПС сертификата	Врсте сертификата: Треба да дефинишу партнери
ОПС ИБТ (ИБТ-идентификациони број трговца)	Јединствени идентификатор за овлашћеног привредног субјекта који додељује партнер "Доделитељ" и који је повезан са релевантним ОПС сертификатом.	"Додељени" идентификационој броју трговца ОПС који додељује партнер "Доделитељ"
"АЛТЕРНАТИВНИ" ИБТ	"Алтернативни" ИБТ који додељује партнер "Обрађивач поднесака" сваком "Додељеном" ИБТ-у ОПС у случају да партнер "Обрађивач поднесака" не може обрадити "Додељени" ИБТ ОПС који је додељен од стране партнера "Доделитеља".	"Алтернативни" ИБТ додељен од стране партнера "Обрађивача поднесака" "Додељеном" ИБТ ОПС
Град	Име града ОПС	Град
Скраћенице о потребности података		P = Потребни, O = Опциони
Скраћенице за врсту података		а = Alpha, н = Нумерички, д = Датум, дт = Датум Време
Врста Датума истека	То је датум истека периода пуноважности ИБТ ОПС. Заједно са ставком подаци о Датуму почетка, пружа потпуну слику пуноважности коју ИБТ ОПС-а може имати током свог животног циклуса.	Дефинише датум када статус ОПС сертификата престаје да важи. Заједно са ставком Датум почетка, дефинише период током кога важи статус ОПС сертификата. Ако је датум истека празан период пуноважности је 'отвореног типа'.
Врста екстракције	Врста екстракције која се врши	Вредности: Ф = Пуна, Д =

		Диференцијална
Пуни назив	Пуни назив ОПС	
Језичка ознака	Језичка ознака која идентификује језички /знаковни скуп.	Језичка ознака која се користи за дефинисање језика који се користи за све текстуалне информације (ИСО Алфа 2 кодификација - ИСО 639).
Идентификација поруке	Јединствени идентификатор поруке	Идентификатор креиран помоћу ГУИД алгоритма
Операција	Ознака за разликовање између креираних, ажурираних и изbrisаних података.	Вредности: Ц = Креиран, У = Ажуриран, Д = Обрисан
Остали ИБТ	Национално дефинисан идентификациони број	Користи се у случајевима када партнер има Идентификациони број који није у складу са Моделом података СЦО (Светске царинске организације)
Поштански број	Поштански број ОПС.	
Референтна врста екстракције	Врста екстракције која се врши у Поруци еквиваленције	Вредности: Ф = Пуна, Д = Диференцијална
Референтна идентификација поруке	Јединствени идентификатор поруке о резултатима	Јединствени идентификатор поруке уз помоћ ГУИД алгоритма
Референтни број серије	Број поруке о резултатима	Идентификује серију Поруке о резултатима
Детаљи статуса	Опис детаља статуса	Слободни текст до 500 знакова са детаљима статуса
Време и датум слања	Датум када је податак послат	Датум и временска ознака када је податак послат
Организација слања	ИСО - 3166 alpha 2 код за партнера који шаље податак.	
Број серије	Идентификује размјене података, као резултат екстракције	Ако је ово пуна екстракција података, број серије одговара броју серије обухваћене диференцијалне екстракције
Скраћени назив	Скраћени назив ОПС.	Скраћени назив ОПС ограничен на максимално 35 знакова који су предвиђени у моделу података СЦО.
Датум почетка	Користи се за дефинисање датума почетка периода пуноважности ИБТ ОПС. Заједно са ставком Датум истека, пружа потпуну слику о пуноважности одређене вредности коју описана ставка може имати током свог животног циклуса.	Дефинише датум од кога важи статус сертификата ОПС. Заједно са ставком Датум истека, дефинише период током кога важи статус ОПС сертификата.

Ознака статуса	Ознаке за посебне сценарије	Вредности: E00001 = Није успјело уношење, податак већ постоји, E00002 = Није успјело ажурирање, податак не постоји, W00003 = Није успјело брисање, податак не постоји, И10001 = Податак ажуриран, али промене нису укључене
Врста статуса	Идентификује тип информације о статусу.	Вредности: 'E' = Грешка, 'W' = Упозорење, 'I' = Информације само
Улица и број	Улица и број ОПС.	
Национални идентификатор трговца	Јединствени идентификатор за овлашћеног привредног субјекта додијељен од стране надлежног органа и повезан са релевантним ОПС сертификатом	
Идентификација трансакција	Технички елеменат који омогућава да се групише неколико операција у једну аутоматску трансакцију	
Верзија	Технички елемент да укаже на верзију структуре поруке	

4. Завршне одредбе

4.1. Власништво над системом размене података

У овом поглављу се означава власник података, када се систем имплементира.

Када је Додатни протокол 5 имплементиран и систем електронске размјне података са релевантним базама података у функцији:

- Власништво над подацима похрањеним у SEED + базама података, код сваке CEFTA Странеће припадати датој CEFTA Страни, која мора да поштује правила о заштити података као што је наведено у члану 11 Додатног протокола 5;
- Власник података похрањених у заједничке базе података и централних услуга ће бити Царинска управа CEFTA Страна

4.2. Одржавање система за размену података

У овом поглављу се наводи како ће одржавање бити организована, када се систем имплементира.

Када је Додатни протокол 5 имплементиран и систем размене електронских података у функцији:

- Одржавање заједничких база података и централних услуга ће бити у надлежности CEFTA секретаријата или секретаријат Савета за регионалну сарадњу. У том случају, секретаријат Савета за регионалну сарадњу ће обезбедити одржавање регионалних база података и централних услуга и Меморандум о разумевању између CEFTA секретаријата и секретаријата Савета за регионалну сарадњу ће бити потписан како би се регулисала права и обавезе у погледу одржавања.

- Одржавање хардвера и комуникационе опреме за националне и билатералне (између Страна) комуникационе везе ће бити у надлежности Царинске управе CEFTA Страна или другог надлежног државног органа са одговарајућом инфраструктуром информационо-комуникационе технологије (ИКТ). Свака CEFTA Страна ће утврдити одговорне стручњаке за информационо-комуникационе технологије и доставити своје контакт податке овлашћеним техничким стручњацима у свим другим потписницама CEFTA, као и другим националним институцијама које су укључене у размену података;
- Одговорност за одржавање услуга за аутоматско и/или полу-автоматско похрањивање података у заједничку базу података и централне услуге, биће заједнички подељена између сваке поједине CEFTA Стране и секретаријата CEFTA или секретаријата Савета за регионалну сарадњу. У том случају, секретаријат Савета за регионалну сарадњу ће обезбедити одржавање регионалних база података и централних услуга и Меморандум о разумевању између CEFTA секретаријата и секретаријата Савета за регионалну сарадњу ће бити потписан како би се регулисала права и обавезе у погледу одржавања.
- Одржавање софтверских модула за размену података између CEFTA Страна мора бити координисано за цели CEFTA регион;

4.3. Измене и допуне спецификација Анекса I

У овом поглављу се дефинише начин на који ће техничке спецификације (првенствено она која се односи на попис докумената, њихових скупова података, заједничке базе података) изменити/ажурирати након усвајања Додатног протокола 5.

Након усвајања Додатног протокола 5, спецификације овог Анекса I ће се можда изменити кроз релевантне CEFTA структуре.

Додатак I –Информативни блок Поједностављење/олакшавање контрола

Предговор: Спецификације у Додацима Анекса I Додатног протокола 5 се заснивају на Обрасцу Светске царинске организације (WCO) за Информативни блок (Utility block), тачније Резиме иницијативе Глобално умрежених царина (GNC) Информативног блока.

СВРХА	<p>Слање података из сертификата (одлуке/одобрења/дозволе) издатих од стране надлежних органа (техничке агенције) из CEFTA Странеизвознице надлежним органима CEFTA Странеувознице робе.</p> <p>Надлежни органи CEFTA Стране увознице ће користити добијене податке да:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изврше анализу ризика и друге аналитичке мере унапред (пре долaska робе); • Убрзају у највећој могућој мери процедуре и формалности за издавање улазних и/или увозних сертификата (одлуке/ одобрења / дозволе);
ПРЕДНОСТ ВЛАДУ	<p>ЗА Очекује се да ће се остварити предности за следеће државне органе CEFTA Страна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Органе надлежне за фитосанитарне послове; • Органе надлежне техничке прописе; • Царинске органе; • Органе надлежне у области саобраћаја;
ПРЕДНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА / СТЕЈКХОЛДЕРЕ	<p>ЗА Предности и користи за пословну заједницу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Убрзање и олакшавање легалне трговине у свим фазама царинања; • Предвидљивије и транспарентније процедуре царинања робе;
<u>НИВО СУБЈЕКАТА</u>	<p>Следећи органи CEFTA Стране извознице роба ће послати податке надлежним органима CEFTA Стране увознице:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Органи надлежни за фитосанитарне послове; • Органи надлежни за ветеринарске послове; • Агенција за лекове и медицинска средства;
<u>НИВО СКУПА ПОДАТКА</u>	<p>Подаци из следећих врста документа ће бити размењени:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ветеринарско-здравствени сертификат за живе животиње • Ветеринарско-здравствени сертификат за производе животињског порекла • Фитосанитарни сертификат за извоз

	<ul style="list-style-type: none"> • Фитосанитарни сертификат за реекспорт • Сертификат о фармацеутском производу • Извозна дозвола за групе лекова који садрже контролисане супстанце (1) опојне дроге, 2) психотропне супстанце, 3) прекурсори, 4) лекови који садрже прекурсоре <p>По потреби, одговарајући међународни обрасци за горе наведене врсте докумената ће се користити као модели. С обзиром на структуру података, најновија верзија модела података СЦО, конкретније, Информациони пакет за размену података између влада ће се користити као модел.</p>
НИВО АКТИВАЦИЈЕ	<p>Догађај који иницира проток података:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Тренутак издавања докумената наведених у нивоу слоја података од стране овлашћене институције CEFTA Сране извознице;
ИНТЕРФЕЈС / ИНТЕГРАЦИЈА / КОМУНИКАЦИЈА	<p>Веза између укључених органа Срана CEFTA ће бити успостављена на следећи начин:</p> <ul style="list-style-type: none"> • SEED+ мрежа за систематску електронску размену података између царина ће се користити као окосница за билатералну размену података; • Размена информација ће се одвијати путем интернета и преко Виртуелних приватних мрежа. • Надлежни органи за фитосанитарне, ветеринарске послове, Агенција за лекове и органи за тржишни надзор ће успоставити везу са царинском SEED+ мрежом на националном нивоу; • Интерфејси између IT система ових институција и царинске SEED мреже обезбеђују: техничке поруке у HTML системима (<i>Extensible Markup Language</i>) и дефинисање Web Сервиса у WSDL језику (језику за дефинисање веб сервиса). • Сигурност свих размењених порука ће бити додатно осигурана асиметричним шифровањем кључем (користећи дигиталне сигурносне сертификате, које издају квалификована сертификациони тела);

Додатак II – Информативни блок за SEED (Систем за размену података о акцизама)

СВРХА	<p>Систематска и автоматска електронска размена података из царинских докумената (извоз, увоз и транзитне царинске декларације, ТИР и ATA карнети, поједностављени пратећи докуменат - фактура, укључујући и податке о прелазима празних камиона) између Управа царина CEFTA Страна, са следећим циљевима:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да се омогући слање података пре доласка робе у тренутку покретања царинске процедуре у партнеријској CEFTA Страни (из Одлазне царинарнице), са следећим циљевима: <ul style="list-style-type: none"> - Убрзање царинске процедуре и инспекцијских формалности (повезаних са датом царинском ознаком (а)) на тачки уласка на царинску територију CEFTA Стране увоза (или транзита); - Убрзање царинских и инспекцијских процедуре на Царинарници CEFTA Стране увознице; - Анализа података пре доласка робе помоћу унапред дефинисаних критеријума ризика и слање упозорења овлашћеним службеницима. • Да се изврши провера конзистентности декларација поднесених у две суседне Управе царина. Другим речима, да се омогући аутоматско упоређивање (упаривање и поређење) података из царинске документације поднесене код две суседне Стране CEFTA (Царинарница излаза и Царинарница улаза)
ПРЕДНОСТ ЗА ВЛАДУ	<p>Предности и користи за Управе царина CEFTA Страна:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Спречавање кријумчарења и јачање борбе против организованог криминала; • Спречавање потцењивања - повећање наплате царинских дажбина; • Спречавање корупције; • Побољшање 'Анализе ризика' података пре доласка робе; • Побољшање укупних техничких капацитета царинских управа CEFTA Страна; • Промоција и унапређење комуникације и сарадње између државних институција CEFTA Страна; • Ефикаснији рад царинских службеника;
ПРЕДНОСТИ ЗА ПРЕДУЗЕЋА / СТЕЈКХОЛДЕРЕ	<p>Предности и користи за пословне субјекте:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Убрзање царинских процедуре и олакшавање законите трговине;

ПРАВНИ ОКВИР И УСКЛАЂЕНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> • СЕФТА Додатни протокол 5; • Царински споразуми о међусобној административној помоћи; • Билатерални протоколи о електронској размени података (дефинисање, између осталог, билатералног обима података за размену); • Размјена информација је у складу са законским прописима о заштити података и подаци ће остати безбједни у одговарајућим системима
НИВО СУБЈЕКАТА	<p>Царинске управе СЕФТА Страна: Царинске управе за извоз, транзит и увоз, које имају следеће улоге:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Управа за одлазак: <ul style="list-style-type: none"> - Пружање ПРЕД-ДОЛАЗНИХ и ИЗЛАЗНИХ података - Добијање резултата о аутоматском упоређивању података из друге (указне) стране прелаза; • Управа за долазак: <ul style="list-style-type: none"> - Пружање УЛАЗНИХ података; - Добијање резултата о аутоматском упоређивању података; - Добијање упозоравајућих обавештења о примљеним ПРЕД-ДОЛАЗНИМ подацима, а на основу динамички дефинисаних критеријума ризика;
НИВО ПОСЛОВНИХ ПРАВИЛА	<p>1. Убрзање улазних и увозних процедура</p> <ul style="list-style-type: none"> • У тренутку ИЗВОЗНОГ царинења у Управи царина за одлазак, подаци из прихваћене извозне декларације ће бити послати путем SEED++ система у Управу за долазак и користити се за: <ul style="list-style-type: none"> • убрзање царинских формалности на месту уласка; • убрзање издавања потребних дозвола за улазак (како је дефинисано у царинским прописима) од стране надлежних органа; • убрзање увозног царинења на крајњем одредишту робе; <p>2. Анализа ризика и упозоравање</p> <ul style="list-style-type: none"> • На почетку царинског поступка у Управи за одлазак, подаци из прихваћеног царинског документа ће бити послати путем SEED+ система у Управу за долазак и употребљени за анализу ризика и генерисање аларма. • Ако је СЕФТА Страна Управа за долазак транзитна СЕФТА

	<p>Страна, ЦДПС ће послати информације из националне Транзитне декларације у SEED+ систем и подаци ће бити послани путем SEED+ система суседној CEFTA Страни као ПРЕД-ДОЛАЗНИ подаци који ће се користити за анализу ризика и генерисање аларма.</p> <p>3. Аутоматско упоређивање података</p> <ul style="list-style-type: none"> Када роба одлази из CEFTA Стране А, и улази у CEFTA Страну Б, поруке се обрађују у складу са следећим правилима пословања: <ul style="list-style-type: none"> - CEFTA Страна А делује као Управа за одлазак и Систем обраде царинске декларације шаље информације из националне извозне декларације путем SEED+ система суседној CEFTA Страни Б која делује као Управа за долазак - CEFTA Страна Б делује као Управа за долазак и Систем обраде царинске декларације шаље информације из националне увозне или транзитне декларације путем SEED+ система, чиме се процедура за аутоматско упоређивање података за кретање завршава.
НИВО СКУПА ПОДАТАКА	<p>SEED+ ће подржати размену података садржаних у следећим царинским документима:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. SEED+ поруке за Транзитне Декларације, као и поруке Новог компјутеризованог транзитног система из националног и заједничког домена: модел података заснован на Моделу података Светске царинске организације и Новог компјутеризованог транзитног система ЕУ); 2. SEED+ поруке за Извозне декларације: модел података који се заснива на Моделу података СЦО и Систему контроле извоза ЕУ; 3. SEED+ порука за Увозне декларације: модел података заснован на МП СЦО и Систему контроле увоза ЕУ - ова порука ће се користити за упоређивање података, и неће се преносити на суседне CEFTA Стране; 4. SEED+ поруке за ТИР карнете: модел података заснован на УНЕЦЕ (Економска Комисија Једињених народа за Европу) ТИР моделу података; 5. SEED+ поруке за ATA карнете; 6. SEED+ порука за пратећи документ Поједностављена процедура (фактура);

	7. SEED+ порука за преласке Празних камиона ;
НИВО АКТИВАЦИЈЕ	<p>Догађаји који иницирају проток података:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Пред-долазак: почетак царинске процедуре у Управи за одлазак. У тренутку прихватања царинског документа – Извозни јединствени административни документ (САД), Транзитни САД, ТИР карнет, Поједностављени пратећи документ. Ови подаци ће се користити за убрзање царинских и инспекцијских процедура и анализу ризика / генерисање аларма. 2. Излаз: завршетак царинске процедуре у Управи за одлазак. У тренутку потврђивања долaska камиона на излазну царинарницу у суседној Управи и провера камиона који излази из суседне CEFTA Стране. Ови подаци ће се користити као референце за аутоматско упоређивање података. 3. Улазак: почетак царинске процедуре у Управи за долазак. У тренутку прихватања царинске документације на Улазној царинарници подаци ће се користити за аутоматско упоређивање са референтним подацима добијеним из суседне Управе за одлазак.
ИНТЕРФЕЈС	<p>Техничке поруке повезане са нивоима скупа података и активације се заснивају на следећим царинским документима:</p> <ul style="list-style-type: none"> - САД (јединствени административни документ) транзитне поруке; - САД извозне поруке; - САД увозне поруке; - ТИР карнети; - ATA карнети; - Поједностављени пратећи документи; - Подаци о Празном камиону; <p>Техничке поруке су описане XML системима (Extensible Markup Language) и дефинисањем Web Сервиса у WSDL језику (језику за дефинисање веб сервиса).</p>
ИНТЕГРАЦИЈА	Царински SEED+ има " <i>point-to-multipoint</i> " топологију, што значи да ће свака укључена Управа царина имати свој SEED+ чвор, повезан са одговарајућим SEED+ чворови у свим осталим CEFTA Странама. SEED+ чвор треба да буде у потпуности интегрисан у националну царинску ИТ инфраструктуру, и повезан са осталим националним апликацијама преко Enterprise Service Bus (ЕСБ) и стандардних WSDL интерфејса.
КОМУНИКАЦИЈА	Размена информација ће се вршити путем Интернета и преко

	<p>Виртуелних приватних мрежа. Сигурност порука ће додатно бити осигурана асиметричним шифрирањем кључем (користећи дигиталне сигурносне сертификате које издају надлежна квалификована тела за сертификовање.</p> <p>СЕЕД + чвор треба да буде изграђен као Сервисно оријентисана архитектура (СОА), имплементирана помоћу технологије и стандарда Web услуга. Интерфејс (и) треба да се заснива на "Enterprise Service Bus" (ЕСБ) софтверској архитектури, омогућавајући флексибилну конфигурацију за међусобну повезаност.</p>
--	---

Додатак III –Информативни блок – Међусобно признавање овлашћених привредних субјеката

СВРХА	<ul style="list-style-type: none"> • Да се одреди процес који регулише информативну интеракцију између Царинских управа CEFTA Страна ("партнера") и укључених трговаца који се обавезују на Споразум/Уговор о међусобном признавању ОПС; • Да се омогући сваком од партнера да одобри повластице ОПС свих других CEFTA Страна у којима су и законодавство и имплементација националних програма у потпуности у складу са релевантним <i>EU acquis</i>;
ПРЕДНОСТ ЗА ВЛАДУ	<ul style="list-style-type: none"> • Унапређен процес за размену података који омогућава поновно коришћење овог истог приступа за све билатералне Уговоре о међусобном признавању ОПС на које се CEFTA Страна обавезује; • Сигурност у конзистентну и кохерентну аутоматску имплементацију билатералних Уговора о међусобном признавању ОПС код свих CEFTA Страна, промовишући све предвиђене користи кроз географски отисак билатералних Уговора о међусобном признавању ОПС (боља контрола, таргетирање, као директан резултат ефикасније аутоматске анализе ризика); • Ниски трошкови за успостављање билатералног Уговора о међусобном признавању ОПС са високом сигураношћу за поновну употребу, а тиме и смањење трошкова за имплементацију информационе технологије.
ПРЕДНОСТИ ЗА ПРЕДУЗЕЋА/СТЕЈКХОЛДЕРЕ	<ul style="list-style-type: none"> • Транспарентност и предвидљивост користи за ОПС које одобравају CEFTA Стране; • Сигурност да се CEFTA Стране обавезују да успешно имплементирају билатералне Уговоре о међусобном признавању ОПС и одобре бенефиције за признате ОПС (олакшице, нижи резултат ризика, смањење контроле при увозу и извозу, мањи утрошак времена до ослобађања робе са царине) на систематичан и предвидљив начин; • Омогућава потпуну транспарентност Идентификационог броја трговца (ИБТ) који треба да користи свака CEFTA Страна како би се осигурало признавање њиховог статуса ОПС.

ПРАВНИ ОКВИР И УСКЛАЂЕНОСТ	<ul style="list-style-type: none"> Правни оквир - Додатни протокол 5, Технички Анекс и билатерални Уговори о међусобном признавању ОПС између партнера; Усклађеност - CEFTA Странеморају осигурати да размена информација ОПС и свих пратећих података буде у складу са законом о заштити података сваке Стране; да подаци остану сигурни у својим системима и синхронизовани у оквиру ИТ система свих укључених CEFTA Страна. Доступност информација ОПС-а се наводи и дефинишу се мере у случају када информације ОПС-а нису доступне за обраду царинског обавештења или царинске декларације.
НИВО СУБЈЕКАТА	<p>Партнер се односи на уговорну CEFTA Страну (њену Управу царина) билатералног Уговора о међусобном разумевању ОПС. Важно је напоменути да ће сваки партнер деловати у оквиру две различите улоге:</p> <ul style="list-style-type: none"> Улога "Доделитеља": Као партнер "Доделитељ" који додељује статус ОПС трговцу, врши поновну процјену и евалуацију овог ОПС. Улога "Обрађивача поднесака": Као партнер "Обрађивач поднесака" који обрађује обавештење/изјаву коју подноси трговац у његов царински трансакциони систем. Трговац се односи на привредне субјекте који имају активну улогу подршке у размени информација, подупирајући билатералне Уговоре о међусобном признавању ОПС. Ове две улоге трговца учествују у процесу билатералног Уговора о међусобном признавању ОПС: "ОПС": Као трговац сертификован као ОПС од стране партнера "Доделитеља"; Трговац" Обрађивач поднесака": Као трговац који подноси обавештење/изјаву партнери "Обрађивачу поднесака" позивајући се на његов статус ОПС и статус ОПС његових партнера. <p>Процес билатералног Уговора о међусобном признавању ОПС уређује размену информација између партнера. Две улоге трговца су укључене како би се илустровао процес у целости (end-to-end). Међутим, треба напоменути да први стуб покрива само интеракције између царина.</p>
НИВО ПОСЛОВНИХ	Садржи низ детаљних правила која се односе на

ПРАВИЛА	<p>следеће:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Контакт тачке између партнера (СЕФТА Страна); • Захтеве који се односе на: <ul style="list-style-type: none"> ◦ информације ОПС; ◦ трговца као једног од учесника који пружа подршку у пословном процесу од почетка до краја; ◦ системе царинских трансакција код партнера "Обрађивача поднесака"; ◦ системе анализе ризика код партнера "Обрађивача поднесака"; ◦ Управљање идентитетом ОПС и, посебно, процесом одређивања алтернативног назива од стране партнера "Обрађивача поднесака"; ◦ природу и учесталост размене података, праћење и статистичке захтјеве. <p>Усклађеност свих партнера билатералног Уговора о међусобном признавању ОПС у складу са стандардом СЦО у погледу структуре ИБТ је велика прилика за поједностављење.</p>
НИВО СКУПА ПОДАТАКА	<p>Уговор о међусобном признавању ОПС ослања се на размену две функционалне поруке:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Додељене" информације ОПС; • "Алтернативни" Идентификациони број трговца између партнера "Доделитеља" и партнера "Обрађивача поднесака".
НИВО АКТИВАЦИЈЕ	<p>Уговор о међусобном признавању ОПС има три варијанте за уређивање интеракција између партнера у складу са следећим критеријумима:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Да ли постоји или не постоји потреба да партнер "Обрађивач поднесака" додели "Алтернативни" Идентификациони број трговца (ТИН) (инициран неусклађеним структурама ИБТ бројева између партнера); • У случају усклађивања структуре идентификационог броја трговца између партнера, могућност да партнер "Обрађивач поднесака" изабере "<i>Pull</i>" режим (уместо "<i>Push</i>" режима) за приступ информацијама ОПС од партнера "Доделитеља". <p>Три опције су:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Push" "Додељеног" Идентификационог броја

	<p>трговца ОПС и "Push back" Алтернативног" Идентификационог броја трговца између партнера "Доделитеља" и партнера "Обрађивача поднесака", за оне случајеве када партнери нису ускладили Идентификациони број трговца;</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Push" "Додељеног" Идентификационог броја ОПС од партнера "Доделитеља" до партнера "Обрађивача поднесака" када су партнери ускладили идентификациони број трговца; • "Pull" "Додељеног" Идентификационог броја трговца ОПС од партнера "Доделитеља" од стране партнера "Обрађивача поднесака", када се захтева усклађивање Идентификационог броја трговца.
ИНТЕРФЕЈС	<p>Уговор о међусобном признавању ОПС дефинише скуп четири техничке поруке повезане са следеће три опције у нивоу активације:</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Додељена" информација ОПС се шаље од партнера "Доделитеља" и "Алтернативни" Идентификациони број ОПС се враћа од партнера "Обрађивача поднесака", за оне случајеве када партнери нису усагласили Идентификационе бројеве трговаца; • Када су партнери ускладили Идентификационе бројеве трговаца, "Додељени" Идентификациони број трговца ОПС се шаље од партнера "Доделитеља" партнеру "Обрађивачу поднесака"; • "Додељену" информацију ОПС директно преузима партнер "Обрађивач поднесака" од партнера "Доделитеља". <p>Он такође предвиђа техничке поруке у HML системима (Extensible Markup Language) и дефинисање Web Сервиса у WSDL језику (језику за дефинисање веб сервиса).</p>
ИНТЕГРАЦИЈА	Ниво интеграције треба да буде профилисан од стране сваког партнера билатералног Уговора о међусобном признавању ОПС. То укључује пословни случај за национално профилисање, коришћење информација ОПС за процену ризика обавештења/изјаве и националне одредбе за идентификацију ОПС. Такође поставља захтев за доступношћу размењених података, даје назнаку могућег обима података и захтеве у погледу усклађености и инфраструктуре.
КОМУНИКАЦИЈА	Размена информација се одвија преко интернета. Сигурност размене се обезбеђује успостављањем веза и шифровања помоћу сигурносних сертификата.

АНЕКС II

**МАТРИЦА МЕМОРАНДУМА О РАЗУМЕВАЊУ ПОТПИСАНОГ
ИЗМЕЂУ ЦАРИНСКИХ ОРГАНА И НАДЛЕЖНИХ ОРГАНА У
ВЕЗИ СА ЕЛЕКТРОНСКОМ РАЗМЕНОМ ПОДАТКА**

	Ветеринарска управа	Национална Управа за безбедност хране	Национална Управа за фитосанитетне послове	Национална Управа за фармацеутске производе	Национална Дирекција за саобраћај	Национална Управа за техничку контролу	Национална полиција
Управа царина	ДП ДА						

ДП: Датум потписивања

ДП: Датум апликације

АНЕКС III

Овлашћени привредни субјекат

ГЛАВА I

**ДОДЕЉИВАЊЕ СТАТУСА ОВЛАШЋЕНОГ ПРИВРЕДНОГ
СУБЈЕКТА НА НАЦИОНАЛНОМ НИВОУ ОД СТРАНЕ СВАКЕ
ЦЕФТА СТРАНЕ**

Члан 1

Пријава и одобрење

- Привредни субјекат који је основан у ЦЕФТА страни и који испуњава критеријуме из члана 2. овог Анекса може поднети захтев за статус овлашћеног привредног субјекта.

Царински органи ће, након консултација са другим надлежним органима, ако је потребно, одобрити тај статус, који ће бити предмет надзора.

- Статус овлашћеног привредног субјекта може бити додељен кроз следеће врсте одобрења:
  - овлашћени привредни субјект за царинска поједностављења, које ће омогућити носиоцу да има користи од одређених поједностављења у складу са царинским прописима (AEOC - Царинска поједностављења); или
  - овлашћени привредни субјект у погледу сигурности и безбедности који има право на олакшице у погледу сигурности и безбедности (AEOS - Сигурност и безбедност).

Обе врсте овлашћења из става 2. овог члана се могу поседовати у исто време (AEOF - Царинска поједностављења / Сигурност и безбедност).

Када подносилац има право да му се одобри и AEOC и AEOS, царински орган надлежан за доношење одлуке издаје једно комбиновано одобрење.

Члан 2

Додељивање статуса

1. Критеријуми за додељивање статуса овлашћеног привредног субјекта су следећи:
  - (а) одсуство било каквог озбиљног или поновљеног кршења царинских прописа и пореских правила, укључујући и одсуство тешких кривичних дела која су у вези са пословном активношћу подносиоца захтева;
  - (б) поседовање високог нивоа контроле пословања и протока робе од стране подносиоца захтева, путем система вођења пословне евиденције, и по потреби, евиденције о превозу, који омогућава одговарајуће царинске контроле;
  - (ц) финансијска солвентност, која се сматра доказаном када подносилац захтева има добро финансијско стање, што му омогућава да испуњава своје обавезе, узимајући у обзир његове пословне активности;
  - (д) у погледу овлашћења из тачке (а) члана 1 (2) овог Анекса, практични стандарди компетенција или стручних квалификација директно повезаних са делатношћу која се обавља; и
  - (е) у погледу овлашћења из тачке (б) члана 1 (2) овог Анекса, одговарајући стандарди сигурности и безбедности, који се сматрају испуњеним када подносилац захтева показује да одржава одговарајуће мере како би се осигуравала сигурност и безбедност међународног ланца снабдевања укључујући области физичког интегритета и контроле приступа, логистичких процеса и руковање посебним врстама робе, кадрове и идентификовање пословних партнера.
2. Свака Страна CEFTA одређује процедуре за захтевање и издавање статуса овлашћеног привредног субјекта и правне последице овог статуса.
3. Царински органи ће пратити услове и критеријуме које мора да испуњава носилац овлашћења ОПС. Они такође прате усклађеност са обавезама које произлазе из овлашћења ОПС. У случају када ОПС постоји мање од три године, царински органи га строже надзиру током прве године након давања статуса ОПС.

Члан 3

Усклађеност

1. Када је подносилац захтева физичко лице, критеријум утврђен у члану 2 (1а) овог Анекса се сматра испуњеним ако, у последње 3 године, подносилац захтева и, по потреби, запослени, задужен за царинска питања подносиоца захтева нису починили озбиљније кршење или поновљена кршења царинских прописа и пореских правила и немају досије за тешка кривична дела која се односе на њихову привредну делатност.
- Када подносилац захтева није физичко лице, критеријум утврђен у члану 2 (1а) овог Анекса се сматра испуњеним, у случају када, у последње 3 године, ни једно од следећих лица није починило озбиљно кршење или поновљена кршења царинских прописа и пореских правила или нема

досије за тешка кривична дела у вези са њиховом привредном делатношћу:

- (а) подносилац захтева;
  - (б) одговорно лице код подносиоца захтева или којеврши контролу над његовим управљањем;
  - (ц) запослени задужен за царинска питања подносиоца захтева.
2. Међутим, критеријум из члана 2 (1а) овог Анекса може се сматрати испуњеним када царински орган надлежан за доношење одлуке сматра да је прекрај мањег значаја, у односу на број или величину предметних пословних активности, а царински орган нема сумње у добру веру подносиоца захтева.
  3. Када је лице из 1 (б) основано или има пребивалиште у другој земљи, царински орган надлежан за доношење одлуке треба да процени испуњеност критеријума из члана 2 (1а) овог Анекса на основу евиденције и информација које су му доступне.
  4. Када није прошло 3 године од оснивања подносиоца захтева, царински орган надлежан за доношење одлуке треба да процени испуњеност критеријума из члана 2 (1а) овог Анекса на основу евиденције и информација које су му доступне.

Члан 4

Задовољавајући систем вођења пословне евиденције и евиденције о превозу

1. Критеријум утврђен у члану 2 (1б) овог Анекса се сматра испуњеним ако су испуњени следећи услови:
  - (а) подносилац захтева користи рачуноводствени систем који је у складу са општеприхваћеним рачуноводственим принципима који се примењују у држави потписници у којој се рачуни воде, омогућава царинску контролу на бази ревизије и води архиву података која обезбеђује ревизијски траг од тренутка када подаци уђу у евиденцију;
  - (б) евиденција коју води подносилац захтева за царинске сврхе је интегрисана у рачуноводствени систем подносиоца захтева или су дозвољене унакрсне провере информација са рачуноводственим системом;
  - (ц) подносилац захтева дозвољава царинским органима физички приступ свом рачуноводственом систему и, по потреби, својој пословној евиденцији и евиденцији о превозу;
  - (д) подносилац захтева омогућава царинском органу електронски приступ својим рачуноводственим системима и, по потреби, својој пословној евиденцији и евиденцији о превозу ако се ти системи или евиденција води електронским путем;
  - (е) подносилац захтева има логистички систем који идентификује робу као домаћу или страну робу и означава, по потреби, њену локацију;
  - (ф) подносилац захтева има административну организацију која одговара врсти и величини пословања и која је подесна за управљање протоком роба, и има интерне контроле за спречавање, откривање и исправљање грешака и спречавање и откривање нелегалних или нерегуларних трансакција;

- (г) по потреби, подносилац захтева има задовољавајуће процедуре на сази за поступање у погледу дозвола и овлашћења одобрених у складу са мерама пословне политике или у погледу трговине пљоопривредним производима;
  - (х) подносилац захтева има задовољавајуће процедуре за архивирање својих евиденција и информација и за заштиту од губитка информација;
  - (и) подносилац захтева осигурува да се релевантни запослени упућују да обавесте царинске органе кад год се открију потешкоће у погледу усклађености и успоставља процедуре за обавештавање царинских органа о таквим потешкоћама;
  - (ј) подносилац захтева има одговарајуће сигурносне мере да заштити компјутерски систем од неовлашћеног упада и осигура документацију;
  - (к) по потреби, подносилац захтева има на располагању задовољавајуће процедуре за коришћење дозвола за увоз и извоз у вези са забранама и ограничењима, укључујући и мере за разликовање роба које подлежу забранама или ограничењима од других роба и мере како би се осигурада усклађеност са тим забранама и ограничењима.
2. Када подносилац захтева захтева само овлашћење као привредни субјекат овлашћен за сигурност и безбедност, као што је наведено у члану 1 (2б) овог Анекса, захтев из става 1 (е) се не примењује.

Члан 5

Финансијска солвентност

1. Критеријум утврђен у члану 2 (1ц) овог Анекса сматра се испуњеним када подносилац захтева поступа у складу са наведеним:
  - а) над подносиоцем захтева се не спроводи стечајни поступак;
  - б) током последње 3 године које су претходиле подношењу захтева, подносилац захтева је испунио своје финансијске обавезе у вези са плаћањем царина и свих других дажбина, пореза или накнада које се наплаћују или су у вези са увозом или извозом робе;
  - в) подносилац захтева указује, на основу евиденције и доступних информација за протекле 3 године пре подношења захтева, да има задовољавајуће финансијско стање да испуни своје обавезе с обзиром на врсту и обим пословне активности, укључујући непостојање негативне нето имовине, осим где може да се покрије.
2. Ако подносилац захтева постоји мање од 3 године, његова финансијска солвентност, као што је наведено у члану 2 (1ц) овог Анекса, се проверава на основу доступне евиденције и информација.

Члан 6

Практични стандарди компетенција или стручних квалификација

1. Критеријум утврђен у члану 2 (1д) овог Анекса се сматра испуњеним ако је испуњен било који од следећих услова:

- (а) подносилац захтева или особа задужена за царинска питања подносиоца захтева поштују један од следећих практичних стандарда компетенције:
    - (и) доказано практично искуство од најмање 3 године у царинским пословима;
    - (ии) стандард квалитета у вези са царинским питањима који је усвојило Европско тело за стандардизацију;
  - (б) подносилац захтева или особа задужена за царинска питања подносиоца захтева су успешно завршили обуку која обухвата царинске прописе који су у складу са и који одговарају обиму његове укључености у царинске активности, пружену од стране неког од наведених:
    - (I) царинског органа CEFTA стране;
    - (II) образовне установе признате за потребе пружања такве квалификације од стране царинских органа или тела CEFTA стране задужене за стручно оспособљавање;
    - (III) професионалног или трговинског удружења признатог од стране царинских органа CEFTA стране или акредитовано у CEFTA страни, у сврху пружања такве квалификације.
2. Када је особа задужена за царинска питања подносиоца захтева особа под уговором, критеријум утврђен у члану 2 (д) овог анекса се сматра испуњеним ако је особа под уговором привредни субјекат овлашћен за царинска поједностављења као што је наведено у члану 1 (2а) овог анекса.

Члан 7

Стандарди сигурности и безбедности

- 1. Критеријум утврђен у члану 2 (е) овог анекса се сматра испуњеним ако су испуњени следећи услови:
  - (а) зграде које ће се користити у вези са операцијама које се односе на AEOS пружају заштиту од незаконитог упада и изграђене су од материјала који спречавају незаконит улазак;
  - (б) постоје одговарајуће мере за спречавање неовлашћеног приступа канцеларијама, местима за доставу, доковима за утовар, површинама за складиштење терета и другим релевантним местима;
  - (ц) предузете су мере за руковање робом које укључују заштиту од неовлашћеног уношења или замене, неправилног руковања робом и неовлашћеног поступања са теретним јединицама;
  - (д) подносилац захтева је предузео мере које омогућавају да се јасно идентификују његови пословни партнери и да се осигура, кроз имплементацију одговарајућих уговорних аранжмана или других одговарајућих мера у складу са пословним моделом подносиоца захтева, да ти пословни партнери гарантују сигурност свог дела међународног ланца снабдевања;
  - (е) подносилац захтева спроводи у оној мери у којој то национални закон дозвољава, безбедносну проверу на потенцијалним запосленим лицима на безбедносно осетљивим позицијама и

- периодично врши провере релевантних података постојећих запослених на таквим позицијама и где то околности оправдавају;
- (ф) подносилац захтева примењује одговарајуће безбедносне процедуре за све спољне уговорене провајдере услуга;
  - (г) подносилац захтева осигурава да његово особље које је задужено за питања безбедности редовно учествује у програмима за подизање свести о тим безбедносним питањима;
  - (х) подносилац захтева је именовао контакт особу задужену за питања у вези са сигурношћу и безбедношћу.
2. Када је подносилац захтева носилац сертификата за сигурност и безбедности издатог на основу међународне конвенције или међународног стандарда Међународне организације за стандардизацију, или европског стандарда Европског тела за стандардизацију, ови сертификати ће се узети у обзир приликом провере усклађености са критеријумима утврђеним у члану 2 (е) овог анекса.
Сматра се да су критеријуми испуњени у мери у којој се утврди да су критеријуми за издавање сертификата идентични или еквивалентни онима утврђеним у члану 2 (е) овог анекса.
  3. Када је подносилац захтева регулисани агент (авио-превозник, агент, шпедитер или било који други субјекат који осигурува безбедносне контроле у погледу терета или поште) или познати пошиљалац (пошиљалац који шаље робу или пошту за свој рачун и чије процедуре испуњавају општа безбедносна правила и стандарде довољне да омогуће превоз терета или поште на сваком авиону) и испуњава захтеве општих основних стандарда о безбедности ваздушног саобраћаја, сматра се да су критеријуми из става 1 овог члана испуњени у погледу локација и пословних активности за које је подносилац захтева добио статус регулисаног агента или познатог пошиљаоца у мери у којој су критеријуми за издавање статуса регулисаног агента или познатог пошиљаоца идентични или еквивалентни онима утврђеним у члану 2 (е) овог анекса.

Члан 8

Услови за прихватање захтева за добијање статуса ОПС

1. Поред општих услова за прихватање захтева, како би се пријавио за статус ОПС, подносилац захтева подноси упитник за самопроцену, који царински органи обезбеђују, заједно са захтевом.
2. Привредни субјекат подноси један захтев за статус ОПС који обухвата све његове сталне пословне објекте на царинском подручју СЕФТА стране.

ГЛАВА II

ПОВЛАСТИЦЕ КОЈЕ ПРОИСТИЧУ ИЗ СТАТУСА ОПС КОЈЕ СЕ ДОДЕЉУЈУ У ОКВИРУ НАЦИОНАЛНИХ ПРОГРАМА ОПС У CEFTA СТРАНАМА

Члан 9

Поједностављења у погледу декларација пре отпреме

1. Када привредни субјекат овлашћен за сигурност и безбедност као што је наведено у члану 1 (2б) овог Анекса подноси у своје име декларацију пре отпреме у облику царинске декларације или декларације за поновни извоз, нису потребни никакви други подаци осим оних наведених у тим декларацијама.
2. Када AEOS подноси, у име неког другог лица које је такође AEOS, декларацију пре отпреме у облику царинске декларације или декларације за поновни извоз, нису потребни никакви други подаци осим оних наведених у тим декларацијама.

Члан 10

Повољнији третман у погледу процене ризика и контроле

1. Овлашћени привредни субјекат (ОПС) подлеже мањем броју физичких или документарних контрола од других привредних субјеката.
2. Када је AEOS поднео улазну сажету декларацију или царинску декларацију или декларацију за привремени смештај или када је AEOS поднео обавештење и омогућио приступ подацима које се односе на његову улазну сажету декларацију у његовом компјутерском систему, царинарница одмах, када је пошиљка изабрана за физичку контролу, обавештава AEOS о тој чињеници. То обавештење се доставља пре доласка робе на царинску територију CEFTA стране.

То обавештење ће такође бити доступно и превознику ако се разликује од AEOS из првог подстава, под условом да је превозник AEOS и да је повезан са електронским системима који се односе на декларације из првог подстава.

То обавештење се не доставља у случају да може да угрози контроле које треба извршити или резултате истих.

3. Када ОПС поднесе декларацију за привремени смештај или царинску декларацију пре подношења робе, царинарница надлежна за пријем дате декларације за привремени смештај или царинске декларације, када је пошиљка одређена за царинску контролу, обавештава ОПС о тој чињеници. То обавештење се доставља пре подношења робе на царину.

То обавештење се не доставља у случају да може да угрози контроле које треба извршити или резултате истих.

4. Када су пошиљке декларисане од стране ОПС изабране за физичку и документарну контролу, те контроле се врше као приоритетне.

На захтев ОПС контрола се може извршити на неком другом месту које није место где се роба подноси на царину.

5. Обавештења из ст. 2. и 3. се не односе на царинске контроле о којима је одлучено на основу декларације за привремени смештај или царинске декларације након подношења робе.

Члан 11

Изузеће од повлашћеног третмана

Повољнији третман из члана 10. овог анекса се не примењује на царинске контроле које се односе на посебно повишен ниво претње или обавезе контроле предвиђене другим прописима СЕФТА стране.

Међутим, царински органи обављају потребне обраде, формалности и контроле за пошиљке декларисане од стране АEOS као приоритетну ствар.

ГЛАВА III

СУСПЕНЗИЈА, ОДБАЦИВАЊЕ, УКИДАЊЕ И ПОНИШТЕЊЕ СТАТУСА ОВЛАШЋЕНОГ ПРИВРЕДНОГ СУБЈЕКТА У НАЦИОНАЛНИМ ПРОГРАМИМА ОПС СЕФТА СТРАНА

Члан 12

Правне последице суспензије

1. Када се одобрење ОПС суспендује због неусклађености са неким од критеријума из члана 2 овог анекса, сваку одлуку донету у вези са тим ОПС, која се заснива на овлашћењу ОПС у целини или на било ком одређеном критеријуму који је довео до суспензије одобрења ОПС, царински орган који ју је донео суспендује.
2. Суспензија одлуке која се односи на примену царинских прописа донесена у погледу ОПС, не доводи до аутоматске суспензије одобрења ОПС.
3. Када се одлука која се односи на лице које је и АEOS и привредни субјекат овлашћен за царинска поједностављења, као што је наведено у члану 1 (2а) овог анекса, (AEOC) суспендује, а не поништава, укида или мења, у случају када:
  - (а) царински орган сматра да може постојати доволно основа за поништавање, укидање или измену и измену одлуке, али да још увек не постоје сви потребни елементи за доношење одлуке о поништењу, укидању или изменама;
  - (б) царински орган сматра да нису испуњени услови за доношење одлуке или да ОПС не поступа у складу са обавезама које проистичу из овлашћења ОПС, и да је потребно омогућити ОПС-у време да предузме мере како би се осигурало испуњавање услова или усклађеност са обавезама;
  - (ц) ОПС захтева такву суспензију јер привремено не може да испуни услове прописане за дату одлуку или да поступа у складу са обавезама које та одлука намеће због неиспуњавања услова из члана 2 (д) овог анекса, његово овлашћење AEOC се суспендује, али његово АEOS овлашћење остаје на снази.

Када је одлука која се односи на лице које је и АEOS и AEOC суспендована у складу са 3 (а), 3 (б) или 3 (ц) због неиспуњавања услова прописаних у члану 2 (е) овог анекса, његово АEOS овлашћење се суспендује, али његово AEOC овлашћење остаје на снази.

Члан 13

Одбијање захтева

Одбијање захтева ОПС не утиче на постојеће повољне одлуке донесене у погледу подносиоца захтева у складу са царинским прописима, осим ако се доношење тих повољних одлука не заснива на испуњењу било ког од критеријума ОПС за које је доказано да нису испуњени током разматрања захтева ОПС.

Члан 14

Укидање одобрења

1. Укидање одобрења ОПС неће утицати на било коју повољну одлуку која је донесена у погледу истог лица, осим ако је статус ОПС био услов за ту повољну одлуку, или је та одлука била заснована на критеријуму наведеном у члану 2 овог анекса који више није испуњен.
2. Укидање или измена повољне одлуке која је донесена у вези са носиоцем овлашћења не утичу аутоматски на овлашћење ОПС тог лица.
3. Када је исто лице и АЕОС и АЕОС, због неиспуњења услова из члана 2 (д) овог Анекса, овлашћење АЕОС се укида, а овлашћење АЕОС остаје на снази.

У случају када је исто лице и АЕОС и АЕОС, због неиспуњења услова предвиђених у члану 2 (а) овог анекса, овлашћење АЕОС се укида, а овлашћење АЕОС остаје на снази.

Члан 15

Поништавање

1. Царински органи ће поништити одобрење ОПС ако су испуњени следећи услови:
  - (а) одлука о одобрењу ОПС је донета на основу нетачних или непотпуних информација;
  - (б) ОПС је знао или је требало разумно да зна да су подаци били нетачни или непотпуни;
  - (ц) да су подаци били тачни и потпуни, одлука о одобрењу ОПС би била другачија.
2. ОПС се обавештава о поништавању.
3. Поништење производи правно дејство од дана доношења поништене одлуке, осим ако није другачије наведено у одобрењу ОПС у складу са царинским законодавством.

**ОДЛУКА ЗАЈЕДНИЧКОГ КОМИТЕТА СПОРАЗУМА О
СЛОБОДНОЈ ТРГОВИНИ У ЦЕНТРАЛНОЈ ЕВРОПИ**

број 3/2015

усвојена 26. новембра 2015. године

о измени Одлуке Заједничког комитета Споразума о слободној трговини у Централној Европи број 3/2013, у вези са Анексом 4 Споразума о слободној трговини у централној Европи (CEFTA 2006), Протокол о дефиницији појма „производи са пореклом” и методе административне сарадње из члана 14, ст. 1. и 3, усвојене 20. новембра 2013. године

Заједнички Комитет,

Имајући у виду Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у централној Европи (CEFTA 2006), (у даљем тексту: Споразум) потписан у Букурешту 19. децембра 2006. године, а посебно члан 14. CEFTA 2006 о правилима о пореклу и сарадњи царинских администрација,

Имајући у виду Анекс 4 CEFTA 2006, Протокол о дефиницији појма „производи са пореклом” и методе административне сарадње, (у даљем тексту: Протокол),

С обзиром на то да:

- (1) се члан 14. CEFTA 2006 односи на Анекс 4 који прописује правила о пореклу и омогућава CEFTA кумулацију порекла и кумулацију порекла у оквиру процеса стабилизације и придрживања,
- (2) је Протокол последњи пут изменењен Одлуком Заједничког комитета број 3/2013 од 20. новембра 2013, о измени Анекса 4 CEFTA 2006 који се односи на дефиницију појма производа са пореклом и методе административне сарадње, тако да се позива на Регионалну Конвенцију о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о пореклу⁹, (у даљем тексту: Конвенција)
- (3) су учеснице у процесу стабилизације и придрживања укључене у пан-евро-медитеранску зону кумулације порекла кроз Конвенцију,
- (4) стране уговорнице Конвенције нису ограничene Конвенцијом да у билатералним споразумима одступе од Конвенције. Ове посебне одредбе о одступању садржане су у Анексима Прилога II Конвенције. Посебну пажњу треба обратити на транспарентност укључујући целиснодост измена процедуре за измене или допуне Прилога II Конвенције.
- (5) постојећи прелазак ка Конвенцији није истовремен за све стране уговорнице у зони кумулације, то не би требало да води до мање повољног положаја од претходног предвиђеног Протоколом,

ОДЛУЧИО ЈЕ О СЛЕДЕЋЕМ:

Члан 1.

Правила о пореклу

Анекс Одлуке број 3/2013 је замењен Анексом уз ову одлуку, који садржи Протокол А и Протокол Б са својим припадајућим Прилогом 1 и Прилогом 2.

---

⁹ „Службени лист Европске уније”, број L 54, од 26.2.2013, стр. 4.

Члан 2.**Ступање на снагу**

- (1) Ова одлука ступа на снагу даном њеног усвајања.
- (2) Датуми примене ове одлуке неће бити пре 26. новембра 2016. године, о чему ће, свака CEFTA страна писменим путем обавестити председавајућег Подкомитета за царине и порекло.

Усвојено у Кишњеву 26. новембра 2015. године, у присуству представника свих CEFTA страна.

АНЕКС

Протокол А о дефиницији појма „производи са пореклом“ и методе административне сарадње

Члан 1.

Важећа правила о пореклу

- (1) У сврху примене члана 14. Анекса 1 (CEFTA 2006) уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у централној Европи, потписаног у Букурешту 19. децембра 2006 (Споразум), примењује се Прилог I и одговарајуће одредбе Прилога II Регионалне Конвенције о пан-евро-медитеранским префериранцијалним правилима о пореклу¹⁰, (у даљем тексту: Конвенција).

Сва позивања на „одговарајући споразум” у Прилогу I и у одговарајућим одредбама Прилога II Регионалне Конвенције о пан-евро-медитеранским префериранцијалним правилима о пореклу, тумаче се тако да значе Споразум.

Члан 2.

Решавање спорова

- (1) Ако дође до спорова у односу на поступке провере из члана 32. Прилога I Конвенције, који не могу бити решени између царинских органа који су поднели захтев за проверу и царинских органа одговорних за обављање провере, исти се упућују Заједничком комитету из члана 42. и 43. CEFTA 2006.
- (2) У свим случајевима решавања спорова између увозника и царинских органа CEFTA стране увознице, примењује се законодавство те CEFTA стране.

Члан 3.

Измене Протокола

Заједнички комитет из члана 14. став 1. CEFTA 2006, може одлучити да измени одредбе важећег Протокола.

Члан 4.

Иступање из Конвенције

- (1) Уколико било која од CEFTA страна достави писмено обавештење депозитару Конвенције о својој намери да иступи из Конвенције у складу са њеним чланом 9, остале CEFTA стране одмах улазе у преговоре о правилима о пореклу у сврху примене Споразума.
- (2) До ступања на снагу таквих новодоговорених правила о пореклу, у овом Споразуму примењују се правила о пореклу садржана у Прилогу I, и када је то потребно, одговарајуће одредбе Прилога II Конвенције које су на снази у моменту иступања. Међутим, од тренутка иступања, правила о пореклу садржана у Прилогу I, и када је то потребно, одговарајућим одредбама Прилога II Конвенције, тумаче се тако да омогуће билатералну кумулацију између стране уговорнице која иступа и осталих CEFTA страна.

---

¹⁰ СЛ ЕУ 54, 26.2.2013, стр. 4

Члан 5.**Прелазне одредбе - кумулација**

- (1) Изузетно од члана 3. Прилога I Конвенције, правила о кумулацији садржана у чл. 3. и 4. Анекса 4, Протокола о дефиницији појма „производи са пореклом“ и методама административне сарадње, последњи пут измененог Одлуком број 3/2013, настављају да се примењују између CEFTA стране која још није почела да примењује Конвенцију и осталих CEFTA страна, док одговарајућа CEFTA страна не почне са применом Конвенције.
- (2) Изузетно од чл. 16(5) и 21(3) Прилога I Конвенције, када кумулација укључује искључиво државе EFTA, Фарска острва, ЕУ, Турску и CEFTA стране, као доказ о пореклу може се користити уверење о кретању робе EUR.1 или изјава о пореклу.
- (3) Узорак уверења о кретању робе EUR.1 или изјава о пореклу, прописани Анексом 4 CEFTA Споразума, неће бити у употреби након 1. јуна 2016. године.

**Протокол Б о примени пуне кумулације и повраћаја дажбина
у CEFTA и методе административне сарадње**

Члан 1.

Искључења из кумулације порекла

Производи који су стекли порекло применом одредаба предвиђених овим протоколом искључују се из кумулације предвиђене чланом 3. Прилога I Конвенције.

Члан 2.

Кумулација порекла

- (1) У циљу примене одредаба члана 2(1)(б) Прилога I Конвенције, обрада или прерада спроведена у једној од CEFTA страна, сматра се обрадом спроведеном у било којој другој CEFTA страни, када се добијени производи накнадно обрађују или прерађују у одређеној страни. Када су производи са пореклом, у складу са овом одредбом, добијени у две или више одређених страна, сматра се да имају CEFTA порекло само ако обрада или прерада превазилазе радње из члана 6. Прилога I Конвенције.
- (2) У циљу примене одредаба члана 2(1)(б) Прилога I Конвенције, обрада или прерада спроведена у Европској унији, Фарским острвима, Исланду, Норвешкој, Швајцарској (укључујући Лихтенштајн) и Турском, сматра се обрадом спроведеном у CEFTA странама, када се добијени производи накнадно обрађују или прерађују у једној од CEFTA страна. Када су производи са пореклом, у складу са овом одредбом, добијени у две или више одређених страна, сматра се да имају CEFTA порекло само ако обрада или прерада превазилазе радње из члана 6. Прилога I Конвенције.
- (3) У циљу примене одредаба члана 2(1)(б) Прилога I Конвенције, обрада или прерада спроведена у CEFTA странама, сматра се обрадом спроведеном у Европској унији, Фарским острвима, Исланду, Норвешкој, Швајцарској (укључујући Лихтенштајн) и Турском, када се добијени производи накнадно обрађују или прерађују у Европској унији, Фарским острвима, Исланду, Норвешкој, Швајцарској (укључујући Лихтенштајн) и Турском. Када су производи са пореклом, у складу са овом одредбом, добијени у две или више одређених страна, сматра се да имају порекло из Европске уније, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) и Турске само ако обрада или прерада превазилазе радње из члана 6. Прилога I Конвенције.
- (4) Кумулација под условима из члана 2(2) и 2(3), може се применити само под условом:
  - (а) да се између ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске и CEFTA стране која је укључена у стицање статуса производа са пореклом и одредишне CEFTA стране, примењује споразум о преференцијалној трговини у складу са чланом ХХIV Општег споразума о царинама и трговини (GATT);
  - (б) да су материјали и производи стекли статус производа са пореклом применом правила о пореклу која су идентична правилима из овог протокола; и

(в) да је обавештење о одступању од Конвенције достављено Заједничком комитету Конвенције у складу са Прилогом II Конвенције.

Члан 3.

Докази о пореклу

- (1) Не доводећи у питање члан 16 (4) и (5) Прилога I Конвенције, уверење о кретању робе EUR.1 издају царински органи CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске ако се дати производи могу сматрати производима пореклом из CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске применом кумулације у складу са чланом 2. овог протокола и испуњавају остале услове из Прилога I Конвенције.
- (2) Не доводећи у питање члан 21 (2) и (3) Прилога I Конвенције, изјава о пореклу може се сачинити ако се дати производи могу сматрати производима пореклом из CEFTA стране, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске применом кумулације у складу са чланом 2. овог протокола и испуњавају остале услове из Прилога I Конвенције.

Члан 4.

Изјава добављача

- (1) Приликом издавања уверења о кретању робе EUR.1 или сачињавања изјаве о пореклу робе у CEFTA страни, ЕУ, Фарским острвима, Исланду, Норвешкој, Швајцарској (укључујући Лихтенштајн) или Турској за производе са пореклом, у чијој производњи је коришћена роба која долази из друге CEFTA стране, ЕУ, Фарских острва, Исланда Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске, а која је прошла обраду или прераду у тим странама, и у датим земљама без добијеног статуса производа са преференцијалним пореклом, узима се у обзир изјава добављача дата за ту робу у складу са овим чланом.
- (2) Изјава добављача из става (1) служи као доказ обраде или прераде спроведене у CEFTA странама, ЕУ, Фарским острвима, Исланду, Норвешкој, Швајцарској (укључујући Лихтенштајн) или Турској на датој роби у сврху одређивања да ли се производи у чијој су изради коришћене ове робе, могу сматрати производима пореклом из CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске и да ли испуњавају остале услове из Прилога I Конвенције.
- (3) Осим у случајевима предвиђеним у ставу (4) овог члана, добављач може сачинити засебну изјаву добављача за сваку пошиљку робе у форми предвиђеној у Прилогу 1 овог протокола, на листу папира који ће бити приложен уз фактуру, доставницу или било који други комерцијални документ који описује дату робу са доволно детаља који омогућавају њену идентификацију.
- (4) Када добављач редовно снабдева одређеног купца робом за коју се очекује да ће обрада или прерада спроведена у CEFTA странама, ЕУ, Фарским острвима, Исланду, Норвешкој, Швајцарској (укључујући Лихтенштајн) или Турској, остати непромењена у знатном временском периоду, добављач може обезбедити јединствену изјаву добављача која

обухвата и накнадне пошиљке те робе (у даљем тексту: дугорочна изјава добављача).

Дугорочна изјава добављача уобичајено важи за период до годину дана од дана сачињавања изјаве. Царински орган СЕФТА стране у којој је сачињена изјава, прописује услове под којима се могу користити и дужи периоди.

Дугорочну изјаву добављача сачињава добављач у форми предвиђеној Прилогом 2 овог протокола и описује робу са доволно детаља како би се омогућила њена идентификација. Изјава се доставља датом купцу пре него што му је испоручена прва пошиљка робе обухваћене овом изјавом или заједно са првом пошиљком робе.

Добављач ће одмах обавестити свог купца уколико се дугорочна изјава добављача више не може применити на робу којом га снабдева.

- (5) Изјава добављача из ст. (3) и (4) је откуцана или одштампана на енглеском језику, у складу са одредбама националних закона у страни у којој је сачињена и има оригинални потпис добављача у рукопису. Изјава такође може бити написана руком; у том случају, је исписана мастилом и штампаним словима.
- (6) Добављач који сачињава изјаву мора бити спреман да у свако доба, на захтев царинских органа стране у којој је изјава дата, поднесе сву одговарајућу документацију којом ће доказати да су информације пружене у изјави тачне.

Члан 5.

Пратећи документи

Изјава добављача којом се доказује да је обрада или прерада спроведена у СЕФТА странама, ЕУ, Фарским острвима, Исланду, Норвешкој, Швајцарској (укључујући Лихтенштајн) или Турској на коришћеним материјалима, сачињена у једној од ових страна, сматраће се исправом у складу са одредбама чл. 16 (3) и 21(5) Прилога I Конвенције и члана 4 овог протокола која се користи за сврху доказивања да се производи који су обухваћени уверењем о кретању робе EUR.1 или изјавом о пореклу могу сматрати производима пореклом из СЕФТА страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске и који испуњавају остале захтеве из Прилога I Конвенције.

Члан 6.

Чување изјаве добављача

- (1) Добављач који сачињава изјаву добављача чуваће најмање три године примерке изјава и фактура, доставница или других комерцијалних докумената који су приложени уз изјаву, као и исправе из члана 5. овог протокола.
- (2) Добављач који сачињава дугорочну изјаву добављача ће најмање три године чувати примерке свих изјава и свих фактура, доставница или других комерцијалних докумената која се односе на робу обухваћену том изјавом и која је послата датом купцу, као и исправе из члана 5. овог протокола. Овај период почиње да тече од датума истека важења дугорочне изјаве добављача.

Члан 7.

Административна сарадња

Без обзира на чл. 31 и 32 Прилога I Конвенције у циљу обезбеђења правилне примене овог анекса, CEFTA стране, ЕУ, Фарска острва, Исланд, Норвешка, Швајцарска (укључујући Лихтенштајн) или Турска ће узајамно сарађивати, преко надлежних царинских органа, у проверавању аутентичности уверења о кретању робе EUR.1, изјаве о пореклу или изјаве добављача и тачности информација пружених у тим исправама.

Члан 8.

Провера изјава добављача

- (1) Накнадне провере изјава добављача или дугорочних изјава добављача могу се спроводити насумично или када год царински органи стране у којој се таква изјава узима у обзир за издавање уверења о пореклу робе EUR.1 или сачињавање изјаве о пореклу, имају основане разлоге за сумњу у веродостојност исправе или тачност информација датих у тим исправама.
- (2) У сврху примене одредби из става (1), царински органи стране из става (1) овог члана враћају изјаву добављача или дугорочну изјаву добављача и фактуре, доставнице или друге комерцијалне документе који се односе на робу обухваћену том изјавом, царинским органима стране у којој је изјава сачињена, уз навођење, где је то прикладно, формалних или суштинских разлога захтева за проверу.

Они прослеђују, као прилог захтеву за накнадну проверу, све прибављене исправе и информације које упућују на то да подаци наведени у изјави добављача или дугорочној изјави добављача нису тачни.

- (3) Проверу обављају царински органи стране у којој је сачињена изјава добављача или дугорочна изјава добављача. У ту сврху, они имају право да затраже све доказе и изврше све провере рачуна добављача или друге провере које сматрају потребним.
- (4) Царински органи који захтевају проверу биће информисани о резултатима провере што је пре могуће. У тим резултатима се јасно наводи да ли су информације садржане у изјави добављача или дугорочној изјави добављача тачне и омогућава царинским органима да утврде да ли и у којој мери таква изјава може бити узета у обзир за издавање уверења о кретању робе EUR.1 или сачињавање изјаве о пореклу.

Члан 9.

Казне

Казниће се свака особа која изради или омогући израду исправе која садржи нетачне информације у сврху стицања преференцијалног третмана за производе.

Члан 10.

Забрана повраћаја или ослобођења од царинских дажбина

- (1) Забрана из става 1 члана 14. Прилога I Конвенције не примењује се у билатералној трговини између CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске.

- (2) CEFTA стране, ЕУ, Фарска острва, Исланд, Норвешка, Швајцарска (укључујући Лихтенштајн) или Турска могу примењивати институт повраћаја или ослобођења од царинских дажбина или дажбина са истоветним учинком, који се примењује на материјале без порекла употребљене у производњи производа са пореклом, под условом да:
- (а) да се између ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске и CEFTA стране која је укључена у стицање статуса производа са пореклом и одредишне CEFTA стране, примењује споразум о преференцијалној трговини у складу са чланом XXIV Општег споразума о царинама и трговини (GATT);
  - (б) да су материјали и производи стекли статус робе са пореклом применом правила о пореклу која су идентична правилима из овог протокола; и
  - (в) да је обавештење о одступању од Конвенције достављено Заједничком комитету Конвенције у складу са Прилогом II Конвенције.

Прилог 1
Изјава добављача

Изјава добављача, чији је текст наведен у наставку, мора бити израђена у складу са фуснотама. Међутим, фусноте не морају бити приказане.

ИЗЈАВА ДОБАВЉАЧА

**за робу која је прошла обраду или прераду у CEFTA
странама, ЕУ, Фарским острвима, Исланду, Норвешкој,
Швајцарској (укључујући Лихтенштајн) или Турској без
стицања преференцијалног статуса производа са пореклом**

Ја, доле потписани, добављач робе наведене у приложеним исправама, изјављујем да:

- Следећи материјали, који нису пореклом из CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске, су коришћени у CEFTA странама за производњу ове робе:

Опис достављене робе ⁽¹⁾	Опис коришћених материјала без порекла	Тарифни број коришћених материјала без порекла ⁽²⁾	Вредност коришћених материјала без порекла ⁽²⁾⁽³⁾
Укупно			
Укупно			

- Сви остали материјали коришћени у CEFTA странама за производњу ове робе су пореклом из CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске;

3. Следећа роба је прошла обраду или прераду ван CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске у складу са чланом 11. Прилога I Конвенције и тамо је стекла следећу укупну додату вредност:

Опис достављене робе	Укупна додата вредност стечена ван CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске ⁽⁴⁾
	(Место и датум)
(Адреса и потпис добављача; додатно, име особе која је потписник изјаве треба да буде исписано читким рукописом	

⁽¹⁾ Када се фактура, доставница или неки други комерцијални документ уз који се прилаже изјава односи на различите врсте робе или на робу која не садржи материјале без порекла у истој мери, добављач их мора јасно раздвојити.

Пример:

Исправа се односи на различите моделе електромотора из тарифног броја 8501 који се користе у изради веш машина из тарифног броја 8450. Карактеристике и вредност материјала без порекла који се користе у изради ових мотора се разликују од модела до модела. Стога, се ти модели морају раздвојити у првој колони, док се подаци у другим колонама морају назначити посебно за сваки модел како би се произвођачу веш машина омогућило да изврши тачну процену о статусу порекла ових производа у зависности од модела електричног мотора који користи.

⁽²⁾ Ознаке које се траже у овим колонама наводе се само ако су неопходне.

Примери:

Правило које се односи на одећу из ех Главе 62 дозвољава употребу предива без порекла. Уколико произвођач те одеће у Србији користи тканину која је увезена из Македоније која је добијена ткањем предива без порекла, доволично је да добављач из Македоније у својој изјави описе материјал без порекла који се користио као предиво, а да притом није потребно да наведе тарифни број и вредност тог предива.

Произвођач производа од гвожђа из тарифног броја 7217, који се добијају производњом од гвоздених шипки без порекла, мора у другој колони да назначи „гвоздене шипке“. Када се та жица користи за производњу машине, за коју према правилу постоји ограничење за све материјале без порекла коришћене до одређене процентуалне вредности, неопходно је у трећој колони назначити вредност шипки без порекла.

⁽³⁾ „Вредност материјала“ означава царинску вредност у време увоза материјала без порекла који су коришћени у производњи, или уколико је она непозната или се не може утврдити, прву цену која се може утврдити, а која је за те материјале плаћена у некој од CEFTA страна. Тачна вредност за сваки коришћени материјал без порекла се мора назначити по јединици робе наведеној у првој колони.

⁽⁴⁾ „Укупна додата вредност“ означава све трошкове акумулиране ван CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске, укључујући вредност свих материјала који су ту додати. Тачна вредност укупне додате вредности стечене ван CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске се мора назначити по јединици робе наведеној у првој колони.

Прилог 2
Дугорочна изјава добављача

Дугорочна изјава добављача, чији је текст наведен у наставку, мора бити израђена у складу са фуснотама. Међутим, фусноте не морају бити приказане.

ДУГОРОЧНА ИЗЈАВА ДОБАВЉАЧА

**за робу која је прошла обраду или прераду у CEFTA
странама, ЕУ, Фарским острвима, Исланду, Норвешкој,
Швајцарској (укључујући Лихтенштајн) или Турској без
стицања преференцијалног статуса производа са пореклом**

Ја, доле потписани, добављач робе наведене у прилогу, која се редовно испоручује .....⁽¹⁾ изјављујем да:

- Следећи материјали, који нису пореклом из CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске, су били коришћени у CEFTA странама за производњу ове робе:

Опис достављене робе ⁽²⁾	Опис коришћених материјала без порекла	Тарифни број коришћених материјала без порекла ⁽³⁾	Вредност коришћених материјала без порекла ⁽³⁾⁽⁴⁾
Укупно			

- Сви остали материјали коришћени у CEFTA странама за производњу ове робе су пореклом из CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске;
- Следећа роба која је подвргнута обради или преради ван CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске у складу са чланом 11. Прилога I Конвенције и која је тамо стекла следећу укупну додату вредност:

Опис достављене робе	Укупна додата вредност стечена ван CEFTA страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске ⁽⁴⁾
Укупно	

(Место и датум)

(Адреса и потпис добављача;
додатно, име особе која је потписник изјаве
треба да буде исписано читким рукописом

Ова изјава важи за све наредне пошиљке ове робе послате

из ..... .

у ..... (6)

Обавезујем се да ћу без одлагања обавестити.....(1)
у случају да ова изјава није више важећа.

.....
(Место и датум)
.....
.....
.....

(Адреса и потпис добављача;
додатно, име особе која је
потписник изјаве треба да
буде читко исписано)

- (1) Име и адреса купца
- (2) Када се фактура, доставница или неки други комерцијални документ уз који се прилаже изјава односи на различите врсте робе или на робу која не садржи материјале без порекла у истој мери, добављач их мора јасно раздвојити.

Пример:

Исправа се односи на различите моделе електромотора из тарифног броја 8501 који се користе у изради веш машина из тарифног броја 8450. Карактеристике и вредност материјала без порекла који се користе у изради ових мотора се разликују од модела до модела. Стога се ти модели морају раздвојити у првој колони, док се подаци у другим колонама морају назначити посебно за сваки модел како би се произвођачу веш машина омогућило да изврши тачну процену о статусу порекла ових производа у зависности од модела електричног мотора који користи.

- (3) Ознаке које се траже у овим колонама наводе се само ако су неопходне.

Примери:

Правило које се односи на одећу из ех Главе 62 дозвољава употребу предива без порекла. Уколико производња те одеће у Србији користи тканину која је увезена из Македоније која је добијена ткањем предива без порекла, доволно је да добављач из Македоније у својој изјави опише материјал без порекла који се користио као предиво, а да притом није потребно да наведе ознаку и вредност тог предива.

Произвођач који израђује производе од гвожђа из тарифног броја 7217 од челичних шипки, мора у другој колони да назначи „шипке од гвожђа“. Када се та жица користи за производњу машине, за коју према правилу постоји ограничење за све материјале без порекла коришћене до одређене процентуалне вредности, неопходно је у трећој колони назначити вредност шипки без порекла.

- (4) „Вредност материјала“ означава царинску вредност у време увоза материјала без порекла који су коришћени у производњи или уколико је она непозната или се не може утврдити, прву цену која се може утврдити, а која је за те материјале плаћена у СЕФТА странама.

Тачна вредност за сваки коришћени материјал без порекла се мора назначити по јединици робе наведеној у првој колони.

- (5) „Укупна додата вредност“ означава све трошкове акумулиране ван СЕФТА страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске, укључујући вредност свих материјала који су ту додати. Тачна вредност укупне додате вредности стечене ван СЕФТА страна, ЕУ, Фарских острва, Исланда, Норвешке, Швајцарске (укључујући Лихтенштајн) или Турске се мора назначити по јединици робе наведеној у првој колони.

- (6) Навести датуме.Период важења дугорочне изјаве добављача обично не би требало да буде дужи од 12 месеци, што подлеже условима које утврђују царински органи државе у којој је дугорочна изјава добављача сачињена.

Члан 3.

Приликом депоновања инструмента потврђивања Додатног протокола 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи, депозитару Додатног протокола 5 доставља се и текст Декларације, који гласи:

Будући да је територија Косова и Метохије у саставу Републике Србије и да се на основу Резолуције савета безбедности Уједињених нација 1244 (1999) налази под међународном управом, изражавање пристанка на обавезивање Републике Србије на Додатни протокол 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи, не може тумачити као признавање независности Косова^{11*}, које у Споразуму о слободној трговини у Централној Европи представља УНМИК, нити се тиме између Републике Србије и Косова* формира уговорни однос у смислу правила Бечке конвенције о уговорном праву (1969), којом је регулисана материја закључења и извршења међународних уговора.

Закључивањем и извршавањем Додатног протокола 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи се ни на који начин не прејудицира питање статуса Косова*, као ни надлежности и овлашћења Специјалног представника генералног секретара УН и КФОР у складу са Резолуцијом 1244 (1999) и Уставним оквиром за привремену самоуправу на Косову (Уредба УНМИК бр.2001/9 од 15.маја 2001.)

Ниједна радња коју влада Косова*, односно Привремене институције самоуправе у Приштини, предузму приликом закључивања и спровођења овог протокола се не може сматрати валидном уколико прекорачује овлашћења Привремених институција самоуправе у Приштини или задире у овлашћења и дужности које су резервисане за специјалног представника генералног секретара УН како је одређено Резолуцијом Савета безбедности УН бр.1244 (1999) и Уставним оквиром за привремену самоуправу на Косову.

Члан 4.

О прихватију измена и допуна техничких прописа који су саставни део Споразума о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи и њиховој примени у Републици Србији одлучује Влада, а о њиховом објављивању стара се министарство надлежно за послове финансија.

Члан 5.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

---

* ово одређење не доводи у питање ставове о статусу, и у складу је са резолуцијом Савета безбедности Уједињених нација 1244 (1999) и мишљењем Међународног суда правде о проглашењу независности Косова

О БРАЗЛОЖЕЊЕ

1. УСТАВНИ ОСНОВ ЗА ДОНОШЕЊЕ ЗАКОНА

Уставни основ садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава, где је прописано да Народна скупштина потврђује међународне уговоре кад је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

2. РАЗЛОЗИ ЗА ПОТВРЂИВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ СПОРАЗУМА И ОДЛУКЕ

Република Србија је 19. децембра 2006. године постала чланица Споразума о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у централној Европи - CEFTA 2006. Поред Републике Србије, CEFTA стране су Република Албанија, Босна и Херцеговина, Република Македонија, Република Молдавија, Црна Гора и UNMIK/Косово. CEFTA споразум дефинише опште обавезе које се односе на трговину свих врста робе.

Основни циљеви овог споразума су, између осталог, консолидација, у оквиру јединственог споразума, постојећег нивоа трговинске либерализације постигнутог кроз мрежу билатералних споразума о слободној трговини, побољшање услова за даље унапређење улагања, проширење трговине робом и услугама, као и отклањање препрека и неправилности у трговини и олакшање кретање робе и услуга између страна у овом споразуму.

Чланом 40. Споразума о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у централној Европи - CEFTA 2006 (у даљем тексту: Споразум) („Службени гласник РС”, број 88/07 и „Службени гласник РС - Међународни уговори”, број 8/11), предвиђено је оснивање Заједничког комитета као органа чији су чланови представници свих страна уговорница и чија надлежност је надгледање и спровођење извршавања одредаба Споразума. У складу са овлашћењима, Заједнички комитет може да доноси одлуке у случајевима који су предвиђени Споразумом. Ове одлуке су обавезујуће за све стране уговорнице.

Додатни протокол 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи

CEFTA стране су Министарским закључцима усвојеним на састанку CEFTA Заједничког комитета, одржаном у новембру 2014. године у Скопљу, идентификовале олакшање трговине као један од главних приоритета у раду CEFTA до 2020. године. Договорено је започињање преговора и постављени су циљеви који се тиме желе постићи. Циљеви овог споразума су:

- поједностављење контроле приликом царињења и смањење формалности у највећој могућој мери;
- утврђивање начина и обавеза у вези са разменом података између царинских служби, у складу са националним законодавством;
- међусобно признавање одобрених статуса овлашћених привредних субјеката (ОПС) у свакој CEFTA страни, под условом да је и национално законодавство сваке CEFTA стране у овој области у складу са прописима ЕУ.

Остварење ових циљева доприноће смањењу трошкова трговине, њеном олакшању и унапређењу, повећању конкурентности производа, као и привлачењу директних инвестиција.

Секретаријат CEFTA је израдио преговарачки текст, уговорне стране су позване да доставе своје предлоге у вези са преговарачким текстом. Такође,

договорено је да се писменим путем доставе имена главног преговарача и његовог заменика.

У вези са овим, Влада је Закључком 05 Број: 337-9237/2015 од 28. августа 2015. године утврдила Основу за вођење преговора и закључивање Оквирног споразума о поједностављењу прегледа, размени података и сарадњи у области програма трговинских партнериства (ОПС) између СЕФТА страна и именовала делегацију Републике Србије за вођење преговора и закључивање овог споразума. Делегација је била сачињена од представника Министарства трговине, туризма и телекомуникација, Министарства финансија – Сектор за царински систем и политику и Министарства финансија – Управа царина.

Након низа рунди преговора, усаглашавања текста и правно-техничке редакције текста споразума, Заједнички комитет СЕФТА је 26. маја 2017. године усвојио Додатни протокол 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи. С обзиром да је чланом 35. Споразума предвиђено да Протокол подлеже ратификацији, прихватању или одобрењу, у складу са захтевима предвиђеним домаћим законодавством сваке СЕФТА стране, то је и обавеза Републике Србије да, у складу са својим законодавством, потврди Додатни протокол 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи.

Имајући у виду мишљење Министарства спољних послова да би СЕФТА стране требало да буду званично обавештене о ставу Републике Србије у вези са прихватањем и спровођењем Протокола од стране UNMIK/Косово, то ће приликом депоновања инструмента потврђивања Додатног протокола 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи код депозитара, бити достављена и Декларација из члана 3. овог закона.

Одлука Заједничког комитета Споразума о слободној трговини у Централној Европи број 3/2015

Све стране уговорнице Споразума о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи - СЕФТА 2006 (у даљем тексту: Споразум) („Службени гласник РС”, број 88/07 и „Службени гласник РС - Међународни уговори”, број 8/11) истовремено су и учеснице у процесу стабилизације и придрживања ЕУ и као такве су укључене у пан-евро-медитеранску зону кумулације порекла робе кроз Регионалну конвенцију о пан-евро-медитеранским преференцијалним правилима о пореклу („Службени гласник РС – Међународни уговори”, број 7/13). Ова конвенција садржи јединствена правила о пореклу робе која су за све стране уговорнице обавезна за примену у оквиру споразума о слободној трговини које су међусобно закључиле.

У циљу примене Конвенције, стране уговорнице су у обавези да постојеће протоколе о пореклу у оквиру међусобно закључених билатералних и регионалних споразума о слободној трговини, замене одредбама Прилога I и одговарајућим одредбама Прилога II Конвенције. У ту сврху, Одлуком број 3/2013 Заједничког комитета СЕФТА од 20. новембра 2013. године, Протокол о пореклу уз Споразум је замењен одредбама Конвенције, а текст Одлуке је прихваћен Закључком Владе 05 Број 337-1967/2014 од 7. марта 2014. године („Службени гласник РС”, број 28/14). С обзиром да су све стране уговорнице Споразума испуниле услове за примену, Конвенција се у међусобној преференцијалној трговини у потпуности примењује.

Прилог I Конвенције садржи опште одредбе за дефинисање појма производа са пореклом и методе административне сарадње. Прилог II Конвенције садржи посебне одредбе које се примењују између поједињих страна уговорница и одступања од одредби наведених у Прилогу I.

Узимајући у обзир, да Прилог I Конвенције не садржи одредбе о пуној кумулацији порекла и садржи одредбе о забрани повраћаја или ослобођења од плаћања царине, могућност да у складу са чланом 1. Прилога II ПЕМ Конвенције стране уговорнице у својим споразумима о слободној трговини одступе од правила садржаних у Прилогу I Конвенције, чињеницу да CEFTA стране у овом тренутку имају неуједначене услове за примену пуне кумулације порекла и повраћаја царина у својим регионалним и билатералним спразумима о слободној трговини у односу на преференцијалне трговинске спразуме осталих страна уговорница Конвенције, у складу са Министарским закључцима донетим на деветом састанку Заједничког Комитета CEFTA одржаног 26. новембра 2015. године у Кишињеву, усвојена је Одлука број 3/2015 Заједничког комитета CEFTA, којом се мења Одлука број 3/2013 Заједничког комитета CEFTA, усвојена 20. новембра 2013. године у Сарајеву.

Одлуком 3/2015 Заједничког комитета CEFTA, Анекс Одлуке број 3/2013 Заједничког комитета CEFTA је замењен новим Анексом, који садржи Протокол А и Протокол Б са својим припадајућим Прилогом 1 и Прилогом 2.

Протокол А садржи исте одредбе као Анекс Одлуке број 3/2013 Заједничког комитета CEFTA, односно предвиђа примену Конвенције за потребе правила о пореклу робе.

Протокол Б садржи одредбе о одступању од Прилога I ПЕМ Конвенције, односно одредбе о пуној кумулацији порекла робе и укидању забране повраћаја или ослобођења од плаћања царине. У члану 2. став 1. Протокола Б, предвиђа се пуну кумулација у оквиру CEFTA, док се ст. 2. и 3. овог протокола односе на могућност проширења зоне пуне кумулације и на остале трговинске партнere CEFTA страна, односно ЕУ, државе EFTA, и Турску. Прилози 1. и 2. Протокола Б садрже образац краткорочне и дугорочне Изјаве добављача, који представља документ на основу којег се прате производне операције на роби у зони пуне кумулације.

Пуна кумулација значи да се све производне операције обављене у странама учесницама (које су договориле пуну кумулацију), узимају у обзир код утврђивања порекла производа који се извози. Ово претпоставља да није нужно да материјал стекне порекло пре него што се пошаље у другу страну учесници на даљу обраду или прераду. У сврху доказивања порекла готовог производа, територије свих страна учесница сматрају се једном територијом са заједничким пореклом (зона). Предности пуне кумулације се огледају у омогућавању веће фрагментације производног процеса него у случају билатералне и дијагоналне кумулације, као и то да је мање рестриктивна у односу на постојеће моделе кумулације порекла робе.

Забрана повраћаја или ослобођења од плаћања царине значи да материјали без порекла који се користе у производњи производа са пореклом који се извози по повлашћеном режиму трговине неће у страни уговорници бити предмет повраћаја или ослобођења од плаћања царине било које врсте. Ова забрана примењује се на сваки поступак којим се предвиђа повраћај, ослобођење или неплаћање, било делимично или потпуно, царина или дажбина са једнаким дејством које се у страни уговорници извозници примењују на материјал употребљен у производњи, када се производи добијени од тог материјала извозе.

У складу са процедуром предвиђеном ПЕМ Конвенцијом, на 6. састанку Заједничког комитета ПЕМ Конвенције, одржаном 16. маја 2017. године, једногласно је усвојена Одлука број 2/2017 Заједничког комитета ПЕМ Конвенције о допуни Прилога II Конвенције Анексом XIII, који садржи одредбе о примени пуне кумулације порекла и укидању забране од повраћаја или ослобођења од плаћања царине у оквиру CEFTA Споразума, чиме је одступање од правила садржаних у Прилогу I Конвенције, предвиђено Одлуком број 3/2015 Заједничког комитета CEFTA, одобрено. Усвојена Одлука број 2/2017 Заједничког комитета ПЕМ Конвенције не односи се на одредбе предвиђене у ст. 2 и 3. Протокола Б уз Одлuku број 3/2015 Заједничког Комитета CEFTA, којима се предвиђа могућност проширења зоне пуне кумулације и на остале трговинске партнere CEFTA страна, односно ЕУ, државе EFTA, и Турску, односно њена примена је ограничена само на стране уговорнице CEFTA Споразума.

За разлику од Одлуке број 3/2013 Заједничког комитета CEFTA која је била техничког карактера и без утицаја на материјалне одредбе Споразума, због чега није било потребно спроводити процедуру потврђивања од стране Народне скупштине, Одлука број 3/2015 Заједничког комитета CEFTA садржи материјалне одредбе које се односе на укидање забране повраћаја или ослобођења од плаћања царине, те је у овом случају потребно потврђивање Одлуке од стране Народне скупштине, како би се што пре омогућила примена ове одлуке у оквиру CEFTA Споразума.

3. ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ КОЈЕ НАСТАЈУ ИЗВРШАВАЊЕМ МЕЂУНАРОДНОГ СПОРАЗУМА И ОДЛУКЕ

Извршавањем Додатног протокола 5 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи не стварају се нове финансијске обавезе за Републику Србију.

Извршавањем Одлуке број 3/15 уз Споразум о измени и приступању Споразуму о слободној трговини у Централној Европи не стварају се нове финансијске обавезе за Републику Србију.

4. ПРОЦЕНА ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА ПОТРЕБНИХ ЗА ИЗВРШАВАЊЕ МЕЂУНАРОДНОГ СПОРАЗУМА И ОДЛУКЕ

Имплементација Додатног протокола 5 и Одлуке број 3/15 не изискује додатна финансијска средства.